

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\M\May Karel\May Karel - Z Murzuku do Kairvánu.pdb

PDB Name: Z Murzuku do Kairvánu
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 13.4.2007
Modification Date: 13.4.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Název: Z Murzuku do Kairvánu - Krevní msta
Autor: Karel May
Nakladatelství: GÁBI, 1973

Kapitola první TEDETU

"To je ten evropský efendi, jehož příjezd mi oznámil můj obchodní přítel z Tripo-lisu," řekl Mañase ben Aharab a představil mne své dceři.

Podala mi ruku a řekla:

"Vítám tě, efendi. Dostali jsme tvůj dopis a ten nám o tobě hodně pověděl. Dozvěděli jsme se, že jsi hodně cestoval po světě a že jsi prožil mnohem víc, než ostatní lidé. Těšila jsem se na tvůj příchod, efendi. Žijeme zde o samotě, nemáme nikoho, koho bychom mohli nazvat přítelem. Zůstaň dlouho v našem domě, vynasnažím se, aby se ti u nás líbilo."

"Bylo to velmi hezké děvče. Když mě k ní její otec uváděl, zvedla se z červeného sametového polštáře. Měla na sobě široké dámské kalhoty z bílého hedvábí, upevněné na kotnících zlatými sponami a kolem boků sepnuté bleděmodrou stuhou, bohatě vyšívanou zlatem. Její bosé nohy vězely v pantoflích z fialového hedvábí. Těsně přiléhající tmavomodrá blůzka byla sepnutá těžkými, zlatými řetězy. Husté, mo-dročné vlasy jí splývaly v dlouhých ple-tencích až k pasu. Ve vlasech se třpytily

jehly s velkými stříbrnými knoflíky. Na hlavě měla čelenku ze zlatých mincí různých velikostí a na malých rukách prsteny, které měly jistě značnou cenu.

Nebylo to bohatství, co mne na ní upoutalo. Člověk může být bohatý zkušenostmi, může oplývat poctami a vědomostmi -i penězi, avšak toto' poslední bohatství má nejmenší cenu. V tomto případě však byla zevní okázalost podporována výrazem ušlechtilosti a důstojnosti, který tkvěl na jemně vykrojených rtech. Z jejích velkých, tmavých očí zářil klidný, přímý a zamyšlený pohled, který prozrazoval vznešeného ducha.

Ostatně Ráchel, tak se totiž děvče jmenovalo, bylo teprve patnáct let. Podle zdejších zvyklostí to byl věk, kdy se z děvčete stávala žena.

Přijel jsem z Tripolisu do Murzuku, hlavního města Fezzánské provincie. Zastavil jsem se u bohatého židovského obchodníka Manaseho ben Aharaba, na něhož jsem měl různá doporučení. Přijal mne velmi mile a pohostinně, choval se ke mně, jako bych byl jeho syn. Byla to neobyčejná čest. Mañase ben Aharab žil se svou dcerou v ústraní. Patrně proto, že většinu obyvatelstva Murzuku tvořili muslimové a ti, jak je známo, nenávidí židy ještě více, než křesťany. Muslim prohlašuje Krista za největšího proroka po Mohamedovi a nemůže dnešním židům zapomenout, že jejich předkové ukřižovali "Isu ben Maryám."

Mañase byl vdovec a Ráchel byla jeho jediné dítě. Oba se snažili učinit můj pobyt v Murzuku co nejpříjemnější. Bylo o mne postaráno tak, jak jsem v této obydlené oáze ani nečekal.

Protože má cesta směřovala hluboko do pouště, byl jsem nucen udělat několik kratších a později i delších výletů do pouště, abych si přivykl na vraždící podnebí. Každá taková vycházka byla doprovázena starostlivým loučením, každý návrat vyvolával upřímnou a nelíčenou radost.

Nechtěl jsem se vydávat do pouště sám, proto jsem si našel průvodce. Mañase ben Aharab mi doporučil jednoho ze svých sluhů, který se jmenoval Alí. Byl to mladý, triadvacetiletý Arab. Hovořil" několika arabskými nářečími. Neměl žádné příbuzné, kteří by jej poutali na místo. Byl věrný, oddaný a co bylo nejdůležitější, byl poctivý.

Měl však jednu vadu, která mne spíše bavila, než by mi vadila. Alí si přečetl několik knížek, a proto se pokládal za velmi vzdělaného člověka a udatného hrdinu. Musím však podle pravdy potvrdit, že to byl vskutku odvážný mladík. Byl tak sebevědomý, že mu krátké jméno Alí nevyhovovalo a - jak to už bývá v této oblasti zvykem - při každé příležitosti, která se mu naskýtl, hovořil o svých předcích a ke svému jménu připojoval jména jejich. Nejmenoval se tedy jen Alí, ale Alí el Hakemí Ibn Abbás ér Rúmí ben Hafiz Omar en-Na-sáfí Ibn Sádík Kamil el Batál. Čím delší jméno, tím větší čest pro nositele. Kdo nezná své předky, neužívá vážnosti. K dlouhému výčtu jmen předků připojil i slovo "el Batál", což je arabsky "hrdina".

Pokud jde o mne, říkali mi, stejně jako při dřívějších cestách, Kára ben Nemsí. Kára zní podobně jako mé křestní jméno a znamená "černý". Kdysi jsem nosil mohutný černý plnovous, proto mě takto "pokřtili".

Před svým odjezdem jsem chtěl podniknout poslední delší výlet do Vádí Kouhru, vzdáleného asi tři dny cesty od Murzuku. Arabské vádí je údolí, ale i řeka a v tomto případě bylo tohoto slova užito k pojmenování říčky, která v

období sucha vysychá. Někdy jsou takové řeky nebezpečné. V tropech se déšť projevuje zcela jinak než v Německu. Nejen, že tu prší, a to dost hustě, ale voda padá přímo z nebes, téměř jako soudržná hmota. V okamžiku se vyschlé koryto naplní vodou a vzápětí padá do údolí jako souvislá vodní zeď. Je-li v údolí duár, stanový tábor, pak jsou všichni jeho obyvatelé beznadějně ztraceni.

Saharu si nelze představit jako nepřerušené a pusté moře písku. Ovšem, jsou tu nekonečné planiny písku, ale zvedají se tu i jednotlivé hory a kamenité stráně. Taky jsou na Sahaře i oblasti, kde je dostatek vody. Všude tam, kde vytryskne pramen, se utvoří oáza s nejbujnější vegetací. Voda je často jen několik metrů pod povrchem. Tato voda nemá dobrou jakost, avšak čím hlouběji vniká do země, tím se tato kvalita zlepšuje. Dokázali to Francouzi svými artézskými studnami. Před několika staletími byla Sahara mnohem hustěji zalidněna než dnes. Právě nyní odкрývají archeologové v těchto pustinách zbytky římských staveb, zavalených putujícím pískem.

Nejzajímavější jsou bijáry mektuminy, tajemné studně. Kolikrát žízniví poutníci projíždějí kolem ní, ba i nad ní, aniž vytuší, že jsou tak blízko životadárné tekutině. Beduín, toulající se jen tak bezcíle po poušti, daleko od karavanních tras, objeví čirou náhodou místo, kde prýští ze země voda. Rozhrne písek, naplní svůj mech, napojí i svého velblouda, pak rozprostře svou pokrývku nad úzkou skulinou a zahrabe všechno pískem. Od této chvíle má místo, kde si může odpočinout a osvěžit se. Udrží ho v tajnosti a prozradí jen tehdy, když z toho má prospěch. Tyto skryté prameny jsou většinou majetkem lupičů i celých loupežných karavan, jimiž taková bir, studna, poskytuje značnou výhodu, neboť nepotřebují vyhledávat studny u karavanních cest, kde by byli v nebezpečí.

Naše mladá hospodyně, Ráchel, nás zásobila před odjezdem vším, co je v těchto oblastech zapotřebí. Koupil jsem dva he-džíny, jezdecké velbloudy. Kromě nás museli velbloudi nést i měchy s vodou, protože jsem musel šetřit a nemohl jsem koupit džemela, nákladního velblouda. Jako obvykle nastalo delší loučení, doprovázené srdečnými připomínkami a radami.

"Efendi," oslovila mne Ráchel, "prosím tě, buď opatrný a měj se na pozoru, neboť tvůj nynější cíl je poblíž území loupežných Tibbů. Když se s nimi setkáš, budeš ztracen."

"Buď bez obav, květino oázy. Nebojím se."

"Ano, vím dobře, že se nebojíš," přisvědčila horlivě. "Jsi příliš smělý, efendi. Překonal jsi mnoho nebezpečí, bojoval jsi s mnoha nepřáteli. Tvé tělo má však ještě i dnes jizvy po ránách, které jsi utřil. Stačí nepatrná chvílka a tak snadno může nůž nebo kulka vniknout hlouběji než dosud! Slib mi, že budeš opatrný!"

"Slibuji ti to!"

Vzala mou ruku do svých dlaní, podívala se na mne vlhkým zrakem a pokračovala:

"Viš přece, jak tě milujeme a byli bychom velmi smutni, kdyby se ti něco přihodilo. Nezapomínej na má slova, efendi!"

"Ujišťuji tě, že na ně nezapomenu, nejkrásnější růže Murzúku!"

"Nemluv taková slova, efendi! Jsem jen tvá přítelkyně. Bůh ti žehnej, bůh tě uchovej!"

Po těchto slovech se odvrátila a odešla. Její otec ji následoval. Jeli jsme kolem palmových zahrad, granátovníků, olivových hájů, podél sadů fíkovníků, broskví a meruněk, městem a městskou branou ven. Mezi poli vodních melounů jsme zamířili na východ. Brzy zmizelo rostlinstvo a naši velbloudi se začali bořit do písku.

Měl jsem kalhoty, vestu a kabát z lehké, tmavošedé látky, přes ně bílý hájk s kapucí. Na turbanu jsem měl připevněný závoj k ochraně očí před pískem. Alí byl oblečen podobně. Vedle nože a dvou bambítek byl ozbrojen dlouhou arabskou puškou. Já jsem byl vyzbrojen svými osvědčenými zbraněmi: bowie-nožem, revolvery, medvědo-bíjkou a konečně henryovkou, z které jsem mohl vypálit bez nabíjení dvacet pět ran.

Tři dny minuly bez příhod. Vádí Kouhr leží v libyjské poušti, jihovýchodně od Murzúku a jihozápadně od oázy Kufaráh. Libyjská poušť je považována za nejne-schůdnější a nejnebezpečnější část Sahary.

Od Murzúku jsme nespatriili jediného člověka a ani jsme si nepřáli, abychom se ve vádí Kouhru s někým setkali. V těchto krajích je zvykem pohlížet na každého, s kým se člověk setká, jako na nepřítele. Museli jsme do vádí, neboť tam byla voda a my jsme měli prázdné měchy.

Končil třetí den a dle mých výpočtů

jsme měli brzy dorazit do cíle, pokud jsme nezabloudili. Dosud jsme nenarazili na nic, z čeho by se dalo usuzovat na blízkost vádí. Alí již začal pochybovat:

"Efendi, přece jsme si měli vzít průvodce. Když dnes nenarazíme na vodu, čeká nás smrt žízní."

"Neboj se!" řekl jsem mu. "Podívej se nahoru k nebi, přímo před sebe! Uvidíš znamení, které potvrdí, že jsme na správné cestě. Znáš ptáky, kteří tam krouží?"

"Ano. Je to šáhin, sokol, se svou sultánou, ženou. Znamená to opravdu blízkost vádí?"

"Ovšem. Bohužel však i blízkost lidí. Šáhin rád sleduje karavany a podle směru, kterým letí, lze usoudit, kudy se karavana ubírá, i když ji není vidět. Tito sokoli krouží zvolna na místě, nepokračují v letu. Lidé pod nimi nejedou, ale táboří."

"Alláhu! Jak to můžeš tvrdit s takovou jistotou? Jsi chytrý člověk, efendi. Jistě víš, co má chvála znamenat..."

"Vím. Neznamená mnoho."

"Ajjúha, to zas ne! Jsem muž, který všechno zná a chvála z mých úst je tedy vyznamenání, jehož se hned tak každému nedostane. Doufám, že nezpyšíš, neboť skromnost je ozdobou opravdu vynikajících a vzdělaných lidí. Ani prorok, což ovšem nemůžeš vědět, nebyl nikdy hrdý."

"A neměl by jsi být i ty skromnější?"

"Ovšem," přisvědčil. "Cožpak nejsem skromný?"

"Podle tebe je skromnost tvrdit, že všechno znáš?"

"Ano. Vždyť říkám jen pravdu. Řekni mi něco, co jsem dosud neznal."

"Znal jsi cestu do vádí? Můžeš mi říct, kdo před námi táboří?"

Zajel si rukou za ucho, poškrábal se a nesměle odpověděl:

"Efendi, chceš toho ode mně moc. Cožpak mohu znát všechny lidi, otce jejich předků a předky jejich dědů? Řekl jsem, že znám vše, nikoli, že jsem vševědoucí. Podívej, efendi, tam někdo jede na koni."

Vádí bylo před námi, on však ukazoval napravo, směrem k jihu, odkud se blížil osamělý jezdec. Patrně směřoval rovněž do vádí. Když nás spatřil, zadržel na okamžik svého velblouda, pak opustil svůj dosavadní směr a zabočil k nám.

Když dojel tak blízko, že jsme mohli rozeznat jeho i jeho zvíře, spatřil jsem, že je to nějaký vznešený a bohatý muž. Jel na šedém bišarínhedžinu, nejcennější odrůdě jízdných velbloudů, kterého si chudý člověk pořídit nemůže. Největší cena se platí za samice, až třicet tisíc franků. Takové zvíře urazí za den sto i více kilometrů. Tito velbloudi mají své jméno po kočovných Bišarínech, kteří sídlí na horním toku Nilu. Na Sahaře je pěstují hlavně Tlbbové. Jsou proslulí tím, že vlastní nejlepší velbloudy libyjské pouště.

Zdalo se, že jezdec patří taky k Tibbům. Plet' měl tmavou, skoro jako černoch. Jen rovný nos a úzké rty prozrazovaly, že je to Arab. Měl dlouhou a štíhlou postavu. Vlasy mu splývaly po zádech v dlouhých pletencích. Místo turbanu měl červený šátek, keffiji. Na sedle před ním ležela dlouhá, jednohlavňová puška. Několik kroků od nás se zastavil, zvedl ruku k hrudi a pozdravil:

"Salám! Kam vede vaše cesta?"

Svůj stručný pozdrav doprovázel zamračeným a pátravým pohledem. Zdraví-U beduín tak krátce, je to vždy znamením nečistých úmyslů.

"Salám!" odpověděl jsem stejnou zkratkou. "Chceme do vádí Kouhr"

"Znáte to tam?"

"Ne. Ještě jsme tam nikdy nebyli."

"Mašalláh! Jak to, že jste našli správnou cestu?"

"Alláh je vůdcem svých dětí. Kdo se mu svěří, nikdy nezabloudí."

Učinil pohrdavý pohyb rukou a podotkl:

"Alláh je na nebesích. Jistě nejel před tebou, aby ti ukazoval cestu. Odkud přicházíte?"

"Z Murzúku."

Když jsem to dořekl, zachvěl se ve tváři a zeptal se:

"Pak jistě poznáš město i jeho obyvatele. Spatřil jsi tam jistého židovského ta ra, obchodníka, Manaseho ben Aharaba?"

"Byl jsem jeho hostem a bydlel jsem u něho."

Znovu jsem si všiml krátkého záblesku ve tváři. Pak se jeho oči, dosud zachmuřené, najednou vyjasnily. Mnohem přívětivějším tónem řekl:

"Mañase je můj přítel a pokud jsi ty jeho přítelem; pak tě vítám. Následuj mne!"

Mluvil jen se mnou, protože asi uhodl, v jakém postavení byl vůči mně Alí. Zdalo se, že Alího to mrzí, neboť jakmile obrátil cizinec velblouda, začal:

"Stůj! Počkej na okamžik! Nejde to tak rychle, jak si myslíš. Musíme se dozvědět, kdo jsi."

Muž se obrátil, prohlédl si Alího a se staženým obočím se zeptal:

"Kdo jsi, že se odvažuješ se mnou mluvit?"

"Odvažuji? Jakou k tomu potřebuji odvahu, abych si s tebou promluvil? Neznám člověka, kterého bych se bál, neboť jsem Alí el Hakemí Ibn Abbás er-Rúmi ben Hafiz Omar en-Nasáfi Ibn Sádik Kamil el Batál! Rozuměl jsi? El Batál!"

Slovo "hrdina" opakoval a zdůraznil. Cizinec se neznatelně usmál a odpověděl:

"Ano. El Batál. Slyším, že jsi potomkem toho muže. Avšak i vnuk nebo pravnucek hrdinů může být zbabělcem. Čím jsi ty!"

"Jsem velký bojovník a Alí, učenec. Není na světě vědy, která by zůstala skryta mému oku. Jak se jmenuješ a ke kterému kmeni patříš?"

"Úsměv beduína byl nyní zřetelnější, až uštěpačný. Neodpověděl Alímu, ale obrátil se na mne:

"Je tento muž s dlouhým jménem tvým přítelem nebo sluhou?"

"Je to můj sluha," odpověděl jsem po pravdě. Byl jsem překvapen bystrostí, kterou prozrazovala tato otázka.

"Řekni mu tedy, že se svobodný muž nedá vyslýchat od člověka, který je placen. Ty jsi pánem a tobě jsem dlužen vysvětlení: jsem Tedetu a jmenuji se Tahaf. A nyní pojď, zavedu tě ke svým lidem."

Opět se obrátil a vyrazil směrem k vádí. Alí se přiblížil těsně ke mně a pravil:

"Co jsi to učinil, efendi! Vehnal jsi ruměncem do mé tváře! Proč jsi musel říci, že jsem tvým sluhou?"

"Protože neuškodí, když se ti to občas připomene."

"Myslíš si taky, že nejsem učenec?"

"Ano."

Abych ušel dalším výčitkám, odbočil jsem od Alího a přidal se raději k Tedetovi. Tedetu je jednotné číslo od slova Tibbu.

Příslušník kmene Tibbů není Tibbu, nýbrž Tedetu. Jel jsem mu nyní po boku a on mne úkosem bedlivě pozoroval. Všiml jsem si, že jeho pohled dlouho spočinul na mých puškách. Bylo jasné, že takové zbraně ještě nikdy neviděl.

Nepromluvil a já jsem také neuznal za vhodné navázat rozhovor. Po chvíli Tedetu přerušil ticho a řekl:

"Budeš našim hostem. Znáš i mé jméno. Jak se jmenuješ ty?"

"Kára ben Nemsí."

"Ben Nemsí? Jsi snad cizinec?"

"Ano, z Bilad Alemánija, krajiny Německo."

"Snad nejsi Frank?"

"Ne."

"To je dobré. Frankové jsou naši nepřátelé. Staneš se našim bojovníkem?"

"Nikoliv."

"A proč ne? Vždyť vidím, že máš mnoho zbraní."

"Zbraně mám jen proto, abych se mohl bránit, kdybych byl napaden. Jsem mu-sanníf, spisovatel, tedy muž míru."

Změřil si mne pohrdavým pohledem a zvolal:

"Musanníf! Ať ti Alláh uchová rozum! Doma piješ černý inkoust a tady nosíš na zádech dvě pušky? Musanníf patří mezi staré ženy. Jsi přece silný a zdatný. Prorok tě asi špatně osvětil!"

"To nebylo právě zdvořilé." Odpověděl jsem:

"Nežádám si osvětlení od proroka. Nejsem muslim, nýbrž křesťan."

Věděl jsem dobře co činím, když to říkám otevřeně. Tento muž s hrdýma očima a opovržlivým úsměvem se ve mně zmýlil. Pobídl svého hedžína ode mne a zvolal:

"Alláhu! Jsi křesťan, prokletý d'aur, jehož sám šejtan..."

"Uskut, mlč!" přerušil jsem ho důrazně a současně jsem se vztyčil v sedle. "Pokládáš svou víru za pravou a já svou také! Když mě nazýváš d'aurem, mohu ti stejným právem říci totéž. Neudělám to, protože jsem byl veden ke zdvořilosti. Nenechám si však nadávat do d'aurů, to si pamatuj!"

Podíval se na mne překvapeně. Podobnou odpověď asi neočekával. Zeptal se:

"Co bys chtěl proti tomu učinit? Snad mne nechceš zastřelit?"

"Ne. Srazil bych tě pěsti z velblouda, nic víc, nic méně."

Podle zvyklostí Sahary to byla smrtelná urážka a úder rukou nebo předmětem, který není zbraní. Pouhé vyhrožování takovým úderem je potupa, kterou lze smýt jen krví. Muž sáhl rukou pod svůj burnus, vytasil pistoli a zvolal:

"Mne udeřit? Musím..."

Rychleji, než on, jsem měl v rukách oba své revolvery; zamířil jsem mu na hlavu a přerušil jsem jeho výklad:

"Pryč s tou zbraní! Jakmile ji zvedneš, proženu ti hlavou kulku. Dokážu ti, že mu-sanníf nemusí sedět u starých žen a může být odvážným člověkem. Urazil jsem tě, protože jsi předtím urazil ty mne. Jsme vyrovnáni. Jestliže ti to nestačí, jsem ochoten s tebou bojovat, jak se na bojovníky sluší."

Na jeho vzrušené tváři se zračilo pohnutí. Vsunul pistoli pod burnus a řekl tónem, jehož klid byl zřejmě vynucen:

"Dobrá, máš pravdu. Urazili jsme se navzájem a jsme nyní vyrovnáni. Budeš mým hostem. Pojďme dál!"

Jeho rychlé uklidnění bylo jen zdánlivé. Věděl jsem, že se stál mým nesmířitelným nepřítelem. Nejraději bych se s ním rozloučil. To však nešlo. Jel také do vádí, kde na něho čekali jeho lidé. Museli jsme tam také, abychom si doplnili zásoby vody. V okruhu několika dnů nebylo jiného místa, kde bychom si mohli naplnit prázdné měchy. Byl jsem přesvědčen, že jedeme vstříc velikému nebezpečí, neměl jsem však nejmenší chuť předem vyklidit bojiště.

Kapitola druhá - VE VÁDÍ KOUHRU

Po krátké jízdě jsme spatřili na obzoru nejdříve koruny, pak i štíhlé a vysoké kmény datlových palem. Krajina, dosud hladká jako dlaň, se změnila v kopcovitou. Ve stínu palem stálo několik řad stanů; rozsetých i po stranách vršků. Bylo tu dokonce i několik hliněných chatrčí, které patrně tvořily vlastní vesnice, rozložené podél okraje vádí, které teď zůstalo úplně suché a bez vody. Dno i stěny údolí byly tak rozryté a rozeklané, že v době dešťů se jimi musely valit záplavy vody.

Když nás dělilo od vesnice asi tisíc kroků, pobídl Tedetu svého hedžína tak prudce, že zvíře vyrazilo rychle kupředu.

"Efendi, ten má něco nekalého za lu-bem!" mluvil Alí. "Neměli bychom vyrazit za ním?"

"Nikoliv!" odpověděl jsem. "Jeďte klidně dále."

"Ale to, co má v úmyslu, nebude jistě nic dobrého. Aspoň ne pro nás. Víš přece, že mne Alláh vybavil velkou znalostí lidí. Podíval jsem se tomu Tahafovi do nejtajnějších hlubin jeho srdce. Je úplně černé a on má tvář Abú Husajna, lišky, která

chce chňapnout po kořisti. Pročpak jede napřed? Jistě tak nečiní proto, aby rozhlašoval naši slávu a aby nám připravil pocty, které náleží hrdinům. Naléhavě tě žádám, efendi, zrychli naši jízdu!"

"Nemá to smysl, Alí, a není to ani účelné."

"Běda, efendi, nechápu tvé myšlenky. Tam, kde je účel, tam je i úspěch. A tam kde je úspěch, byl vždy předtím nějaký účel."

"Ať už to s námi myslí Tedetu jakkoliv, kdybychom jeli za ním, nedosáhneme tím nic. Když to s námi myslí špatně, jeho plány stejně nepřekážíme, když dobře, urazili bychom ho."

Tahaf právě dojel do vesnice. Viděli jsme, jak hučel do lidí, kteří stáli v uličkách mezi stany. Několik osob se vzdalovalo, patrně obdrželi nějaké příkazy. Tedetu obrátil svého hedžína a vyjel nám vstříc. Když k nám dorazil, pravil:

"Jel jsem napřed, abych ohlásil tvůj příchod, pane. Celý duár je potěšen, že tě může uvítat jako svého hosta."

"Děkuji ti," odpověděl jsem chladně. "Nechci nic, jen naplnit měchy a odpočinout si u studny. Pak pojedu dál."

"Efendi, neznáš zákony pouště? Nevíš snad, že by to byla urážka, kdybys odmítl mé pozvání?"

"Nebyl jsem pozván."

"Činím tak právě teď. Buď našim hostem, prosím tě o to."

"Čím hostem?"

"Hostem celého duáru."

Znělo to velmi pěkně, ale bylo to podezřelé. Hostem celé vesnice? Tím neřekl vůbec nic, to mi nestačilo. Kdybych potřeboval pomoc, mohl by mne jeden odkazovat na druhého, žádný by se mne však ne-zastal. Bylo by to jiné, kdybych byl hostem konkrétního muže. Ten by mne nemohl zapřít a musel by mne hájit za všech okolností. Choval jsem se tak, jako by mne jeho nabídka potěšila. Nechtěl jsem projevít nedůvěru hned v okamžiku našeho příchodu. Když vyhledá obyvatel pouště své přátele a známé, koná se velmi rušné uvítání. Začíná to La'b el Barútem, hrou se střelným prachem. Přicházejí-li však cizinci, zavládne ticho a klid, aby se nepolekali. Tuto neškodnou hru by mohli považovat i za nepřátelský projev. Proto se neozvala ani jedna puška, nezazněl jediný výkřik, když jsme vjeli do duáru. Všechny stany a chatrče se vyprázdnily a obyvatelé, staří i mladí, muži, ženy, jinoši, dívky, děti, zkrátka všichni přiběhli, aby si nás prohlédli. Na žádné tváři jsme nespátřil známky nepřátelství, ale ani stopy radosti, o níž se zmiňoval Tedetu.

Doprovodili nás až k první řadě stanů. Proč to udělal, to jsem se dozvěděl až později. Muži, které jsme spatřili, se tvářili vážně a zamlkle. Byli ozbrojeni až po zuby, i když byli doma a žili v míru. Ženy neměly závoje, neboť beduinky si nezahalují tváře. Jejich tváře byly strhané a odkvetlé. Žena pouště má na svých bedrech veškerou práci kolem domácnosti, proto stárne rychle. Mezi mladými dívkami bylo několik děvčat, na něž byla radost pohledět. Vlasy měly propleteny pestrými stužkami a perlovými šňůrami. V uších, na zápěstích a nad kotníky jim visely těžké měděné kruhy. Sukně, či vlastně ženské kalhoty, šalvary, dosahovaly jen k těmto ozdobám. Nohy měly bosé, nehezké, široce rozšlapane. Na některých prstech byla patrná spoušť, kterou způsobily písečné blechy. Tato havěť se zakousne pod nehty a zanechává tam svá mláďata. Z ošklivých a bo-í lestivých otoků, které se pak na těchto místech utvoří, je lze odstranit jen nožem.

Ze svých dřívějších cest jsem byl zvyklý slyšet v arabských osadách přívětivé "marhába, vítej". Zde se však nenašel nikdo,

kdo by to slovo vyslovil. Nebylo to nejlepší znamení. Měl jsem být přece hostem celé vesnice, vítat mě tedy měli všichni.

Tedetu poručil svému hedžínu poklenout a sestoupil ze sedla. Já a Alí jsme ho následovali. Tedetu udělal rozkaz, kterému

jsem nerozuměl, protože byl vydán v nářečí kmene Tibbů, které jsem dosud neznal. Hned jsme však pochopili, co poručil: přistoupilo k nám několik mužů

a chtěli se zmocnit našich velbloudů. Za bránil jsem jim v tom a zeptal se:

"Co hodlají tito muži učinit s našimi zvířaty?"

"Chtějí je odvést k napajedlu." Odpověděl Talaf.

"Děkuji, ale svého velblouda si napájím obvykle sám."

"Ty sám?" tázal se udiveně. "Proč platíš sluhu? Je přece pod tvou důstojnost zabývat se napájením velblouda."

"Myslím si, že není v rozporu s důstojností být laskavý k lidem i ke zvířatům."

"Ano, efendi. Ale přece se nehodí, abys konal práci, která náleží sluhovi."

"Cožpak mám právo učinit tvé bojovníky mými sluhy tím, že je pověřím touto prací? To neudělám! Kde je studna? Naše zvířata si tam zavedeme sami."

Tedetu svrástil obočí, obrátil se ke svým lidem a něco jim řekl. Využil jsem tohoto okamžiku a tiše jsem pošeptal Alí-mu:

"Udělej přesně to, co udělám já!"

Prisvědčil a vzal si do ruky svou dlouhou pušku. Já jsem si vzal do rukou med-vědobijku, henryovku jsem nechal zavěšenou na řemeni napříč přes záda. Mé podezření se potvrdilo. Zdálo se, že řada stanů, před kterými jsme stáli, byla obydlena jen několika obyvateli - tmavými Tibby, přičemž ostatní obyvatelé vesnice měli vysloveně arabské rysy. Taký bylo nápadné, že zbytek obyvatel vesnice o nás sice projevil zájem, ale nikdo z nich nepřistoupil blíže. Vypadalo to tak, jakoby tato řada stanů ani nepatřila k vesnici! Snad nebyli Tibbové v této vesnici cizinci? Sotva jsme došeptal Alímu těch několik slov, Te-detu se ke mně znovu obrátil a důrazně řekl:

"Nemůžeme rozhodně dovolit, abys vykonával podřadné práce. Ať si tedy tvůj sluha napojí svého velblouda. O tvé zvíře se však postaráme my. Jsi přece hostem celého duáru."

Aha! Chtěli nás rozdělit!

Odpověděl jsem:

"Alí el Hakemí zůstane u mne. Říkáš, že mám být hostem celé vesnice? Cožpak jsem žravá kuku kusu, kukačka, jež musí být krmena padesáti jinými ptáky? Chci být hostem jediného muže, kterého si sám vyberu. Kde je šejk el beled, starosta vesnice?"

"Já sám jsem šejk a budeš bydlet u mne. Pojd' se mnou!"

"Ty?" tázal jsem se s otevřenou nedůvěrou. Již předtím jsem ho považoval za cizince a když se nyní rozčileným hlasem vydával za šejka el beled, zpozoroval jsem, že lidi obraceli oči na starého, ctihodně vyhlížejícího muže, který se tvářil překvapeně a nevrle. Hned mě napadlo, že stařec bude pravým šejkem duáru.

"Ano, já!" ujišťoval mě důrazně Tede-tu. "Pojd'!"

Uchopil mě za levou ruku a chtěl od-vléct s sebou. Stál jsem jako zakořeněný a pravil jsem:

"Dovol, abych se nejdříve zeptal tam naproti."

Ukázal jsem na starce na druhé straně vesnice. Tu však Tedetu pokynul svým lidem a zvolal:

"Chceš mě urazit? Nevěříš mému ujištění? Jsem šejk el beled, následuj mě."

Zase mne uchopil za rameno. Tibbové nás obklíčili a začali nás tlačit před sebou. To již vypadala nebezpečně, proto jsem jim pohrozil:

"Ustupte a udělejte nám cestu! Jinak si ji proklostím sami."

Jedinou odpovědí byl hlasitý smích. Tlak neustal. Tedetu výsměšně odpověděl:

"Jen pojď, pane. Cestu ti ukážu sám."

Uchopil jsem oběma rukama medvědo-bijku, položil jsem si ji napříč před sebe a několika mocnými rozmachy jsem se otočil kolem své osy. Tím byli Tedetu a několik dalších Tibbů zasažení a odmrštěni stranou. Udělal jsem si trochu místa, využil překvapení Tibbů a začal jsem kroužit medvědobijkou kolem hlavy.

"Lakadám, lakadám, vpřed, vpřed!" křičel Tedetu zuřivě. "Vytrhněte mu pusku!"

Tibbové ho chtěli uposlechnout, utrhli však tak mocné rány pažbou, že ustoupili ještě dál než předtím. Ted' jsem si byl jist, že si proklostím cestu. Zvolal jsem na Aliho:

"Pojď a drž se těsně za mnou!"

Tedetu spískal tento krutý tanec, proto ho musela zasáhnout taktovka. Napřáhl jsem pažbu, vrazil mu ji do boku a on se bez hlesu svalil. Všichni, jenž stáli za ním, ustoupili. Ještě tři čtyři důkladné údery a cesta z lidského uzlu se otevřela. Několika skoky, v patách s Alím, jsme se dostali z obklíčení a zastavili jsme se až u starce, jehož jsem považoval za starostu. Lidé, kteří stáli kolem něho, se dívali na vše mlčky a ted' rychle ustoupili, neboť se obávali rvačky. Zastavil jsem se u starce a tázal se ho:

"Inte el šejk, jsi šejk?"

"Alba, sidi, ano, pane," odpověděl.

"Jallá, dakilláh iá šejk, dobrá, jsem pod tvou ochranou, šejku." pronesl jsem a uchopil jeho pravici.

"Dakilláh bardí iá šejk, jsem pod tvou ochranou, šejku!" připojil se ke mně Alí a uchopil šejka za levou ruku.

Stařec byl překvapen rychlým sledem

; událostí, vzpamatoval se však okamžitě.

Vyprostil své ruce z našich, jednu ruku

položil na mou, druhou na Alího hlavu

a prohlásil zvučným hlasem:

"Ahdáhn meftýn, yá ridžál. Haidá dach-lí. Slyšte, mužové. Zde jsou moji chrá-něnci."

Tibbové přiběhli za námi, přičemž vyli a chtěli se na nás vrhnout. Jakmile však uslyšeli tato slova, strnuli a neudělali už ani krok, neboť slovo "dakilláh" je i pro nejsurovější obyvatele pouště slovem posvátným. Je to slovo, které každý Arab bezpodmínečně ctí. V největší tísni otevře o-hroženému cestu k záchraně. Kdokoliv v boji s přesilou nepřátel zavolá na jednoho z nich slůvko "dakilláh", stojí ihned

pod jeho ochranou. Tento člověk ho bude bránit s největším důrazem i proti svým bratrům nebo příbuzným. Beduín se ujme i svého odvěkého nepřítele, když na něho zavolá tímto kouzelným slovem a dotkne se části jeho těla. Já a Alí jsme uchopili šejka za ruce, což nám zachránilo život.

Tato zvyklost, udržovaná po staletí, má u národů, které se stále potírají, velký význam, neboť zmírňuje tvrdost bojů.

Dokonce i krevní msta musí ztichnout, když se oběti povede vyslovit slovo "dakilláh" dříve, než dostane od nepřítele smrtící ránu a dotkne se přitom útočníka. Mstitel se ovšem všemožně snaží odvrátit hrozbu doteku, ovšem někdy se mu to nepovede.

Tibbové ted' stáli a neodvažovali se přiblížit. Šejk el beled na ně volal:

"Ustupte! Dokud budou tito muži v našem duáru, nesmíte se jich dotknout. Jste našimi hosty a oni také."

Tibbové se obrátili a odcházeli ke svým stanům. Jejich vůdce ležel na zemi a byl stále v bezvědomí. Zvedli ho a odnesli do jednoho ze stanů.

Stařec se obrátil k nám a vysvětloval:

"Tito Tibbové přišli dnes do našeho duáru a utábořili se zde. Domníváme se, že jsou to lupiči, ale nic nám neudělali.

Proto jsou našimi hosty. Věříš mi, pane?"

"Věřím ti," odpověděl jsem.

"Jsme potomky starých a proslulých Uelad Slimánů," pokračoval ve svém výkladu. "Nejsme bohatí, proto se lupičů nebojíme. Zdá se však, že jsi zámožný. Měj se na pozoru!"

"Nejsem zámožný, nemám žádné bohatství. Nebojím se Tibbů, konečné, sám jsi to viděl."

"Viděl jsem. Jednal jsi moudře, opatrně

a rozhodně. Oni jsou však tvými nepřáteli na život a na smrt, budou ti ukládat o život a neustanou, dokud se tě nezmocní."

"To se jim nepovede."

"Mluvíš velmi hrdě, efendi. Dokud jsi u nás, budeš v bezpečí. Vstupte do mého stanu a spokojte se s mou chudobou. Stojíte nyní pod mou ochranou. Napojíme a nakrmíme i vaše velbloudy, když nám je světíte."

"Tobě je rád svěřím, neboť máš upřímnou tvář. A vše, co hovoříš, je pravda."

Zavedl nás do stanu, jehož zařízení potvrzovalo slova jeho majitele. Na uvítanou nám podali vodu smíchanou s lagmí, datlovou šťávou. Pak porazili berana a napíchli ho na rozen.

Stan měl dvě oddělení. V jedné místnosti jsme seděli my se šejkem, ve druhé hospodařila jeho žena. Mlela proso mezi mlýnskými kameny. Jídlo ještě nebylo hotové, když vstoupil do stanu jeden z obyvatelů vesnice a hlásil:

"Venku čeká Tedetu a chce s tebou mluvit, ó, šejku!"

"Ať vstoupí," odpověděl stařec.

"To odmítá. Chce s tebou mluvit o samotě."

"O čem?"

"O tvých hostech."

"Pak ho požádej, ať vstoupí. Hosté mají právo, aby slyšeli, co se o nich mluví. Prorok i zákon pouště přikazují, aby byl host ctěn a chráněn. Toto přikázání splním, i kdyby mě to mělo stát život."

Vesničan odešel. Nemýlil jsem se v šejkovi. Byl to hodný a poctivý beduín, na něž jsme se mohli spolehnout. Zaslechli jsme venku tlumený hovor. Pak vstoupil do stanu Tedetu, vyslaný Tahefem. Mne a Aliho si ani nevšiml, na šejka se však zlostně rozkřikl:

"Proč jsi nevyšel ven, jak jsem ti vzkázal?"

"Jak víš, jsem starostou duáru a majitelem tohoto stanu. Neudělám nic, co se přičí zvyklostem. Ctím si své hosty!"

"Jsme rovněž tvými hosty, jímž jsi povinen vzdát úctu."

"Bydlíte v mém stanu? Řekli jste nám snad "dakilláh"?"

"Nepotřebujeme tvou ochranu. Jsme svobodní Tibbové, nemusíme se dovolávat tvé pomoci. Jsme zvyklí poroučet!"

Při těch slovech položil ruku na rukojeť nože. Jeho tvář nabyla výhrůžných rysů. Všiml jsem si, že šejk je postrašený. O-vládl se a řekl důstojně:

"Poroučejte si, kde chcete, ne však v mém duáru. Co mi chceš sdělit?"

"Posílá mne Tahaf, náš proslulý vůdce. Žádá, abys mu vydal oba d'aury." Při těchto slovech ukázal na mne a na Aliho, aniž nás přitom poctil pohledem.

"Nejsem d'aur, nýbrž vyznavač proroka!" rozhorlil se Ali.

Jeho slova Tedetu přešel mlčením.

"Chceš zbarvit mou tvář rudým nachem studu?" tázal se šejk. "Zákon přece nedovoluje vydat hosty!"

"Není zákona, který by chránil d'aura."

"Nejsem d'aur!" opakoval zlostně Ali.

Až teď si povšiml Tedetu námitky Aliho. Opovrživě se na něj podíval a řekl:

"Uskut, mlč! Kdo slouží nevěřícímu, je ještě více hoden opovržení. Vydáš je tedy, šejku?"

S touto otázkou se opět obrátil na šejka. Ten odpověděl s rozpaky:

"To ode mne nemůžete chtít."

"Nechceme, žádáme! Tito vyznavači cizí víry musí pocítit, že..."

Byl přerušen. Ali nevydržel. Vyskočil a řval:

"Nejsem přívržencem cizí víry! Víš, kdo jsem? Mé jméno je Ali el Hakemí Ibn Abbás er-Rúmi ben Háfiz Omar en-Nasáfi Ibn Sádík Kamil el Bátal. Kdo mě urazí, tomu..."

"Mlč!" okřikl jej Tedetu. "Jste oba smrdutí psi, kteří musí být sežráni hyenami a supy."

Dosud jsem mlčky přihlížel. Ted' už jsem musel zakřičet. Kdybych to neudělal, mohl šejk ze strachu povolit. Rázným pohybem jsem se zvedl, přistoupil jsem k Te~ detvi a řekl mu výhrůžně:

"Mírní se, Tedetu! Nezáleží mi sice na tom, co mluví blecha pouště, avšak slovo d'aur a pes přede mnou víckrát nevyšlo-vuj! Jestli je ještě jednou uslyším, srazím tě k zemi."

Stalo se to, co jsem očekával. Tedetu vytrhl nůž z opasku a divoce se rozkřikl:

"Jsi pes, syn psa, vnuk psiho syna! Tady je má odpověď!"

Chťel mě bodnout. Úderem zdola jsem mu vyrazil nůž z ruky. Když se pro něj sklonil, úderem do vazy jsem ho poslal k zemi.

..Alláhu! Cos to učinil!" zvolal postrašený šejk. "Za to se Tibbové krvavě pomstí. Tobě i nám."

"Neboj se ničeho." odpověděl jsem klidně. "Ochráním vás."

"Ty... nás...?" tázal se udiveně.

"Ano. Prve jsem byl já pod tvou ochranou, nyní jsi ty pod mou ochranou. Snad si nemyslíš, že jsem k vám utekl ze strachu? Vždy jsem se dovedl ochránit sám."

"TY nás...?" opakoval nevěřícím a překvapeným hlasem. "Jak by to bylo možné? Jsi ztracen a my s tebou. Tibbové jsou nelítostní. Nikomu nedají milost."

"Nechci milost. Naopak, budou rádi, když vyvážnou se zdravou kůží."

"Ano, můj sidi má pravdu," přisvědčil Ali. "Neznám člověka, kterého by se bál, nemá strach před žádným zvířetem."

Zastřelil lva i černého levharta sám, uprostřed noci. Přešel solné jezero zkázy, aniž si ublížil. Ze svých pušek může vystřelit tisíckrát, aniž by musel nabíjet. Cožpak jsi ještě neslyšel jeho jméno? Jistě ho znáš, byl již nejednou v poušti a ještě se nikdy neobrátil zády k žádným lotrům."

Tento přehnaný chvalo zpěv měl podivuhodný účinek. Šejk zvedl v údivu ruce a ptal se:

"Jak se jmenuje? Rychle, řekni mi jeho jméno!"

"Jmenuje se Kára ben Nemsí..."

"Kára ben Nemsí efendi?" vpadl mu do řeči šejk el beled. ..Alláh akbár, buj je veliký! Tento efendi je onen cizinec, jenž jel po solné kře napříč přes šot Džerid do Kbilly?"

"Ano."

"... a zajal Krumira?"

"Ano."

"... který později, v Mahara ér rad, v Jeskyni hromu, zastřelil černého pantera, aby zachránil Dželadovo dítě?"

"Ano."

"Hamdulilláh, díky bohu! Ted' už vím, že se nemám čeho obávat. Byl jsem v těch krajinách a slyšel jsem mnoho o hrdinských činech Kára ben Nemsího. Víím, že má kouzelné pušky. Víím, že ho ještě nikdo nepřemohl."

Po těch slovech se ke mně obrátil a pokračoval:

"Ó, efendi, odpusť, že jsem se strachoval. Nevěděl jsem, jakého hosta mám ve svém chudém příbytku. Teď se již Tibbů neobávám."

"Neboj se, tato tlupa loupežníků ti neublíží," ujistil jsme ho, abych posilnil jeho důvěru. "Uvidíš, jak zatočím s člověkem, který se mi opovážil vyhrožovat."

Je až neuvěřitelné, jak rychle letí v těchto krajích zpráva od úst k ústům a jak umí ústní podání zvětšit každý obyčejný čin, každou všední událost. Vyprávěč k ní něco připojí a jelikož je obrazotvornost Beduínů neobyčejná a oplývá nadsázkou, stane se brzy z obyčejné příhody neobyčejná a z ní pak hrdinský čin, jemuž každý věří. Tak se z mé opakovačky stala kouzelná puška, z níž se může střílet tisíckrát bez nabíjení. Ačkoli to znělo směšně, bylo mi to přece jen vhod, neboť v případě nebezpečí poskytovala tato pověra větší ochranu než samotná zbraň.

Tedetuvovi se vracelo vědomí. Uvolnil jsem šňůru, kterou měl kolem boků a přivázal jsem mu ruce pevně k tělu. Chvilí zíral nechápavě kolem sebe. Paměť se mu vracela pozvolna, ale bylo na něm vidět, že si už vzpomíná, co se mu přihodilo. Znovu se snažil vstát. Když se tento pokus minul účinkem, zaklel a zaprskal jako kočka:

"Co se mnou zamýšlíš, ty pse? Proč jsi mne svázal? Okamžitě mě propusť, jinak tě Tahaf, náš vůdce, zabije!"

Neodpověděl jsem. Sklonil jsem se k němu, uchopil jsem ho levicí za rameno, nadzvedl a pravicí jsem mu zasadil dva pořádné políčky. Pak jsem ho pustil.

Zběsilost mu vypouklila oči a mezi rty se mu objevila rudá pěna. Chtěl promluvit, ale nemohl. Bylo slyšet jen jakési žvatlání.

"Teď si dej pozor, co ti říkám!" pokračoval jsme. "Tvůj Tahaf si mě chce vidět. Patrně mne chce poznat, neboť mě ještě nezná. Teď tě pustím, abys vyřídil Tahafovi můj vzkaz: jsem hostem šejka a zůstanu zde. Vy jste o pohostinství nikoho nežádali, odejděte. Osvojili jste si právo utábořit se na cizím území, já však dokážu, že vám to právo nenáleží. Poroučím, aby jste okamžitě opustili duár!"

"Ty nám poroučíš?" zasyčel. "Zničíme tě a pošleme do džehenny, do pekla!"

"Přinutím vás k tomu a půjde-li někdo z nás do pekla, budete to vy."

Nadzvedl jsem ho, ukázal na vchod do stanu a řekl jsem:

"Vidíš tam naproti ten stan? Na příčné tyčce visí na tenkých řemínkách osm tykvových nádob. Teď si vezmu svou kouzelnou pušku a prostřelím ty řemínky, takže tykve spadnou na zem. Dej pozor!"

Přiložil jsem henryovku k lici a krátce zamířil. Osm ran, osm zásahů - nezůstala viset ani jedna tykev.

"Mašalláh, Alláh jálam el Geb. Boží div! Alláh zná skryté tajemství!" zvolal Tedetu, zkoprnělý údivem. "To je kouzelná puška, kterou ti dal sám šejtan! Ať tě Alláh sežehne!"

"Nikoliv mne, nýbrž vás. Teď jdi a řekni Tahafovi, aby zmizel. Zůstanu v tomto stanu a budu střílet. Dávám vám čtvrt hodiny na zbouření stanů a osedlání velbloudů. Když nebudete připraveni opustit tento duár, tak po uplynutí lhůty začnu střílet. Zastřelím velblouda, jezdce, zase velblouda a zase jezdce. Budu střílet do té doby, dokud nebudete pryč!"

Díval se mi do tváře. Rád by projevil svou pochybnost, ale po tom všem, co spatřil, si netroufal.

"Běž a řekni to Tahafovi. Při vousech vašeho proroka přísahám, že své slovo dodržím."

"Budeme se bránit!" vyrazil ze sebe.

"Braňte se a zhyňte všichni. Viděl jsi sám, jak rychle umím střílet. Než by sem kdokoli z vás doběhl, proděravěl bych ho jako řešeto. Varuj své druhy: každý, kdo učiní jen krok směrem k nám, je předem mrtvý. Jdi!"

"Nemohu," namítal. "Mám svázané ruce. Nechci, aby se ostatní dozvěděli, že jsi mne přemohl a potupil."

"Ať to spatří, je to tvůj trest. Kdybys byl zdvořilý, mohl jsi odejít volně. Svou potupu sis zavinil sám!"

Udělal několik kroků, pak se obrátil a procedil přes zuby:

"Ať tě Alláh pošle do nejhlubšího pekla!" Otočil se a kymáčovými kroky odešel.

"Riskuješ, efendi!" varoval mne šejk. "Co když sem přijdou všichni najednou?"

"Nevidíš mou kouzelnou pušku? Kdyby byli seberychlejší, mé kulky je předstihnou."

"My se nebojíme ani Tahafo, ani jeho zlosti," přisvědčoval Alí. "Známe všechny vědy jak na zemi, tak na nebi i pod zemí. Nikdo nám neodolá."

Chlubil se jako vždy, ale já jsem nebyl zdaleka tak klidný jak jsem přestíral. Ner bál jsem se, protože jsem věděl, že pomocí své henryovky se vypořádám se všemi Tib-by. Mohl jsem je zabít, ale to jsem nechtěl. Nelze zničit lidský život jen tak, s lehkým srdcem. Na chladnokrevného jsem si hrál jen proto, že jsem se spoléhal na strach, který budou mít z mé pušky. V tom spočívala celá má převaha.

Viděl jsem, jak Tedetu přistoupil ke svým lidem, kteří stáli před stanem a prohlíželi si tykvové nádoby. Divili se tomu, že byl spoután. Mávali divoce rukama a pokřikovali. Běželi ke svým zbraním a zdálo se, že nás hodlají napadnout. Vystrčil jsem ze stanu hlavěň hen-ryovky. Když ji spatřili, hned se zastavili. Radili se. Bylo vidět, že se nemůžou dohodnout. Buď mou hrozbu nebrali vážně, nebo se bouřila jejich hrdost a nechtěli utéct před jediným mužem.

Uplynulo pět minut, pak deset minut - čtvrt hodiny. Chtěl-li jsem dosáhnout svého cíle, nesměl jsem projevit slabost. Musel jsem Tibby přesvědčit, že má hrozba byla míněna vážně. Musel jsem zastřelit velblouda. Byla to škoda zabíjet nevinné zvíře, ale nešlo to jinak.

Zamířil jsem na jednoho hedžína a vystřelil. Hedžín se zhroutil. Mnohonásobný výkřik zběsilosti - to byla odpověď na mou ránu. Stále se však neměli k odchodu. Vystoupil jsem před stan a zvolal:

"Poslyšte, synové Tibbů! Něco jsem slíbil a teď budu jednat. Tentokrát ještě nebudu zabíjet. Chci jen zranit. Ale má příští kulka už nikoho neušetří. Teď zasáhnu Taha-fa do pravého lokte."

Třeskla rána. Tahaf sebou trhl a hlasitě vykřikl. Kulka mu prolétla loktem. V příštím okamžiku zmizeli všichni Tibbové. Utekli do svých stanů. Za chvíli se začaly stany pohybovat. Pustili se do bourání.

Hrál jsem odvážnou hru. Tibbové jsou nejdivočejší a nejsurovější muslimové. Byl to skoro zázrak, že se k nám nerozběhli i přesto, že jsem měl "kouzelnou pušku".

Ale mé vystupování mělo na ně asi takový dojem, že se báli i jediného člověka.

Ted' jsem nemohl přestat. Okamžitý strach pomine a pak mohou zkusit zase zaútočit. Musel jsem odstřelit dalšího velblouda. Věděl jsem, jak moc si cení svá zvířata. Čekal jsem ještě jednu, dvě minuty a pak jsem opět vypálil ránu.

Další hedžín poskočil a zhroutil se na zem.

Znovu nastal křik, po kterém zavládlo ticho. Zdálo se, že se zase radí. Za chvíli se objevil před jedním stanem Tedetu, zvedl obě ruce a zvolal:

"Zadrž! Nestřílej! Odjedeme okamžitě."

"Dobrá, ale rychle, jinak budu střílet dál."

Pracovali teď velmi rychle. Bourali stany a svazovali plátna a tyče. Přitom se nemohli schovávat, takže jsem jich ještě několik mohl postřelit. Neudělal jsem to. Byl jsem rád, že se to takto skončilo. Stál jsem sice uvnitř stanu, ale hlaveň mé pušky, která vyčnívala, prozrazovala místo, kde stojím. Kterýkoliv z nich mne mohl snadno z úkrytu zastřelit. Nikdo z nich se však o to nepokusil, což bylo neklamným znamením strachu, strachu z mé "kouzelné pušky".

Netrvalo dlouho a byli hotovi. Naložili stany na velbloudy, nasedli a vyrazili. Ta-haf jel poslední. Postřelený loket měl už ovázaný. Nemohl sám do sedla, museli mu pomoci. Když seděl v sedle, obrátil se směrem k našemu stanu, zvedl nezraněnou levačku, sevřel ji v pěst a zvolal:

"Alláh rínamek, ať vás bůh zatratí! Ted' jsi nás donutil k ústupu. Ještě se sejdeme, a pak s vámi zúčtuji."

"Zabij ho, sidi," žádal Alí.

"Ne," odpověděl jsem a sklonil pušku. "Jeho hrozby nám neuškodí."

"Efendi, nebuď tak důvěřivý," varoval mne šejk. "Tahaf ti nedá pokoj, dokud se nepomstí. Prolil jsi jeho krev. Pamatuji si na zákon pouště: ed dem b'ed dem, en nefš b'en nefš, krev za krev."

"Já na to myslím. Bude se snažit, aby nás znovu napadl a učiní to snad již této noci."

"Ano, efendi, jistě máš pravdu. Musíme se připravit na jejich útok. Bude nejlépe, když rovněž strhneme stany a opustíme vádí."

"To je zbytečné, neuškodí vám. Můžeš se na to spolehnout."

Potřásl rozvázně hlavou a odpověděl:

"Efendi, vím, že jsi velký bojovník. Ale sám přece neubráníš celý duár."

Tu mu vpadl do řeči Alí:

"Ubrání, ubrání. Takové otázky přenechá sidimu. On a já, tedy my dva, jsme největšími hrdiny pouště. Když ti slíbíme, že vás ochráníme, pak si můžete být jisti, že..."

"... že by bylo lepší, kdybys mlčel." přerušil jsem ho. Obrátil jsem se k šejkovi a pokračoval jsem:

"Musím se dozvědět, kde budou Tibbové tábořit. Proto je nutné sledovat je. Nemohl bys nám půjčit dva koně?"

"S radostí, efendi. Ale proč dva?"

"Nepojedu sám. Někdo z tvých bojovníků mě doprovodí. Musí to být odvážný, chytrý a hbitý muž, jenž ovládá jazyk Tibbů."

"A proč?"

"Chci jim naslouchat."

"Alláhu! Vždyť tě zpozorují a chytí!"

"Ne. Naučil jsem se připlížit k nepříteli nepozorovaně."

Tento Arab neměl ani potuchy o tom,

jak se plíží severoamerický Indián k svému nepříteli a jak mu naslouchá. Trvalo ještě chvíli, než určil vhodného muže.

Nejraději bych si vzal s sebou Alího, ten však neovládal dobře jazyk Tibbů. Vysedli jsme na koně a vyrazili za Tibby, kteří právě mizeli za obzorem na východě. Měl jsem u sebe dalekohled, takže jsem mohl nepřítele pozorovat bez rizika, že mne zahlédne.

Kapitola třetí - MUŽ ZBILÁD AMIRIKA

Uelad Slimán, kterého mi určil šejk za průvodce, byl ještě mladík, ale ukázalo se, že je velmi zkušený.

Pomocí dalekohledu jsem pozoroval pohyb Tibbů. Vydali se na východ, neboť nás chtěli oklamat. Když jsem to řekl mému průvodci, přitakal:

"Máš pravdu, sidi, Kairván přece není na východě."

"Kairván?" tázal jsem se. "Proč mluvíš o tom městě?"

"Ty neznáš Kairván, efendi?"

"Ne. Dosud jsem tam nebyl."

"To ti věřím. Byla by to odvaha, kterou bys jistě zaplatil životem. Kairván patří mezi ty města islámu, do nichž nesmí vstoupit noha nevěřícího. Tak, jak přívrženci proroka putují do Mekky a Mediny, tak putují i do Kairvánu. Mešita Okba v Kairvánu je jedním z nejposvátnějších chrámů islámu a je to nejsvatější chrám v Africe, neboť v něm leží pochován El Waib, důvěrný přítel a stálý průvodce proroka. Kdo navštíví Kairván, může užívat příjmení "hádží" právě tak, jako by byl v Mekce nebo Medině."

"Co s tím mají Tibbové společného?"

"Co? Neviděl jsi sandžak, zelený prapor proroka, který vlál nad Tahafovým stanem?"

"Ovšem."

"Neměli snad Tibbové a jejich velbloudi zavěšeny na krku mesabihy, růžence?"

"Měli."

"Z toho jsi mohl poznat, že byli na pouti do Kairvánu."

"Dobrá, Kairván leží v Tunisku, severozápadně od nás. Tibbové jedou směrem na východ, takže nás chtějí oklamat. Pojedou obloukem a přes jih se pak vrátí do vádí."

"Myslím si totéž, efendi. Řekl bych dokonce, že znám místo, kde se utáboří."

"Kde je?"

"Odjeli s prázdnými měchy, potřebují tudíž vodu. Studna ve vádí Kouhru je jen jedna - u našeho duáru. Asi dvě hodinky jízdy na koni, východně od vádí. Je to místo, kde lze najít vodu, i když jí není tolik, kolik u nás. Rostou tam ji keře fetny a akácie, jimiž se může rozdělat oheň. Toto místo vyhledají, aby se tam utábořili. V noci se vrátí do našeho duáru a přepadnou nás."

"Zcela správně! Právě zahýbají na jih."

"Nezkrátíme si cestu?"

"Ne. Zůstaneme za nimi, v jejich stopě. Bude to tak lepší."

Zapadající slunce se dotýkalo obzoru. Nastal soumrak, který bývá v těchto krajinách velmi krátký. Stále častěji jsem pozoroval dalekohledem tlupu Tibbů. Chtěl jsem si přesně zapamatovat krajinu, kudy jeli, když tu vidím, že se zastavili. Zůstali jsme stát také. Mezitím se setmělo.

Počkali jsme, dokud nebyla úplná tma a pak vyrazili k místu, kde se Tibbové zastavili. Měl jsem dostatečně vyvinutý smysl pro směr i místo, takže jsme tam trefili bez bloudění. Když jsme k němu dojížděli, naše koně začali funět a nechtěli vpřed. Předě mnou bylo něco temného. Seskočili jsme na zem, abychom prozkoumali, co to je.

"Rúballáh, boží hrůza! Vždyť jsou to lidé!" zvolal polekaně Uelad Slimán.

Měl pravdu. Byli to tři lidé - mrtví lidé. Byli už mrtví, když tudy jeli Tibbové? Prohlédl jsem je. Na rukou mi zůstala krev.

"Tito lidé byli zavražděni Tahafovou tlupou!" prohlásil jsem. Zde se s nimi setkali. Zabili je a patrně i oloupili."

"Víš to bezpečně?"

"Hned uvidíme."

Prohlédl jsem kapsy nešťastníků. Byly prázdné.

"Tibbové je zavraždili a oloupili," opakoval jsem. "Odkud byli ti nešťastníci?"

Uelad Slimán ohmatl je i jejich šaty velice pečlivě. Pak prohlásil:

"Zdá se, že to byli lidé z Kufry. Co však hledali v této krajině?"

"Lidé z Kufry sem nikdy nepřicházejí?"

"Velmi zřídka. Jen jako vůdcové cizích poutníků."

"Když je tomu tak, pak asi Tibbové od--vlekli poutníka nebo poutníky s sebou."

"Ano. Snad budou chtít výkupné. Kdo se dostane do rukou těchto lupičů, je zpravidla ztracen."

"Pak musíme rychle za nimi. Těmto nešťastníkům už stejně nemůžeme pomoci. Troufáš si nalézt i potmě to místo s vodou, o kterém jsi hovořil?"

"Ano."

"Tak rychle za Tibby. Snad se nám podaří zachránit lidský život."

I když jsme se na tomto smutném místě dlouho nezdrželi, museli jsme dohnat ztracenou půlhodinku. Dávali jsme si však pozor, abychom se nepřiblížili k Tibbům tak blízko, že by nás zpozorovali dříve, než se utáboří. Musel jsem se úplně spolehnout na Uelada Slimána. Hvězdy již svítily. Nesvítily však ještě dost jasně. Kroky našich koní byly slyšet dál, než jsme mohli dohlédnout.

Můj průvodce si zasloužil plnou důvěru, vedl mne neomylně k ležení Tibbů. Od chvíle, kdy jsme opustili duár a jeli jsme asi dvě hodiny, objevil se před námi malý plamen.

"Táborový oheň Tibbů! Snad nechceš jet přímo mezi ně?" zeptal se Uelad Slimán. "Popiš mi to místo. Řekl jsi, že jsou tam keře. Krajina kolem studny je rovná?"

"Ne, neboť to místo leží na vnější, kopcovité straně vádí. Vnější strana údolí je zahnutá jako malý, úzký záliv a lemují ji keře fetny. Voda jev zadní části zálivu, nedaleko keřů."

"Budou tábořit asi vzadu. Měl bys odva-hu prolézt těmi keři až do jejich zad?"

"Nebojím se, efendi, a když jsi u mě, pak nemám vůbec strach."

"Pojďme tedy stranou. Musíme najít místo, kde necháme naše koně."

Takové místo jsme brzy objevili. Došli jsme ke skaliskům, které tvořily severní stranu vádí. Leželo tam několik větších balvanů, ke kterým jsme připoutali koně. Poučil jsem důkladně Uelad Slimána, jak si má počínat, a pak jsme se vydali k ležení Tibbů. Vkrádali jsme se tiše, blízko ohně jsme si lehli na zem a plížili se po břiše.

Bylo pro nás výhodou, že oheň byl malý. Svítíl jen na vzdálenost několika kroků, ale byl dostatečně jasný, aby rušil svět hvězd. Musím podotknout, že jsme své bílé háiky nechali v duáru. Měli jsme na sobě tmavé šaty, které nás nemohly prozradit.

Tábořiště mělo tvar podkovy, která byla k zevní straně rozevřená. Vzadu byla studna, vpředu hořel oheň a kolem něho leželi Tibbové. Venku, před tábořištěm, leželi velbloudi. Polokruh byl sice lemován keři, avšak křoví bylo tak řídké, že nám nemohlo poskytnout dostatečný úkryt. Na naší straně, kde záhyb začínal, bylo několik větších skalisek, za něž jsme se mohli ukrýt. Doplížili jsme se šťastně k těmto balvanům. Přimkli jsme se k nim tak těsně, že i kdyby se přiblížil nějaký Tedetu, sotva nás mohl spatřit.

Tibbové neměli ani potuchy, že je někdo nablízku a hovořili tak hlasitě, že bylo jasně slyšet každé jejich slovo.

Nerozuměl jsem jim. Zaměstnával jsem spíše oči než uši.

Tahaf seděl vzpřímeně u ohně. Poraněnou ruku měl v prostém obvazu. Vedle něho seděl zamračený muž, jehož ruce i nohy byly spoutány. Mohlo mu být kolem třiceti let. Jeho pěkná tvář, obklopená plavým plnovousem, byla opálená dohně-da. Nemohl jsem rozeznat barvu jeho očí, ale tvář s takovým plnovousem musela skrývat oči modré. Co to bylo za muže? Rozhodně to nebyl domorodec. Snad Evropan? Hned jsem si předsevzal, že neopustím toto místo, dokud

zajatce neosvobo-dím.

Beduíni se bavili mezi sebou velmi živě, přičemž večereli. Jedli kuskus a mouku, rozdělanou prsty ve studené vodě. Stranou ohně, mimo kruh, -který tvořili Tibbové,

ležela hromádka věcí, kolem nichž, jak se zdálo, se točil celý rozhovor. Byla to patrně kořist, kterou odebrali zajatci a třem zavražděným průvodcům.

Tahaf pojídal stejný pokrm jako jeho lidé. Podle pohledů, jenž vrhal na zajatce, jsem předpokládal, že ho bude po jídle vyslýchat. Dotkl jsem se Uelada Slimána, abych upoutal jeho pozornost a zeptal jsem se:

"Rozumíš tomu, co mluvím?"

"Ano."

"O čem tedy?"

"O cizinci. Nevědí, kdo to je. Neřekl jim to."

"Co ho čeká?"

"Budou za něho žádat výkupné. Ale když neřekne, kdo je, bude po jídle zabit."

"Osvobodíme ho!"

"Mašalláh, boží zázrak! Jak to chceš udělat?"

"Nemám čas čekat a vymýšlet. Vidím jen jedinou možnost, jak ho zachránit. Popadnu Tahafa a zajmu ho."

"Efendi, to je šílenství! Nejen, že nevysvobodíme zajatce, nýbrž umřeme společně s ním."

"Ne! Vím, jak se taková věc provádí, třebaže to není zrovna bezpečné. Hlavně musíš učinit to, co ti řeknu. Jsi dost silný, abys unesl muže?"

"Ano, efendi."

"Vezmi si mé pušky a podrž je. Překážely by mi. Dávej pozor! Ted' vběhnu mezi Tibby a vynesu Tahafa ven. Počkáš tady na mně dokud se nevrátím. Pak mi vrátíš pušky, vezmeš Tahafa a odneseš ho k našim koním..."

"Bude se bránit!" přerušil mne.

"Nebude. Omráčím ho. Až budeš u koní.

položíš ho na zem, odvážeš koně a počkáš až přijdu. Vysednu, podáš mi Tahafa a odjedeme.

"Efendi, vždyť to je..."

"... šílenství, chceš říct," přerušil jsem jeho námitky. "Ne. Nestrachuj se. Vím dobře, co dělám. Vezmi pušky a čekej."

Nemohl jsem se již zabývat Uelad Slimánem, neboť jsem viděl, že Tahaf začal výslechem zajatce, ovšem v jazyku Tibbů, jemuž, jak se zdálo, zajatec nerozuměl. Tu promluvil Tedetu arabsky. Slyšel jsem jak řekl:

"Tvůj život záleží na tvé odpovědi. Když nebude uspokojivá, pošleme tě za několik minut do džehenny. Řekni nám, kdo jsi!"

"Jsem muž, který lupičům neodpovídá!"

"El Kelb, pse!" vyjel na něho Tahaf a napřímil se. Přistoupil k zajatci a sevřel levou ruku v pěst. "Stačí jediný pohyb a budeš mrtev! Řekni mi okamžitě, odkud přicházíš!"

"Nemusíš to vědět!"

"Jsi bohatý?"

Tato odpověď měla rozhodnout o životě a smrti zajatce, to bylo zřejmé. Jestliže cizinec znovu odepře vysvětlení, pak Tahaf už jistě nebude váhat. Nesměl jsem otálet. Vůdce Tibbů byl asi dvanáct kroků ode mne. Stál nad zajatcem, obrácen ke mně zády. Všechny oči byly upřeny na ně. Pět, šest skoků a stál jsem za ním, uchopil ho levou rukou za hrdlo a proslulý úder mé pravačky ho zbavil vědomí. Přehodil jsem si ho přes rameno a opustil překvapené Tibby.

"Sem s puškama!" volal jsem na Uelad Slimána. "Vezmi si je a rychle pryč!"

Uchopil jsem pušky a Uelad Slimán upaloval s Tahafem ke koním. Vše bylo odbyto

tak rychle, že se dosud nepohnul žádný z Tibbů. Seděli strnule a zírali. Ukryl jsem se za skálu, zvedl henryovku a zvolal:

"Hle, kouzelná puška míří na vás! Kdokoliv se pohne, je synem smrti. Když zůstanete sedět, nic se vám nestane."

Stále seděli jako zkamenělí.

"Kdo je Tahafovým zástupcem?"

Nikdo neodpověděl.

"Odpovězte, jinak promluví má kouzelná puška! Kdo je ted' vaším vůdcem?"

"Ten zde." Konečně odpověděl jeden z mužů a ukázal přítom na Tedetua, který byl dnes v šejkově stanu jako posel.

"Vida! Tedy ty?" obrátil jsem se k němu. "Tak dobrá. Ted' budu mluvit s tebou a ty mně budeš odpovídat, jinak tě zastřelím. Nejsem sám a Tahaf je už daleko. Bude ztracen, když neuposlechnete. Rozvaž zajatci pouta!"

Strach ho nutil vyhovět mému příkazu. Už natahoval ruce, ale náhle si to rozmyslel.

"Rychle! Počítám jen do tří: Jedna... dvě..."

Ted' teprve uposlechl a cizince zbavil pout.

"Kdo jsi, pane?" zvolal. "Komu děkuji za záchranu?"

"Dozvíš se to později. Ted' pojd' ke mně a vezmi s sebou řemeny, jimiž jsi byl spoután."

"Nemohu chodit, pane, mám ránu na noze."

"Tak zůstaň zatím tady. Muži kmene Tibbu. Tento muž zůstane u vás přes noc, odpočine si a bude spát. Nezkřívíte mu ani vlas na hlavě, jinak bude váš vůdce ztracen. Toto místo neopustíte do svítání. Jakmile se objeví ranní červánky, necht' přijdou dva z vás s tímto cizincem k duáru. Zůstanete stát asi pět set kroků před vesnicí. Vráťte mu všechno, co jste mu vzali! Bude-li scházet jediná věc, nevrátím vám Tahafa. Rozuměli jste?"

"Slyšíme tě. Ať tě Alláh zahubí!" odvětil jeden Tedetu.

Ustoupil jsem za skálu a počkal jsem chvíli, co se bude dít. Nikdo se nepohnul, měli strach. Potichu jsem se odplížil k našim koním.

"Hamdulilláh, díky bohu, že přicházíš, emire!" Uvítal mne. "Tys jim unikl? Je to zázrak!"

"Bylo to snadnější než si myslíš. Musím tě pochválit, neudělal jsi jedinou chybu."

"Emire, sotva jsem došel ke koním, Tahaf se probíral z mrákot. Rychle jsem ho spoutal a vrazil jsem mu do úst roubík."

"Dobře jsi učinil. Měl jsi řemeny nebo provazy?"

"Uelad Slimán má vždy provazy po ruce. Kdy odtud odjedeme?"

"Ihned. Podej mi Tahafa."

Vyhoup! jsem se do sedla a zajatce jsem si položil napříč před sebe. Vyrázili jsme klusem k duáru.

Naše vypravování o tom, co se seběhlo, vzbudilo patřičný rozruch. Zprvu se Uelad Slimáni lekli, neboť se obávali pomsty Tib-bů, když jsem jim však vysvětlil, že Tahafa nepropustím, dokud neodpřísáhne při bradě prorokově, že se jim nebude mstít, uklidnili se.

Dopravili jsme zajatce do šejkova stanu. Vesničané dosud čekali s jídlem a my jsme byli vyhladovělí, takže nám rádně chutnalo.

Starý šejk však nebyl zcela klidný. Věřil,

že přijdou Tibbové, aby osvobodili svého vůdce. Já byl ale přesvědčen, že se toho neodváží. Věděl jsem, že se mne bojí. Po rázné domluvě se uklidnil i šejk. Na přistupech k duáru jsme postavili zesílené hlídky.

Tahaf byl po svém procitnutí zachvácen bezmocnou zuřivostí. Zahrnul mě nadávkami a kletbami. Přijímal jsem je tak klidně, jako bych je vůbec neslyšel. Zvolna asi docházel k názoru, že mu kletby neprospějí. Přestal nadávat a pokusil se vyjednávat.

"Necht' za mne vymění toho cizince," řekl, "ale kořist si ponecháme!"

"Nedej se vymát." odvětil jsem mu. "Když tě propustíme, ponecháš si vše, co máš u sebe, a vy zase propustíte jeho se vším, co mu náleží."

"S tím nemohu souhlasit."

"Na tvůj souhlas se tě neptám. Buď rád, že jsem nestanovil přísnější podmínky!"

"Co by mohlo být ještě přísnější?"

"Dijjijí, cena krve, za tři osoby, které jste zavraždili."

"Jdi si pro ni do pekla!"

Aniž jsem se "věnoval" tomuto zbožnému přání, pokračoval jsem:

"Trvám na svém požadavku. Budeš vyměněn, když vrátíte zajatci jeho majetek a ty odpřísáhneš při Alláhovi, prorokovi a všech kalífech, že okamžitě opustíš tuto krajinu a nebudeš se mstít na Uelad Sli-mánech."

Ačkoliv byl spoután, vymrštil se do výše a tázal se výsměšně:

"Bojíš se mé msty, cizince?"

"Nebojím. Má osoba sem nepatří. Můžeš se mi mstít, jak si jen přeješ. Pomstě červa se mohu jenom smát!"

"Jen se směj. Přejde doba, kdy ti nebude do smíchu."

Ani tato hrozba mne nevyvedla z míry. Šel jsem si klidně lehnout a za chvíli jsem usnul. Zatím, co jsem spal, seděl vedle mne jeden Uelad Slimán, který měl za úkol střežit Tahafa a probudit nás za rozbřesku.

Ráno jsme opět přesvědčovali Tahafa, ale stále se zdráhal přistoupit na mé požadavky.

"Dobrá. Vše, co jsem dosud řekl a slíbil, беру zpět." prohlásil jsem. "Nepropustím tě na svobodu. Zůstaneš zajatcem, a za to, že jste včera zavraždili tři muže, budeš přísně potrestán."

"A náš zajatec to zaplatí životem," odpověděl mi.

"Mýlíš se. Zajatec bude zakrátko na svobodě."

"Moji bojovníci ho beze mne nevydají."

"Tebe se dovolovat nebudou. Víš sám, co jsem jim řekl. Přijdou jen dva a přivedou ho. Budu s nimi rychle hotov."

"Buď jsi sám šejtán, nebo ti šejtán vnukl tuto myšlenku!" zuřil vztekem.

"Varuji tě. Vidíš přece, že se rozednívá. Odcházej, abych přijal tvé bojovníky. Ptám se tě proto naposledy: souhlasíš s mými podmínkami?"

"Ne."

Vstal jsem a vzal si své pušky. Šejk a Alí učinili totéž. Opustili stan a já je následoval. Právě jsem spouštěl za sebou závěs, když mě Tahaf zavolal zpátky.

"Stůjte, vraťte se! Přistupuji na vaše podmínky!"

Vrátili jsme se a on se konečně rozhodl slíbit vše, co jsem na něm žádal. Všechno musel potvrdit přísahou, kterou mu předřikal šejk. Nakonec jsme ho vyvedli ze stanu. Ruce měl stále spoutané.

Nikdo nespál. Všichni obyvatelé duáru byli již na nohou. Každý chtěl vidět, zdali výměna zajatců proběhne tak hladce, jak jsem předpověděl. Staří i mladí, muži, ženy i děti, všichni vyběhli ven před ,sta-nový tábor. Nebe se právě začalo barvit do ruda, když jsme spatřili tlupu blížících se jezdců. Byli to Tibbové. Jakmile nás spatřili, zarazili velbloudy. Tři jezdci se od nich oddělili a vedli s sebou tři velbloudy. Pět set kroků od duáru se zastavili. Ti tři velbloudi patřili zavražděným průvodcům jejich zajatce. Museli je vrátit také.

Šejk a já jsme vzali spoutaného Tahafa mezi sebe a šli jsme vstříc čekající trojici. Asi padesát kroků od nich jsme se zastavili. Zvedl jsem henryovku a zvolal:

"Přicházím v míru, ale i při nejnepatrnějším podezřelém pohybu zastřelím Tahafa i vás. Vrátili jste zajatci všechny jeho věci?"

"Vrátili mi vše," odpověděl on sám, "nic mi neschází."

"Ošetřili ti ránu na noze?"

"Ano.. Uposlechl tě, pane."

"Chceš pomstít své průvodce nebo si žádáš cenu krve od vrahů?"

"Ne. Zasloužili by si trest, avšak nechci se mstít a na dijjí nemám právo. Moji průvodci se přidali ke mně cestou."
"Pak budeme rychle hotovi. Pojď k nám i s velbloudy a Tahaf může jít také."
Stalo se. Oba se setkali v půlce cesty. Tibbové ihned přerežali Tahafova pouta, usedli na své velbloudy a bez slova odjeli. Nikoliv na východ, jako včera, nýbrž na západ. Cizinec poručil svému velbloudovi, aby poklekl, sestoupil z něho a přistoupil ke mně. Uchopil mne za ruku a řekl:
"Konečně jsem volný a mohu ti poděkovat. Zachránil jsi mi život. Byl bych šťastný, kdybych se ti mohl nějak odvděčit. Kdo jsou tyto lidé?"
"Jsou to Uelad Slimánové z vádí Kouhr."
"Ty také?"
"Ne. Jsem jejich hostem, tak, jako jim budeš nyní i ty."
"Ano. Buď našim hostem. Marhába, vítej!" prohlásil šejk a uchopil ho za ruku. "Pojď do mého stanu."
Zavedl ho do duáru a nabídl mu svůj stan. Ze všech stran se ozývalo "Alláh va sála va marhába, buďte nám vítáni."
Z opatrností jsem požádal šejka, aby pro jistotu poslal za Tibby několik jezdců. Museli jsme se přesvědčit, jestli nemají v úmyslu porušit svůj slib a pomstít se Uelad Slimánům. Příští den se zvědové vrátili a přinesli uklidňující zprávu. Tibbové odjeli na západ.
Zajímalo mě, kdo je ten zachráněný cizinec, ale nechtěl jsem porušit zdejší zvyky a nemohl jsem se ho přímo zeptat. Pozorovali jsme se navzájem celé odpoledne a všiml jsem si, že se ve mně vyznal právě tak málo jako já v něm. Všechno se vysvětlilo, až když byl k obědu předložen pečený skopek a když jsme zahájili hostinu obvyklým muslimským "el hamdulilláh". Cizinec se k nám nepřipojil a omluvil se takto:
"Nezazlívejte mi mé mlčení. Nejsem muslim, nýbrž křesťan."
"Křesťan?" podivil jsem se.
"Ano. Pocházím z daleké bilád Amirika."
"Ze Spojených států?" užasl jsem.
"Jakže, ty znáš mou vlast?" tázal se s údivem.
"Ano. Znáš džigrafju, zeměpis," řekl jsem s pyšným výrazem ve tváři. "Řekni mi své jméno a město, kde máš svůj domov."
Pokládal mě za beduína, usmál se a pobaveně odpověděl:
"Jmenuji se Dixon a pocházím ze Sten-tonu."
"Tedy z Arkansasu?" zeptal jsem se.
"Jakže? Ty znáš i Arkansas?"
Jeho údiv mě pobavil. Tu do toho vpadl mluvka Alí, který zvolal na Američana:
"Můj sidi zná všechno. Je přece rovněž křesťan z veliké bilád Europe."
"Evropan? Frank?"
"Ne. Němec," usmál jsem se a pokračoval anglicky: "Můžeme se bavit vaší mateřštinou, sire."
"Ale... ale... to je opravdu velkolepé!" zvolal. "Musíte mi vypravovat, jak jste se sem dostal. Pokud jde o mne, jsem egypto-log a pátrám po arabských památkách. Můj otec je boháč a jeho prostředky mi dovolují, abych se věnoval tomuto nevděčnému zaměstnání, aniž bych se musel strachovat o denní chléb. Cestuji po Orientě už čtyři roky a jsem nyní na cestě z Erbehny do Murzúku."
"Tím více mě to těší, neboť má cesta vede rovněž zpátky do Murzúku."
Řekl jsem mu své skutečné i arabské jméno a pak jsem pokračoval:
"Znáš Murzúk a když vám to bude vyhovovat, můžete bydlet u mého hostitele Manaseho ben Aharaba."
"To je ten židovský obchodník v Murzúku?" tázal se, přičemž mu zalila tváře temná červeň, která však záhy zmizela.
"Znáte ho?"
"Znáám..." odpověděl rozpačitě.
.1" odváděl jsem hovor jiným směrem. "To je zatím vedlejší. Teď nejsme v Murzúku, nýbrž u Uelad Slimánů a chceme si pochutnat na skopovém. Zapomněli jsme na naše hostitele, ačkoli je to neslušné."
Měl jsem hlad a skopové mi chutnalo. Dixon však nejedl skoro nic. Proč asi? Snad z radosti nad setkáním nebo proto, že jsem vyslovil jméno Menaseho ben Aha-raba? Zdálo se mi, že je správnější ta druhá domněnka.
Uelad Slimánové si přáli, abychom u nich zůstali co nejdéle. Já jsem chtěl odjet, neboť jsem slíbil Ráchel i jejímu otci, že se brzy vrátím. V noci však přišla na Dixona horečka. I když byla jeho rána jen povrchní, horečka dlouho neopadávala. Až konečně ustoupila, museli jsme počkat, dokud Dixon nezesílí a bude schopen třídní jízdy. Zůstali jsme v duáru celý týden. Přišel den rozloučení. Dixon ponechal vesničanům tři velbloudy s veškerou výbavou svých mrtvých průvodců a obdaroval je i jinak. Ode mne dostali jen upřímné "Alláh jífadak, bůh vás opatruj" -nic víc jsem jim poskytnout nemohl, neboť jsem neměl otce, který by byl milionářem v americkém Stentonu...

Kapitola čtvrtá - VMURZÚKU

Znovu jsem před sebou spatřil Murzúk s jeho sady melounů, zahradami granátových jablek, fíkovníků a palmových hájů. Proslulý, ale nešťastný africký cestovatel Vogel zaznamenal v okolí tohoto města víc než čtyřicet různých druhů datlovníků.
Poněvadž byl Dixon zraněn, jeli jsme zvolna, beze spěchu. Cesta nám trvala skoro čtyři dny. Zdálo se, že Američana neunavila. Byl v rozechvění, které se podobalo horečce, ale febris traumatica, ranová horečka, to nebyla. Byl rozechvěn vnitřně. Všiml jsem si toho, i když se to snažil zatajit.
Cestou často vzpomínal na Murzúk. Jakmile jsem však zavadil o Menaseho ben Aharaba, zachmuřil se a ihned se

odmlčel. Nechtěl jsem se ho vyptávat, neboť Jsem tušil, že mezi židem a tímto Američanem se přihodilo něco, o čem se Dixon nechce bavit. Že se znali, na tom nebylo nic zvláštního. Menase ben Aharab byl jeden z nejvýznamnějších finančníků Fezzá-nu a Dixon jej mohl navštívit v obchodní záležitosti. Oba byli nadprůměrně bohatí, takže v této oblasti nemohl být mezi nimi

žádný spor, ani nedorozumění. Když byl Mañase skutečně předmětem Dixonovy nevole, pak příčina musela být jinde, vybavila se mi vzpomínka na Ráchel...

Pronesl jsem před tím několikrát její jméno, a vždy přitom zrozpačitěl. Byla příčina zde?

Když jsme spatřili městské zdi z udusané hlíny, nad nimiž se tyčila mocná stavba pašova paláce, nemohl jsem již déle váhat. Musel jsem vědět, jestli se chce Di-xon ubytovat u Žida, nebo nikoliv.

"Konečně jsme tady," přerušil jsem mlčení. "Víte, kde budu bydlet? A co vy mr. Dixon? Zůstaneme spolu?"

Bylo na něm vidět, že by rád řekl "ano", odpověděl však:

"Dva hosté v jednom domě? To je hodně i pro bohatého člověka. Budu bydlet u mameluka Alafa."

Mameluci, potomci bělochů, tvořili mur-zúckou šlechtu.

"Jak si přejete, milý příteli. Doufám, že se budeme i nadále setkávat."

"Ovšem. Budete kdykoli vítán. To snad nemusím ani zdůrazňovat."

"Vy taky, mr. Dixone. Budeme se vzájemně navštěvovat?"

Na to již neodpověděl. Věděl jsem tedy, na čem jsem. Mohl jsem ho vyhledat, on však neměl v úmyslu vkročit do domu mého hostitele. Byl nepřítelem Menaseho ben Aharaba, to bylo zřejmé. Jeli jsme širokou ulicí k místu, kde stál dům mameluka Alafa. Krátce jsme se rozloučili. Pokračoval jsem v cestě, doprovázen Alím, až k Menaseho obydlí. Dům byl, podle zdejších zvyků, jen jednopatrový, avšak velice prostorný. Přiměli jsme naše velbloudy, aby poklekli a sestoupili jsme ze sedel. Brána

byla uzavřena. Zaklepal jsem několikrát těžkým, železným klepátkem. Bránu otevřel černý otrok. Zkřížil paže na prsou a hluboce se uklonil.

"Pán je doma?" tázal jsem se.

"Nikoli, efendi. Odešel k pašovi."

"A bint el bet, dcera domu?"

"Zmizela! Nikdo neví kam."

"Co to říkáš? Stalo se snad nějaké neštěstí?"

"Ano, efendi. Issit, hospodyně, Rebeka ti to řekne."

Ustoupil stranou a pomohl Alímu ustájit velbloudy. Spěchal jsem za Rebekou, starou hospodyní. Našel jsem ji v kuchyni. Hnětla těsto. Jakmile mě spatřila, ustala v práci a běžela mi vstříc. Ruce měla nad hlavou a hořce lamentovala:

"Ó, efendi! Tak toužebně jsme tě očekávali! Jsem tak ráda, že jsi se konečně vrátil!"

Při těchto slovech jí vyrazil z očí proud slz, jež se snažila zastavit rukama, polepenýma těstem. Výsledkem této procedury bylo dokonalé zalepení očí.

"Copak se přihodilo slečince, Rebeko?" ptal jsem se. "Proč pláčeš?"

"Efendi! Ráchel je pryč, docela pryč! Zmizela, květ našeho domu, miláček našich srdcí, zmizela! Nikdo neví kam..."

"Kdy se to stalo?"

"Asi před týdnem, efendi. Počkej, vypočítám si to. Dnes máme Jom el Arba'a, středu, a stalo se to v noci Jom el Chamís, ve čtvrtek, tedy před šesti dny."

"Jak se to stalo? Vypravuj od začátku."

Opět zajela rukama do tváře, oči jí začaly znovu slzet.

"Co ti mám vypravovat, efendi? Vždyť jsem u toho nebyla a nevím, jak se to mohlo stát."

"Hm! Kdy jsi spatřila Ráchel naposled? Ve čtvrtek?"

"Ano. Večer, na dvoře. Byla jsem pro vodu a vracela se do kuchyně. To jsem jí potkala. Říkala, že se jde projít do zahrady."

"Šla tam opravdu? Viděla jsi ji tam vcházet?"

"Ano. Zůstala jsem stát a dívala se za ní, dokud mi nezmizela z očí."

"A pak jsi ji už neviděla?"

"Ne, efendi. Víš přece, efendi, že Ráchel chodila každý večer do zahrady. Na procházku před spaním. Pokaždé, když se vracela, přicházela za mnou a popřála mi "dobrou noc". V ten večer za mnou nepřišla..."

"Kdy jste ji začali pohřešovat? Až v pátek?"

"Ne, efendi. Již ve čtvrtek v noci. Jelikož za mnou nepřišla, zůstala jsem vzhůru a čekala na ni. Nemohla jsem se jí dočkat, proto jsem se vydala do zahrady. Nebyla tam. Vzbudila jsem pána, s kterým se také nerozloučila. Prohledali jsme její ložnici, ale marně. Vyslali jsme lidi, aby po ní pátrali po městě, ale Ráchel nenalezli."

"A co na zahradě, tam také nebyly žádné stopy?"

"Ne. Pán to ohlásil pašovi. Přijel osobně a přivedl s sebou několik askarjů, vojáků, nic však nenašli. Prohledali dům, zahradu, i celé okolí, ale bylo to marné. Ó, efendi, toužebně jsme tě očekávali! Snad nám pomůžeš."

"Teď, po šesti dnech, budou asi všechny stopy zahlazeny. Pán je u paši?"

"Ano. Chodí tam několikrát denně a ptá se po výsledku pátrám. Slyším koně! Pán se vrátil! Promluv si s ním, efendi. Snad objevíš nějakou stopu."

Mañase ben Aharab mě uvítal s radostným výkřikem. Vypadal velmi špatně. Nevysvětlitelné zmizení Ráchel ho hlodalo na těle i na duši. Nerekl mi nic, co bych neslyšel od Rebeky. Byl jsem jeho poslední nadějí.

"Efendi, žádej ode mne cokoliv. Dám ti všechno, jen mi vrať lesk mojich očí, světlo mé duše..." prosil.

"Mañase, cítím s tebou a zmizení Ráchel mne hluboce znepokojuje," odpověděl jsem mu. "Jak ti však mohu pomoci já -

cizinec - když všechna námaha paši a jeho vojáků zůstala bez úspěchu?"

"Ó, efendi, vím, že máš bohaté zkušenosti. Vykonal jsi ve svém životě mnoho skutků, které se jiným nepovedly. Věřím, že i teď nalezněš cestu, která povede k cíli."

"Mám jisté pochybnosti, ale udělám vše, co je v mých silách. Pojd' se mnou do zahrady."

Vyšli jsme ven.. Prohledal jsem kdejaké zákoutí, obhlédl jsem každý keř, každý kámen ve zdi. Marně. Šest dní je příliš dlouhá doba.

"Nepochybují, že jde o únos," projevil jsem své mínění. "Někdo ji vzal s sebou přes zeď. Snad tady byly nějaké stopy, ale pašovi lidé je dávno zahladili. Neumí z nich číst. Věří také v únos?"

"Ano."

"Nikoho nepodezíráš?"

"Mám podezření. Pasa mi zakázal, abych o tom hovořil. Prý bych tím všechno pokazil. Tobě však důvěřuji. Vím o muži, který se chtěl s mou dcerou oženit."

"Hm! Kdo to je?"

"Gharíb, cizinec, jenž byl mým hostem. Za pohostinství mi zaplatil únosem mého dítěte! Ukradl její srdce."

"Ukradl srdce? Získal si tedy náklonnost Ráchel?"

"Ano. Vykázal jsem ho z domu. Než opustil můj dům, podařilo se mu promluvit si s Ráchel. Přesvědčil ji, že přece jen získá můj souhlas. Proto byla Ráchel klidná a netrápila se. Měla dokonce odvahu se mnou o něm mluvit."

"Opustil ten cizinec ihned Murzúk?"

"Nikoli. Odstěhoval se k jednomu mamelukovi, u něhož bydlel ještě několik týdnů."

Vzpomněl jsem si na Dixona a tázal jsem se:

"Nevíš, jak se ten mameluk jmenuje?"

"Aláf."

"Ach! A ten cizinec?"

"Představil se jako Dixon a byl z bilád Amírka."

"Mašalláh! Tedy Dixon..."

"Ty ho znáš?"

Ještě než jsem mohl odpovědět, vstoupil do zahrady černoch a oznámil svému pánovi, že se má ihned dostavit k pašovi, který má prý pro něho důležité sdělení.

"Efendi, půjdeš se mnou?" tázal se mne Maňase. "Musíš všechno vyslechnout a pak mi" poradit."

O deset minut později jsme stáli před zástupcem padišáha v Murzúku. Pasa sdělil židovi, že únosce byl polapen. Na jeho pokyn přivedli spoutaného ničemu. Ničemou byl - Dixon!"

Dixon byl hrozně rozčilený. Když mě spatřil, začal trhat pouty a zvolal na mě anglicky:

"Jaké štěstí, že jste tady! Představte si: sotva jsem se ubytoval u mameluka, poslal tento nehodný hostitel pro vojáky, kteří mě zatkli. Prý jsem tajně unesl Ráchel, dceru Menaseho ben Aharaba."

"Vím o tom. Milujete Ráchel?"

"Ano. Zamlčel jsem vám to, teď se však k tomu přiznávám. Skutečně zmizela?"

"Ano. Nikdo neví, kde je."

"All devils, do čerta! Zbavte mě pout a já okamžitě začnu prohledávat celý Murzúk a neustanu, dokud ji nenajdu!"

Vyhověl jsem jeho naléhání, neboť jsem snadno dosvědčil, že v den únosu nebyl v Murzúku, nýbrž v zajetí Tibbů. Pasa uznal, že se dopustil omylu. Dixon hrozně zuřil na otce své milenky. Maňase ho prosil o odpuštění. Udobřili se ještě dříve, než opustili pašovu rezidenci.

Nebyli jsme o nic moudřejší než předtím. Vrátili jsme se, i s Dixonem, do domu obchodníka, abychom se poradili.

Nedospěli jsme však k nijakému výsledku, dokud se Dixon nezeptal Manaseho:

"Neznáš nikoho, kdo by se o ni ucházel?"

"Nevím o nikom."

"Takže kromě pana Dixona o ni neměl nikdo zájem?"

"Ne. Toho Tedeta jsem přece nemohl považovat za uchazeče..."

"Tedetu?Kdotoje?"

"Vůdce Tibbů, který byl u mne několikrát v obchodních věcech."

"Cože? Nejmenoval se náhodou Tahaf?"

"Ano. Znáš ho, efendi?"

"Ovšem. Řekni, kdy u tebe byl naposledy. Je to velmi důležité."

"Týž den, kdy zmizela. Ráchel. Chtěl se mhou mluvit o tobě."

"O mně? A to mi říkáš až teď!"

"Nechtěl jsem o tom mluvit, neboť jsem se obával, že tě urazím."

"Mne že bys tím urazil? Proč?"

"Považoval tě za afika, milence mé dcery."

"Mne? Jak přišel na tak podivuhodnou myšlenku?"

"Prý to slyšel od seraldžího, hostinského v karavanseraílu, karavanním útulku. Jde zde o důležitou věc, proto snad mohu být k tobě upřímný, efendi?"

"Žádám tě o to velmi naléhavě!"

"Několik týdnů jsi byl mým hostem. Od služebnictva jsem se dozvěděl, že jsi byl k Ráchel dobrý a laskavý."

"Proto mne považovali za afika?"

"Ano, aniž jsem to tušil. Jistě mi promineš, efendi..."

"Prominout? A co? Řekni mi především, co máš společného s Tahafem."

"Měl jsem s ním několik výměnných obchodů a došel jsem k názoru, že je asi lupičem. Jelikož však Tibbové nepohlížejí na loupež jako na hanebnost a nepovažují ji za zločin, nepátral jsem po tom dál."

"Pobyl u tebe při svých obchodních návštěvách jen krátce?"

"Ne. Někdy byl mým hostem."

"Předpokládám, že dobře znal Ráchel a její zvyk procházet se každý večer po zahradě."

"Ano, několikrát ji tam doprovodil a hovořil s ní. Ale jen v mé přítomnosti!"

"Líbila se mu?"

"Velmi, neboť šiji chtěl vzít za ženu."

"On? Muslim?"

"Tibbové tvrdí, že žena nemá duši, a proto nemůže vejít do ráje. Je jim lhostejné, jaké je žena víry."

"Ty jsi ho ovšem odmítl?"

"Ano."

"Nevzbudilo to u něho zlost nebo touhu po pomstě?"

"Nedával nic najevo, ale přestal mě navštěvovat. Minulý týden jsem ho viděl po dlouhé době."

"Nebyl nemocný?"

"Ale ano. Pravou ruku měl zavěšenou v pásce a vypadal jako člověk, který přestál nemoc."

"Ach! Ten muž má jistě tvrdou povahu, neboť přesto, že byl zraněn, jel přímo, bez delšího odpočinku, do Murzúku."

"Odkud víš, že je zraněn?"

"Hned ti to řeknu. Nejdříve bych se rád dozvěděl, co řekl o irtně. Řekl jsi přece, že chtěl s tebou hovořit o mně."

"Ano. Potkal tě v poušti a prý ti řekl, že jede do Murzúku. Tvrdil, že jsi ho pověřil, aby se zastavil u mne a pozdravoval mne i Ráchel."

"Tak. A tys mu zřejmě řekl, že nejsem Ráchelin snoubenec?"

"Řekl. On však tomu nechtěl věřit."

"Dobrá. Teď vím, na čem jsme. Tahaf uloupil tvou dceru."

"Alláhu! Opravdu si to myslíš, efendi?"

"Jsem o tom dokonce přesvědčen. Chce se ti pomstít za to odmítnutí a pak se tím mstí i mně, protože jsem ho porazil. Za poranění, jenž jsi spatřil, děkuje mně."

"Kdo by si to pomyslel. Jak se to stalo?"

Krátce jsem mu vyprávěl o našem dobrodružství a pak jsem připojil:

"Tvrdím, že uloupil tvou dceru. Uvidíš, že mi dáš za pravdu."

"Nemůžu ti to vyvrátit, ale nemáme žádný důkaz, jenž by potvrdzoval tvou domněnku."

"Ten nám poskytne seraidží, o němž jsi před chvílí mluvil."

"Myslíš, že mu Tahaf prozradil své úmysly?"

"Jistěže ne. Ale řekl jsem ti přece, že Tibbové jedou jako poutníci do Kairvátu."

"Ovšem. Myslím si, že když unesli Ráchel, tak se toho úmyslu vzdali. Nepovle-čou přece zajatkyni do svého posvátného města! Jistě ji dopravili do nějakého duá-ru," konstatoval Menase.

"Tomu nevěřím. Muslim, jenž se jednou vydal na posvátnou pouť, musí ji dokončit, jinak se vystavuje Alláhovu hněvu."

"Efendi, jestli je to pravda, tak je to moc zlé."

"Upokoj se! Myslím si, že Tedetu netouží jen po tvé dceři, ale i po tvém jmění. Proto se bude snažit, aby se s Ráchel oženil zákonným způsobem a tím se stal tvým dědicem. Právě proto si Ráchel vezme s sebou do Kairvátu, neboť tam ji může nejjistěji donutit, aby se stala muslimkou a vdala se za něho. To však vyžaduje jistý čas. Než uplyne, jistě se naskytne příležitost k osvobození tvé dcery."

"Jak, efendi. Jak?"

"Musíme zajet do Kairvátu a tajně odtud Ráchel odvézt."

Chvilí na mne překvapeně zíral, pak polekaně zvolal:

"Nikdo z nás přece nemůže vkročit do Kairvátu. Jinověrce tam nepustí!"

Tu zvolal Dixon:

"Opravdu miluješ svou dceru? Já, jehož jsi odmítl, jsem ochoten okamžitě vyrazit, abych jí vysvobodil!"

"Jen pomalu," uklidňoval jsem ho, "ještě nevíme jistě, jestli je má domněnka správná! Musíme získat další zprávy."

"Od koho?"

"V karavanseraílu a pak po cestě na sever, abychom se dozvěděli, jestli opravdu vyrazili Tibbové do Kairvátu a zdali vzali Ráchel s sebou."

"Tak to udělejme hned, neztrácejme zbytečně čas. Kde je ten serail?"

Maňase nás tam zavedl. Tam jsme se dozvěděli, že Tahaf zakoupil tahtarúván, lehká bambusová nosítka, které se používali k přepravě žen. Tato okolnost nám poskytla jistotu, že dívku uloupil on.

Teď bylo důležité dozvědět se, zdali zůstali všichni Tibbové pohromadě a jakým směrem se vydali. To už nebyla práce pro Manaseho. Ten nám obstaral dva kvalitní hedžíny a záhy nato jsme s Dixonem opustili Murzúk. Vyrazili jsme na sever, směrem k Jededu.

K večeru jsme narazili na malou karavanu, která se právě utábořila k odpočinku. Tito lidé skutečně spatřili tlupu jezdců. Bylo jich asi dvacet a jejich vůdce měl zavázanou pravou ruku. Na jednou z velbloudů byl upevněn hustě zakrytý tahtarúván. Věděli jsme už dost. Utábořili jsme se s karavanou a rozhodli, že se za rozbřesku vrátíme do Murzúku. Brzy jsme usnul. Dixon byl rozrušený. Nemohl vůbec spát, a když se rozjasnil obzor na východě, již mě budil. Členové

karavany byli už taky na nohou a chystali se k odjezdu.

Najednou jsme spatřili na jihu jezdce na velbloudu. Směřoval na sever a jak se zdálo, měl naspěch. Blížil se k nám velmi rychle. Byl to Tedetu!

"All devils, u všech čertů! Vždyť je to jeden z Tahafových hrdlořežů!" rozčiloval se Dixon.

"Ano, přijíždí od Murzúku," odpověděl jsem.

"Co tam asi dělají?"

"Třeba měl za úkol oznámit židovi výši výkupného. Bylo by to možné!"

Muž byl od nás vzdálen jen několik velbloudích délek, když mě spatřil.

"Mašalláh, d'aur!" zvolal a zarazil svého

velblouda. "Alláh buď pochválen, že jsem se s tebou setkal, el Kelb, pse! Tu máš odměnu, která ti patří!"

Zvedl svou dlouhou pušku a zarachotila rána... Nikoliv však z jeho dlouhé pušky. Dixon byl rychlejší a prohnal mu hlavou kulkou. Tedetu se nakláněl ze strany na stranu a pak sletěl ze sedla do písku.

Podobné příhody nejsou v poušti výjimkou. Ten muž měl v úmyslu někoho zabít, a proto byl sám zastřelen.

Beduinům, s nimiž jsme tábořili, - se zdálo všechno samozřejmým, neztratili o tom ani slovo. Tedeta jsme pohřbili. V jeho kapsách nebylo nic, co by nám pomohlo. Odjeli jsme rychle do Murzúku a vzali s sebou Tedetuho velblouda jako kořist.

V Murzúku nás čekalo veliké a zároveň velmi smutné překvapení.

Menaše ben Aharab byl láskyplným hostitelem. Jeho láska k dceři však měla v sobě něco nejistého a úzkostlivého.

Někdy se mi zdálo, že si není svou dcerou zcela jistý. Ráchel ho milovala. Byla to však podivná, zdrženlivá náklonnost. Nebyla to pravá láska dítěte. Vztah mezi Ráchel a jejím otcem byl pro mne záhadou. Teď byla tato záhada rozluštěna, a to způsobem, který bych rozhodně nečekal.

Když jsme dorazili k domu Menaseho, byla brána otevřena dokořán. Spatřili jsme nařikající ženy, které seděly na dvoře. Sypaly si na hlavu popel a vyrážely tiché, hluboké zvuky. Všechno nasvědčovalo tomu, že v domě někdo umíral.

Spěchal jsem do kuchyně. Rebeka seděla na zemi a usedavě plakala. Když mne spatřila, za-štkala:

"Ó, efendi, pán umírá! Atibové, lékaři jsou u něho a snaží se ho zachránit. Jsou

tam i svědkové a sepisují vasiyu, poslední vůli."

"Alláh jarámkum, bůh se nad vámi smiluj! Co se stalo, Rebeko?"

"Přišel jeden Tedetu a přál si mluvit s pánem. Byl u něho jen chvíli a hned odešel. Pána jsem našli na zemi. Ležel v louži krve."

"Tedetu ho zranil?"

"Ano, chtěl ho probodnout."

"Proč?"

"Tedetu požadoval na pánovi povolení, aby mohla Ráchel přestoupit na muslimskou víru. On to odmítl a Tedetu ho proklál. Pán to vypravoval pašovi, jehož si nechal zavolat. Ovázali ho, ale lékaři říkají, že umře. Leží klidně a stále volá tebe, efendi!"

"Kde leží? Zaved' mě k němu!"

Uposlechla, ale přišli jsme pozdě. Mena-se byl mrtvý. Před chvilkou vydechl naposledy. U lože se krčili dva mastičkáři, kteří si říkali lékaři. U hlavy mrtvého seděl úředník se třemi svědky a díval se na ně pátravě, pak se zvolna a obřadně zvedl a zeptal se nás:

"Jsi Kára ben/Nemsí efendi?"

"Ano," odpověděl jsem.

"Tvůj druh je muž z bilad Amirika?"

"Ano."

"Musím vám tedy něco říci, ale jen před těmito svědky,"

Pokynul lékařům, kteří se vzdělili, pak pokračoval:

"Dcera zesnulého není jeho dcerou. Je to křesťanka a ne židovka. Mrtvý to přiznal, když umíral. Jako chudý obchodník se jednou dostal do Džiddy, jež leží nedaleko Mekky, prorokova města. Tam řádila haua el asfar, cholera, která si vyžádala

mnoho lidských životů. Menase našel na ulici umírajícího, který měl u sebe malé, hezké děvčátko. Umírající ho zavolal k sobě a řekl mu, že je námořníkem z bilad Fransa, Francie, a dítě je prý vnučkou jistého proslulého námořního raíse, kapitána. Měl ji prý dopravit do biladu Franse. Prosil Manaseho, aby ji odvedl do Suezu ke konzulovi a dal mu gezdán, kabelku, která patřila dítěti. Za několik okamžiků nautí, námořník, umřel. Menase vzal dítě i jeho majetek s sebou. Chtěl zůstat poctivý, ale peníze zvítězily nad jeho svědomím. Zničil cizí listiny, dítě a peníze si ponechal. V Káhiře mu vyměnili bankovky za zlato. S vnučkou proslulého raíse odešel zprvu do Tunisu a pak do Murzúku, neboť věřil, že v tomto odlehklém kraji nikdo nepřijde na jeho podvod. Dítěti byl vzorným otcem, nikdy však nemohl zapomenout, že ji podvedl. Dnes, když umíral, dal mne zavolat, aby mi to sdělil. Tady je jeho závěť: jeho jmění patří vnučce raíse, jež se má stát ženou muže z bilad Amirika."

Odmlčel se. Zkoprněli jsme úžasem. Konečně jsme se zeptal:

"Odkud víš, že je křesťankou?"

"Řekl to umírající nautí."

"Jak se jmenoval její děd, slavný raís?"

"Nikdo to neví. Maňase zničil všechny listiny o jejím původu."

"Kdo bude vykonavatelem závěti?"

"Sám pasa. Obrát' se na něho. Maňase mluvil ještě o jakémsi higábu, amuletu, který má Ráchel zavěšený kolem krku.

Prý ho má otevřít a přesvědčit se, co v něm je. Vracím se k pašovi, abych mu vše ohlásil a odevzdal mu závěť. Jistě si vás zavolá, aby s vámi pohovořil."

Odešel i se svědky. Zůstali jsme o samotě s mrtvým, jehož jsme ještě před chvílí považovali za otce unesené dívky. Jak těžce se na ní prohřešil! Odňal ji jejím příbuzným. Kdo byli ti příbuzní a kde bydleli? Ve Francii? Kdo byl její děd, proslulý raís, a jak se dostala pod dozor prostého námořníka? Odpoví na tyto otázky amulet?

Bylo jisté, že ji Tibbové zaveklí do Kair-vánu a naši povinností je osvobodit ji. Dixon, jemuž jsem slíbil svou pomoc, se chtěl vydat ihned na cestu. Museli jsme nejdříve pohřbit Menaseho ben Aharaba. Pak jsme se museli postarat o Ráchelino dědictví, Dixon je nepotřeboval, jelikož byl bohatý. Považoval však za svou povinnost postarat se o majetek své snoubenky a já jsem ho v tomto názoru podporoval. Jistě, značná část dědictví skončí v bezedných kapsách paši a jiných úředníků a snad by se i rozplynulo, kdyby se murzúcké pija-vice neobávaly amerického konzulátu v Tripolisu. Měli strach, že budou muset všechno vrátit.

Trvalo dlouho, než se vše urovnalo a mohli jsme vyrazit. Museli jsme do Tripolisu. Je to dlouhá a namáhavá cesta, plná nástrah. Cestovatel dr. Nachtigall na to potřeboval třicet sedm dní. My jsme byli o něco rychlejší, poněvadž Dixon nakoupil pro tuto cestu ty nejlepší velbloudy, kteří se dali v Murzúku sehnat.

Když jsme dojeli do Tripolisu, nastala různá jednání s konzulem a s tureckými úřady. Nechtěli připustit, aby se dědictví vyvezlo ze země. Zabavili jej až do osvobození dědičky.

Nebylo ani pomýšlení na to, že pojedeme do Kairvánu po souši. Byla by to několikaměsíční jízda. Rozhodli jsme se pro cestu po vodě. Dlouho jsme hledali loď, která by směřovala do Šusu, odkud je to do Kairvánu nejbližší. Anglické i francouzské lodi přistávaly ve Sfaxu. Byli jsme nakonec rádi, když jsme objevili špinavou tuniskou loď, jejíž kapitán byl ochotný nás dovést do Šusu.

Kdyby bylo na první pohled zřejmé, že jsme jinověrci, čekala by nás v Kairvánu jistá smrt. Proto jsme již od počátku museli tajit svůj původ. Raisovi jsme se představili jako egyptští důstojníci, kteří jedou do Tunisu nakoupit chovné koně a kteří při této příležitosti hodlají navštívit posvátné město. Kapitán již byl v Kairvánu a během plavby nám popsal město tak přesně, že jsme si je dokázali živě přestavit.

Jízda po moři byla nesmírně nudná, ale nakonec jsme šťastně dorazili. Ve zříceninách někdejší Šusu jsme se zdrželi jen tak dlouho, než jsme koupili koně, poněvadž velbloudy jsme museli prodat už v Tri-polisu. Pak jsme hned pokračovali směrem ke Kairvánu.

Kapitola pátá - KAIRVÁN, SVATÉ MĚSTO

Kairván, nebo taky Kajruván, leží v rozsáhlé bažinaté rovině. Kam oko dohlédne, nikde nezavadí o žádný strom. Jen tu a tam lze spatřit osamělý holý keř, jehož mladé výhonky jsou ohlodány zvířaty. Jízda touto krajinou je pochmurná. Byli jsme opravdu rádi, když jsme na druhý den k večeru dospěli do blízkosti města.

Nebezpečí, jenž nás tu čekalo bylo tak vážné, že jsme se na okamžik zastavili, když jsme spatřili první domy posvátného města. Pohled, který se nám naskytl, nebyl vůbec posvátný, nýbrž nedůstojný. Snad byl kdysi Kairván opevněný, ale nyní leželo všechno v sutinách. Všude bujelo křoví a plevel.

"Dovnitř se dostaneme," řekl jsem, "ale kdy a jak se dostaneme ven?"

"Buď mrtví nebo živí," odpověděl Dixon. "Pro mne je nejdůležitější, jestli je Ráchel ve městě."

"Jsem o tom přesvědčen."

"Ale kde?"

"To se dozvíme."

"Od koho?" tázal se znovu a tvářil se, jakoby již teď pokládal hlavu na katův špalek.

"Nebudte zasmušilý, mr. Dixone! Ten, kdo něco začne vesele a odvážně, dospěje k cíli mnohem snadněji, rychleji a bezpečněji, než ten, kdo je úzkostlivý."

"Nemám obavy, jen starosti. Když nás uvidí některý z Tibbů, tak nás rozsáponu na kusy."

"Nesmíme se zbytečně ukazovat, aby nás Tibbové nespatrili."

"Kde se ubytujeme? V nějakém vznešeném hotelu nebo v noclehárně pro chudé?"

"Jsou tu nějaké menazili, ubytovací hostince, avšak těm se musíme zdaleka vyhnout. Vyhledáme si místo, kde mají přístup jen vybraní lidé."

"Vybraní lidé?"

"Zapomínáte, že jsme teď egyptští důstojníci a že v tomto svatém městě bude i nějaká Chassa es šanúf pro udržování pořádku a střežení mešity."

"Myslíte čestnou stráž? Snad nechcete..."

"Chci. Čím větší odvaha, tím menší nebezpečí. Pojďte, představíme se důstojníkům proslulé gardy!"

"Vždyť to je myšlenka, která hraničí se šílenstvím!"

"Není špatná, věřte mi. Musíte mi důvěřovat."

"Pro mne za mne. Dělejte, co uznáte za vhodné."

Musím podotknout, že jsme se chovali jako pobožní muslimové. Nezapomněli jsme ani na modlitební koberečky. Vše, co by prozrazovalo náš původ, jako jsou třeba revolvery, jsme museli ukrýt. Slunce zapadalo, když jsme zahýbali dů druhé ulice. Tu zazněl zvuk zvonů a z minaretu se rozléhal hlas muezína:

"Haj alas saláh, ha alah feláh! Es saláh

min en nom. Alláh akbár, la iláha il Alláh! Vzhůru k modlitbě, vzhůru ke spáse! Modlitba je lepší spánku. Bůh je veliký a není boha kromě boha!"

Lidé, jenž zastihla modlitba na ulici, poklekli, aby se pomodlili. Zarazili jsme koně, seskočili ze sedel, rozestřeli

koberečky a horlivě jsme vykonávali předepsané pohyby. Nedaleko nás se modlil starý voják. Nespustil jsem ho z očí a když obřad skončil, přivolal jsem ho k nám a tázal se:

"Víš, kde bydlí mudír, velitel vojska?"

"Ano, pane," odpověděl.

"Jsme zubatti, důstojníci, doved' nás k němu."

Zkřížil ruce na prsou, uklonil se a vykročil. Rychle se setmělo. Nemuseli jsme se již strachovat, že nás někdo pozná. Prošli jsme několika ulicemi, směrem k mešitě Okba. Projeli jsme branou na dvůr, kde jsme slezli z koní. Voják zmizel. Za chvíli se objevil kolagasi, hejtman a ptal se nás, co si přejeme. Bylo na něm vidět, že nemá chuť se s námi zabývat. Řekl jsem mu dvě vymyšlená jména a pak, že jsem mír-alej, plukovník, a Dixon raís-tabur, major armády egyptského místo-krále. Tvrdil jsem, že nás v městě zastihla tma a ptal jsem se, zda tady můžeme bydlet. Požádal o strpení a odešel. Brzy se však vrátil a oznámil nám:

"Mušír, polní maršálek, přijal vaše hlášení s uspokojením a žádá vás, abyste ho navštívili."

Čestná stráž měla podle kolagasiho sto mužů. Její mudír si присvojil hodnost mu-šíra, polního maršálka! Kolagasi nás zavedl do místnosti, kde nás očekával starý voják. Seděl na rohoži a vyzval nás, abychom si k němu usedli. Dostali jsme šálek

kávy a dýmku s tabákem. Položil nám řadu otázek, jedna byla neohrabanější než -druhá. Odpovídali jsme velmi skromně a tím jsme učinili na něj tak dobrý dojem, že nás pozval, abychom bydleli u něho jako hosté. Nabídku jsme s potěšením přijali. Svolal všechny své "důstojníky", kterých bylo asi dvacet. Podávalo se studené maso a hovor se točil kolem vojenských otázek, byl však tak povrchní a směšný, že jsme jen namáhavě udrželi vážnou tvář. Náklonnost pánů důstojníků k nám rostla a za chvíli nám každý sliboval pomoc při koupi koní. Museli jsme vyprávět o chedivovi, místodržiteli, a o jeho dceři Emineh, nejkrásnější dívce Egypta. Ale prý není tak hezká, jako Růže z Mur-zúku. Když jsem se tázal, kdo je tou růží, odpověděl mi mladší mulazím, poručík, nadšeně:

"Je to židovka, která sem přišla teprve nedávno. Má se stát ženou Tahafa, který ji chce obrátit na islám. Podle zvyku beduín-ských žen chodí dosud bez závoje, takže se každý může pokochat krásou její tváře."

Vyměnili jsme si s Dixonem tajně pohledy. Krátkými otázkami jsem se postaral o to, aby se rozhovor točil kolem "Růže" tak dlouho, dokud jsme se nedozvěděli všechno, co jsme potřebovali. Ráchel nebydlela s Tahafem, nýbrž u manželky jednoho molly, kněze, jenž ji vyučoval islámu. Tahaf prý k ní docházel jen občas. Mulazím připojil:

"Přivedl ji do posvátného města, aby z ní udělal muslimku a aby si ji pak odvedl jako svou ženu. To se však nestane. Je nesmírně krásná a každý ji nazývá Růží z Murzúku. Když se stane pravověrnou, desítky vznešených mužů Kairvánu se budou ucházet o její přízeň a ošklivý Tedetu bude muset ustoupit."

Bylo už pozdě, když se společnost konečně rozešla. Pan "polní maršálek" nás osobně zavedl do pokoje, který nám přidělil. Celé zařízení tvořil koberec, položený uprostřed místnosti a několik polštářů kolem zdí. Spokojeně jsme si ulehli. Brzy ráno nás mudír doprovodil do me-šity Okba. Byla to pamětihodnost, která stála za prohlídku. Vodil nás, vše nám ukazoval a vysvětloval. Kdyby jen tušil...

Vysoká zeď mešity, opatřená věžemi, je nevkusná a pozorovatel nemůže ani tušit, jaké poklady ukrývá. Kairvánská mešita je mistrovským kouskem arabského stavitelství. Má přes tři sta žulových a mramorových sloupů, dvacet dveří a sto kapliček. Je dlouhá asi stopadesát a široká stod-vacet metrů. Bohužel, nemohli jsme se plně věnovat krásám mešity, neboť tu bylo hodně návštěvníků a stále jsme trnuli strachem z odhalení. Na štěstí se nic nepříhodilo. Cestou domů jsme šli kolem otevřené brány. Mudír ukázal dovnitř a řekl k našemu překvapení:

"Zde bydlí molla, jemuž je svěřena Růže z Murzúku."

"Jak se jmenuje ten zbožný muž?" tázal jsem se lhostejně.

"Abú Džána, otec pobožnosti. Chtěl bys ho poznat?"

"Potěšilo by mou duši, kdybych mohl poznat muže, jenž je bohučným sluhou Alláha."

"Je mým přítelem. Pojď se mnou dovnitř!"

Meh jsme štěstí. Molla byl doma. S pobožným mužem jsme rozmlouvali skoro půl hodiny. Ráchel jsme neviděli ani neslyšeli.

Když jsme se vrátili domů, vzal nás mudír do svého bytu, a při vonném kouři tabáku se nás zeptal, co hodláme učinit ve svých obchodních záležitostech.

"Pokud vím, kolem města se pasou stáda dvou kmenů, beni Uelad Krofilů a beni Uelad Selassů. Který kmen má lepší koně?"

"Koně jsou stejně dobré, ale beni Uelad Selassové jsou blíže a jejich šejk má vůči mne jisté závazky. Jistě vám prodá ty nejlepší. Pokud souhlasíte, zavedu vás k němu."

"Náš dik tobě by se tím jenom zvětšil."

Mudír byl nadmíru ochotný a v duchu jsem litoval, že se v nás zklame.

Když jsme se pak odebrali do svého po-xkoje, vyslovil Dixon podobnou myšlenku a pak pokračoval:

"Můžeme být spokojeni. Víme, kde je Ráchel, ale nevíme, jak se ní dostaneme a jak ji vyvedeme z města."

"O tom až později. Nejdříve musíme sehnat dobré koně, ty naše nestojí za nic."

"Do Šusu by snad vydrželi."

"Do Šusu? Tam se už nevrátíme. To by ' pro nás znamenalo zkázu, poněvadž nás jistě budou pronásledovat. Co když tam nenajdeme vhodnou loď?"

"Máte pravdu. Musela by to být čirá náhoda."

"Ani ta náhoda by nám nebyla nic platná, kdyby byla posádka muslimská. Jistě by nás vydali úřadům. Musíme přehnout po souši, a to na jih do Sfaxu."

"Hm! Opravdu budeme potřebovat dobré koně."

"Koupíme je dnes u Uelad Selassů. Když chceme osvobodit Ráchel, musí být všechno připraveno! Musíme pro ni sehnat

mužský oděv. V ženských šatech ji z města nedostaneme."

"Dobrá. Půjdu do bazaru a koupím mužský oděv."

"Mějte se na pozoru, aby vás nespátřil některý z Tahafových mužů."

Dixon svůj úkol šťastně splnil a přinesl pro Ráchel vhodné oblečení.

Po obědě jsme si dopřáli krátkého odpočinku a pak jsme zajeli za město, do tábora Uelad Selassů. Kromě "polního maršálka" nás doprovázelo ještě několik důstojníků. Beduíni nás přijali přátelsky. Koupili jsme tři koně, rychlé jako vítr, k nim i úplné postroje, ale zatím jsme vše nechali u Uelad Selassů. Dohodli jsme se, že si můžeme pro zvířata přijít kdykoliv, jakmile je budeme potřebovat.

Bylo zajímavé, že nikomu nenapadlo, proč potřebují dva muži tři jezdecké koně. Večer jsme s Dixonem přemýšleli a kuli plány. Bylo to zbytečné. Plod spadl ze stromu bez našeho přičinění...

Příštího jitra nás "polní maršálek" opět vyzval k návštěvě mešity. Nemohli jsme odmítnout, i když se nám moc nechťelo. V sloupováří jsme se setkali s mollou. Ukazoval nám proslulé kaple a posléze nás pozval do svého bytu. Včera jsem prozradil, že tak trochu znám muslimské učené knihy a molla mi chtěl ukázat vlastnoručně pořízený opis nějakého náboženského díla. Jeho pozvání nám přišlo vhod. Doufali jsme, že se něco dozvíme o Ráchel. Šli jsme tedy s ním. Právě jsme mluvili o té knize, když se otevřely dveře pokoje a spatřili jsme -Ráchel. Byla příliš mladá a nezkušená, aby se uměla opanovat. Pothopil jsem hned, že nastalo rozhodnutí.

Vyskočil jsem na nohy. Dixon také. Ráchel stála několik okamžiků jako zkamenělá, ale pak vášnivě vykřikla:

"Ó, Alláh! Jsem zachráněna! Jsem vysvobozena! Přišel a našel mne!" Vrhla se k Dixonovi a v příštím okamžiku ležela v jeho náručí.

Oba muslimové vyskočili, jako by je štípla vosa.

"Mašalláh! Co to má znamenat? Tato židovka leží v náručí muslima! zvolal mudír.

"Snoubenka Tedeta!" připojil udivený molla. "Jaký to hřích!"

Ve spravedlivém rozhořčení je chtěl odtrhnout od sebe, avšak děvče ho rázně odmrštilo a volalo:

"Pryč, nedotýkej se mě, trapiči! Tedetu tě zaplatil, abys mě mučil. Nemohla jsem se ti bránit, ale teď jsou tu moji ochránci a přátelé, tyto dva Frankové, kteří mne vysvobodí a..."

"Frankové... co pravíš, ženo..." křičel molla a mudír spráskl ruce nad hlavou.

Dívali se upřeně na nás. Pak mne "polní maršálek" uchopil za paži a ptal se:

"Tato dívka tvrdí, že jsi Frank. Mám tomu věřit? Je to pravda? Řekni mi, je to pravda?"

"Ano, jsme Frankové, když to chceš vědět," odpověděl jsem.

"Frankové, křesťané, d'auři, prašiví psi v posvátném Kaírúnu! Byli se mnou v mešitě a zneuctili ji! Budou za to roztrháni, jak se trhá shnilé maso! Budu..."

Při těch slovech spěchal mudír ke dveřím, následovaný mollou. Chtěli zavolat strážce, byl jsem však rychlejší než oni. Strhl jsem je zpátky a zavřel jsem dveře.

"Đaure!" zařval na mne maršálek.

Odpověděl jsem - pěstí! Dva úderů do spánků a mudír s mollou padli omráčení na zem.

"Rychle pryč! Pryč!" křikl Dixon a uchopil za ruku Ráchel, aby ji odvedl.

"Stůj!" varoval jsem ho. "Stačí malé nedopatření a jsme ztraceni. Ráchel, znáš městské ulice?"

"Skoro všechny, efendi," odpověděla.

"Znáš jižní bránu, jež vede k pastvinám Uelad Selassů?"

"Znám ji."

"Jdi rychle k té bráně a pak dál, ale zvolna, abys nevzbudila podezření."

"Proč... já... já..." koktala.

"Udělej co říkám. Poslechni mne, není čas na vysvětlování, jinak se nám útěk nezdaří."

Dixon chtěl něco namítnout. Zadržel jsem ho a vystrčil jsem Ráchel za dveře. Poněvadž jsem neměl ani řemeny, ani provazy, roztrhal jsem mollův turban a svázal jím kněze i mudíra. Pak jsem jim vrazil do úst roubíky a spěchali jsme do svého příbytku.

Poslal jsem Dixona pro naše věci a já jsem zašel do zadního dvora, kde byli naše koně. Postroj visela nablízku. Pustil jsem se do sedláni. To však neušlo pozornosti několika vojáků, kteří přišli blíž. Bohužel, byli mezi nimi i dva důstojníci. Tázali se, kam tak narychlo odjíždím. Odpovídal jsem vyhýbavě. Konečně dorazil Dixon. Naše věci nesl v náručí. Vzal jsem své pušky a skočil na koně. Dixon učinil totéž a vyjeli jsme. Vojáci začali chápat, že není něco v pořádku. Za námi zaznělo několik hlasitých výkřiků. Nevšímali jsme si jich a vyjeli jsme otevřenou branou ze dvora. Jeli jsme krokem a když jsme se ztratili z dohledu, přešli jsme do poklusu.

Cestu k jižní bráně jsme znali. Když jsme dospěli do páté ulice, spatřili jsme před sebou dav lidí. Dixon vyrazil výkřik hrůzy a ukázal na skupinu uprostřed masy. Poznal jsem v ní Tahafa, jenž, patrně cestou, potkal prchající Ráchel a násilím ji přinutil k návratu. Kolem ní stáli ještě dva Tibbové. Ráchel se bránila a právě její pokřik měl za následek sběh lidí.

"Prorazte si cestu skrze dav a pak branou ven!" vyzval jsem Dixona.

"Co bude s Ráchel?" zvolal zoufale.

"Přivedu ji za vámi!"

"Vždyť ji drží Tibbové!"

"Jen jeďte! Vim, co dělám. Spolehněte se na mne. Rychle, vpřed!"

To ho konečně přesvědčilo. Rozjel se tryskem do zástupu a porazil několik osob. V tom ho uviděl Tahaf.

"Daur, d'aur! Ó!" zařval a pustil Ráchel.

Využil jsem toho a vehnal jsem svého koně mezi něho a děvče. Tu spatřil i mne a začal křičet:

"Dva d'auri! Dva d'auri! Držte je! Zabte je!"

Tibbové křičeli s ním. Naklonil jsem se z koně, pravou rukou jen uchopil Ráchel, zvedl jsem jí do sedla a vyrazil tryskem za Dixonem. Za mnou zaznělo zuřivé vytí davu. Kůň pádl dolů ulici, pak další a městskou bránou ven z Kairvánu. Tam jsem dostihl Dixona.

"Díky bohu, máme ji!" volal radostně.

"Nesmíme se zdržovat!" odpověděl jsem. "Rychle k Uelad Selassum!"

Za pět minut zůstalo město daleko za našimi zády. Asi za čtvrt hodiny jsme dorazili k pastvinám beni Uelad Selassa, tam jsem pustil Ráchel na zem a nařídil jí:

"Jdi stále rovně! Za chvíli se vrátíme."

Uposlechla. Já a Dixon jsme se hnali k táboru Uelad Selassu, abychom tam převzali své koně. Bylo jim divné, že jsme tak spěchali, ale koně nám vydali bez odporu. Pomáhali nám dokonce se sedláním. Divili se, když jsme jim před odjezdem darovali své staré koně.

Netrvalo dlouho a dohnali jsme Ráchel, které jsme pomohli do sedla a hnali jsme se dál na jih, ke Sfaxu, neboť jsme zpozorovali mračno jezdců, které se k nám blížilo od Kairvánu. Zůstali jsme stát až kolem poledne, aby si mohla Ráchel obléct chlapecký oděv. Pronásledovatele jsme setřásli, byli jsme zachráněni!

Bez dalších příhod jsme dojeli do Sfaxu, kde jsme šťastnou náhodou zastihli parník společnosti Societa Rubattino, jenž nás odvezl do Tripolisu. Cestou jsme vypravovali Ráchel o smrti Menaseho ben Aharaba a tlumočili jsme jí něžně jeho poslední přání a přiznání, že není jejím otcem. Chvilí usedavě plakala, posléze se však utěšila tím, že se znovu setkala s Dixonem. Tibbové s ní jednali celou dobu jako s otrokyní, ale jinak jí neubližili. V Tripolisu se setkala s Rebekou, která tam dorazila karavanou den před našim příjezdem. Její příchod zařídil Dixon ještě před našim odjezdem do Kairvánu. Starostlivá Rebeka ochotně následovala mladou dvojici do "bilad Arnirika".

A amulet? Bylo to malé pouzdro, zašité do kůže. Když kůži rozřízla, objevil se maličký kulatý obrázek s krásnou mužskou tváří. Vyjmuli jsme malou destičku a na jejím rubu bylo vyryto, k mému nemalému překvapení, toto:

"Robert Surcouf, Paris, 1804.

Byl tento proslulý pirát, geniální současník Napoleona a jediný Francouz, který v té době úspěšně bojoval proti anglické námořní moci, tím kapitánem, o němž mluvil umírající námořník v Džidde? Snad ano. Pátrání, které jsem podnikl společně s Dixonem, však neposkytlo žádný důkaz.

KAREL MAY
KREVNÍ MSTA

Kapitola první - VBASOŘE

Trpělivý čtenář, čtoucí mé spisy, zná také mého statečného, malého sluhu a průvodce, hadžiho Halefa Omara s dlouhým jménem, nejménějším a nejdodanějším sluhu, jakého jsem kdy měl.

Ač jsem byl jeho pánem a velitelem, vůči jiným lidem se vždy nazýval mým přítelem a ochráncem, což jsem mu nikdy ne-vytýkal a ve zlém nevykládal, neboť jsem jeho slabůstky milerád přehlížel pro jeho dobré vlastnosti.

Po našem prvním rozloučení, které jsem zaznamenal v knize "Sut", mně psal dopis, jež svému čtenářstvu, které by ho dosud neznalo, opakuji v doslovném překladu, ježto je vzorem orientální korespondence a zároveň jaksi ukazuje vlastnosti hadžiho Halefa.

Dopis zní:

"Můj milý sidi (pane)/ MUost a pozdrav boží s tebou!

Dorazili jsme já a Omar. Radost a štěstí, všude! A peníze! A štít a krunýř! Sláva, čest a slasti

Kára ben Nensi emir (moje maličkost)

nechť je výzdobou, požehnáním, láskou, vzpomínkou, modlitbou!

Hannech (jeho mladá žena), láskyplná, a milostná, dcera Amšachova, dcera Male-kova, dcera Abtajbekova, je zdráva, krásná a rozkošná.

Kára ben hadži Haleb, můj syn, je ohromným hrdinou (tehdy mu bylo právě šest měsíců). Čtyřicet datlí sušených pohltí, aniž škytne, o Alláh, o, Múhamad!

Omar ben Sadek (také můj průvodce), se ožení s krásnou Sahamou, kterou neznám, dcerou hadžiho Šukara éšč šamqjin ben Mudal Hahuram ibn Sadek Vestiok éšč ša mař, bohatou a sličnou dívkou.

Attahtobě daruj krásné počasí a dobrou povětrnost, neboť Omar ben Sadek má dobrý stan a milování hodnou tchyni Hřebec Ríh (vraník, jehož jsem mu svěřil v opatrování) tě pozdravuje oddaně a zdvořile.

Proto se také brzy ožeň! Alláh tě ochraňuj před zlými ženami! Buď vždy spokojen a ne-mumlej! Miluji tě a zapomeň na pečet'; nemám ani pečetítko ord pečemi vosk.

Buď vždy cnostný a vystříhej se hříchu a zločinu! Na jaře se dostav! Buď vždy střídmý a skromný, dávej přednost jiným a prchej před ožralstvím, neboť tě pozdravuje.

plný úcty a ctihodné oddanosti, pokory a zbožňování

tvůj poctivý a věrný přítel, ochránce a otec rodiny

hadži Halef Omar

ben hadži AbulAbbas ibn hadži Davudal

GossaracrL "

Vybízel mne tedy tímto slohovým cvičením, abych se vystříhal hříchu, zločinu a opilství, ač k tomu neměl ani nejslabší důvod. Ale to již byl jeho mrav a zvyk a byť jsem nechtěl, zasmál jsem se vesele při četbě jeho řádků.

Pozvánce, abych přišel na jaře, jsem mohl vyhovět teprve za dva roky, když jsem se potloukal v poříčí horního Tlgridu. Co jsem tam zažil s hadžim Halefem, o tom jsem se již tu a tam zmínil a zde budiž vyličeána další událost, která začala v Basoře a končila v arabské poušti, kam jsem vůbec nehodlal putovat.

Vlastně jsem měl v úmyslu, plavit se s Basory do Abušeru v Persii a odtud navštívit slavný Širáš. Basora je postavena v horké, bahnité a tedy velmi nezdavé krajině, kde se vlévá do Eufratu Tlgris, který je zván Šat el Arab.

Nechtěli jsme se zde dlouho zdržet, neohrozili své zdraví. Pravím-li "my", tedy se mnou cestovali hadži Halef Omar, Omar ben Sadek a dva Arabové haddedinští, kteří mne provázeli od posledního pastviště haddedinského na kelleku (plť potažená nafouklými kozlími kůžemi) po proudu Tlgrisu do Bagdadu.

Stalo se tak z přichylnosti a chtěli se v Bagdadu se mnou rozloučit a vrátit, ale Halef a Omar, dřívější moji průvodci na mnohých nebezpečných pochodech, se ode mne nemohli odloučit a žádali, aby mne směli provázet až do Basory.

Zprvu jsem nechtěl svolit, ale konečně jsem jim to dovolil po mnohých prosbách a mnohém naléhání.

Použili při tom velmi obratné výmluvy, které jsem odporovat nemohl. Haddedino-vé, kteří jsou vesměs výbornými pěstiteli velbloudů, zaslali totiž celou řadu kelleků s velbloudí srstí do Basory, kde jsou obchodníci, kteří toto zboží rádi kupují a zasílají až do Indie i dále.

Velitelství nad těmito kelleky bylo svěřeno mladému, ale v podobných věcech velmi zkušenému a obratnému Mesudovi ben hadži Šukar. Byl tedy synem onoho hadžiho Šukara, s jehož dcerou, jak mně Haléf v dopise sděloval, se oženil Qmar ben Sadek a byl tedy svakem tohoto Me-suda ben hadži Šukar. Podotýkám to z té příčiny, aby se rozumělo pozdějšímu vyprávění.

Plavil se tedy Mesud se svými vory a Haddediny, kteří ho doprovázeli, do Basory, což poskytlo Halefovi a Omarovi výmluvu, aby mne tam také doprovodili, hodlajice ho vyhledat a vrátit se s ním. Co jsem tedy mohl proti tomu namítat? Dorazivše do Basory, vyhledali jsme Me-suda, což nebylo zvláště obtížné, protože město, kdysi tak veliké a významné, má dnes sotva již jen deset tisíc obyvatel a nemůže tam jednotlivec tak snadno zmizet. Mesud již prodal velbloudí srst za slušný peníz, který mu měl být příštího dne vyplacen.

Odebral jsem se k přístavišti, na sever od města, abych se poohlédl po lodi, která by záhy odplula po proudu. Ke své lítosti jsem se dozvěděl, že musím čekat několik dní.

Čím se zaměstnávat?

Cestovatel, v Orientě nezkušený, by se v Basoře zabavil, mně však nemohla tato osada poskytnout pranic. Proto jsem s povděkem přijal na vědomí zprávu, že Had-dedinové hodlají podniknout vyjížďku do Kubbet el islám, aby vyslovili úctu manům ibena Rlsaa.

Kubbet el islám, rozuměj "kopule islámu", Je totiž pojmenování pro Starou Ba-soru, prostírající se asi patnáct kilometrů jihozápadně od Nové Basory. Až do čtrnáctého století ji Mahomedáni řadili mezi čtyři ráje pozemské.

Vedle Bagdadu hraje toto město velmi významnou úlohu v pohádkách. "Tisíce a jedné noci" a právě zde, ve Staré Basoře, založil proslavený ibn Risaa ve čtvrtém století hedžry první mahomedánskou učenou akademii.

Proto také "pravý věřící", přijde-li do Basory, málokdy opomíjí výlet do Kubbet el islám, čehož sice na něm víra nevyžaduje, ale přece jen získává vyznavač proroka tím výletem jakési zásluhu.

Abych tedy "zabil čas", prohlásil jsem, že se této vyjížďky zúčastním. Byla stanovena na zítřek, jakmile Mesud svou obchodní záležitost skoncuje a přinese peníze.

Protože jsme připluli na kelleku, neměli jsme koně. Za to však se dali najmout osli, mezi nimiž, zrovna jako v Bagdadě, je mnoho běloušů, jinde dost vzácných. Proto jsem se neohlížel toho dne po jízdních zvířatech, čehož jsme později velice želeli.

Ubytovali jsme se v soukromém byte, poblíž Marghllu čili kuti-frengi, což je tolik jako anglický konzulát, který je v Basoře nejvýstavnější budovou.

Příštího jitra se Mesud odebral k onomu kupci, jemuž prodal velbloudí srst a dal si vyplatit peníze, ačkoliv jsem ho vybízel, aby tak učinil později, jelikož peníze nepotřeboval.

Předstíral jsem mu, že ani na tak krátkých výletech, jaké jsme chtěli podniknout, není nikdo bezpečný před nemilými událostmi, zvláště má-li u sebe peníze, ale neposlechl mne.

Když se vrátil, Chtěl jsem odejít, abych najal potřebné hamir (množné číslo od hi-mar - osel), ale Masud pravil:

"Není třeba, efendi. Svobodný Arab nerad jezdí na oslu a pro takového slavného emira, jakým jsi, není teprve důstojné, aby dřepěl v tak nízkém sedle. Pojedeme koňmo."

"Obstaral jsi snad koně?" tázal jsem se.

"Ano."

"Kdy a kde?"

"Od Abda el kahir, slavného šejka mun-teflekých Arabů."

"To je ovšem slavný a velmi důvěryhodný muž, ale divím se, že se pouští do podobných obchodů. Takový vynikající bojovník nepronajímá své koně."

"Máš pravdu, effendi! Ale také nám je nepronajímá, nýbrž pouze propůjčuje a zdarma, ježto ho těší, že ti může posloužit."

"Mně? Jsem zde cizí? Co o mně ví?"

To bylo něco pro hadžiho Halefa, který si nikdy nedal ujít ani nejmenší příležitost, aby mne, a přitom také sebe, až do nebes nevynášel.

"Jak se můžeš takto tázat, sidi? Zapomněli již, jaké hrdinské činy jsme vykonali? Je na světě jen jediný člověk, který by

se nám mohl rovnat? My jsme obrové zmužilosti a odvahnosti a vše, co žije mimo a vedle nás, je jen pokolením trpasličím v porovnání s námi.

Naše slavná jména prošla zvučně všemi zeměmi a ušima všech národů, o našich činech a skutcích se vypravuje a zpívá ve všech domech a stanech, ve všech osadách a pouštích, při všech táborových ohních.

Proč by tedy o nás nevěděl takový Abd el kahir? Proč by mu nebylo povědomo, že's nepřemožitelný emir Kára ben Nemsí effendi, který stojí pod mou přímou, nepřekonatelnou ochranou?"

"Haléře, nezván vychloubačně! Není sice nemožné, že Abd el Kahir něco slyšel o našem některém dobrodružství, ale jak může vědět, že jsem zde, v Basoře a chceme podniknout vyjížďku do Kubbet el islám?"

"Ode mne to ví!" ozval se Mesud, "pověděl jsem mu to."

"Setkal jsi se s ním?"

"Ano. U obchodníka, od něhož jsem si přinesl peníze."

"Abd el kahir byl u něho? Ku podivu! Viděl snad, mnoho-li ti bylo vyplaceno?"

"Ano."

"Buď tedy opatrný a peníze sebou neber."

"Effendi! Jak to soudíš o Abdu el kahir? On je počestný muž, u něhož jsme úplně bezpečni, lépe, než kde jinde, kamkoliv země sahá. A komu bych také mohl svěřit tak značný obnos za naši přítomnosti?"

"Nechť někdo z nás počká doma - -"

"Nikdo se k tomu neodhodlá, neboť by to bylo zanedbání záslušné pouti."

"Hm! Znáš osobně Abda el kahir?"

"Ne."

"Jak tedy můžeš vědět, že jsi s ním vskutku mluvil? Kdy se hodlá dostavit se zvířaty?" ; "Za hodinu."

"Hm! Šel bych tedy hned k tomu kupci a zeptal bych se ho, zda-li Arab, jenž u něho meškal za tvé návštěvy, vskutku je Abdel kahir."

"Není to třeba, neboť mi ho kupec jmenoval sám a hovořil s ním v mé přítomnosti o kmenových poměrech Muntefiků. Když jsme společně odcházeli, dostali jsme se do hovoru, při čemž jsem mu řekl, že chceme podniknout vyjížďku do Kubbet el islám na oslech.

Nabídnul mi ihned svého koně a pravil horlivě, že by nebylo důstojné pro takového emira jaký jsi, aby se na takové zvíře posadil a že ti půjčí svoji vlastní klisnu."

"Tak? Pověděl ti, kde má své koně?"

"Ano. Ve vsi el Nahit, která je venku

před branou el Mirbad. Je ovšem jeho jen

ta klisna; ostatní koně náležejí jeho mužů štvu, které má ve svém průvodu; tito mužové však nebudou nic namítat, použij e-me-li je na krátkou dobu."

"A ví také, kde bydlíme?"

"Ano, neboť mne doprovodil až k tomuto domu."

"Proč jsi ho tedy nepřivedl?"

Chování mě ho jednak uráželo, Jednak zlobilo, neboť pravil:

"Až dosud jsi mne jistě nepovažoval za chlapce, zdá se mi však, že tak nyní smýšlíš. Mým zvykem je projednávat všechno všemožně opatrně a doufám, že jsem se tentokrát choval jinak. Považ, že mě našinci svěřili dopravu kel-leků se zbožím, což ti může být důkazem, že nepotřebuji naslouchat nedůvěřivým slovům."

"A já tě ubezpečuji, že nebylo mým úmyslem tě urážet. Zvykl jsem rovněž jednat ve všem všudy opatrně a doufám, také, že jsem se v tomto případě choval stejně tak."

Tím byl nezázivný hovor skončen, neboť jsem sám myslel, že jsem zašel poněkud daleko.

Kdo by se odvážil vydávat se za Abda el kahir, aniž jím vskutku byl? Tento šejk, jehož jméno znamená "služebník ctnosti", se těšil velmi dobrému věhlasu a bylo tedy pro mne čestným vyznamenáním, chtěl-li mě půjčit svou klisnu. V udanou dobu se venku ozval dupot koní a pak se objevil ve dveřích muž s tmavým plnovousem, který nás přeměřil bystrým pohledem, utkvěl déle zrakem na mé tváři a oslovil mne zdvořile:

"Sábach el cher, ia emir (dobré jitro, emire). Mé oko je hrdé, že tě smí vidět."

Měl sandály na nahých nohách a prostý haik, jehož kápě mu visela na plecích, takže hlava byla obnažená.

Zřídka se naskytá hlava tak charakteristická. Jeho tmavé kadeře byly spleteny v četné tenké vrkoče, které mu od temene dolů splývaly všemi směry. Kosmo přes nízké široké čelo se táhly dvě rovnoběžné jizvy vzniklé nikoli po zranění v boji, nýbrž způsobené zcela úmyslně nožem.

Existuje několik a to vždy velmi bojovných kmenů, jejichž příslušníci se vyznamenávají podobným označením, ale že by si právě munteficiť Arabové zakládali na takových jizvách, jsem do té chvíle nevěděl.

Muž měl plnovous mnohem hustší, než tomu bývá u Arabů. Oči měly ostrý, skoro bodavý pohled, což ovšem nemohlo pro mne být důvodem k nedůvěře, zvláště po jeho zdvořilém pozdravu. Zmínka o hrdosti, že se mnou smí mluvit, přiléhala úplně k orientálské zvyklosti a nebyla tedy zhubřelá a přemrštěná tak, aby mne mohla napomínat k opatrnosti. Proto jsem povstal, poklonil se mu, a řekl:

"Sábach el cher, ia šejk! Budiž mně vítán a posad' se!"

Podal jsem mu ruku, načež jsme usedli vedle sebe, abychom se několik minut navzájem častovali frázemi naprosto bezúčelnými, ale mravem a zvyklostmi nařízenými.

Pak jsme vstali a vyšli z příbytku, abychom podnikli vyjížďku.

V celku nás bylo dvanáct a venku stálo rovněž tolik koní, úplně bez dohledu ne-přivázaných. Na jednom z nich přijel patrně náš návštěvník, kdežto druhá zvířata ho následovala s poslušností vskutku psovskou až k našemu příbytku.

Tak je zvykem u beduinů.

Viděl jsem mezi nimi velmi pěknou ryzku s nádherným sedlovým postrojem a uzdovým, jemuž Peršané říkají "rešma".

Návštěvník ukázal na ryzku a pravil:

"Vysedni, emire! Zvíře je určené pro tebe. Myslím, že s ním budeš spokojen."

Vyhověl jsem jeho pobídce, jako by se rozumělo samo sebou, že mně náleží nejlepší kůň a pak se krokem vyjelo z města. Jakmile jsme měli ulice za zády, přešli jsme v rychlý klus, při čemž jsem mohl náležitě ryzku ocenit.

S mým hřebcem Říhem se rovnat nemohla, ale byla zvířetem přes to znamenitým. Později jsme přešli z klusu do cvalu a bylo vskutku po dlouhé plavbě na voru pravým požtkem, letět volně po široširé rovině.

Nebyl jsem dříve nikdy v té krajině, ale věděl jsem, že Kubbet el islám je od Nové Basory jihozápadně - a my směřovali skoro přímo na jih! Zprvu jsem se nad tím nepozastavoval, poněvadž jsem také mohl být špatně uvědomen o poloze místa, ale když již plná hodina minula, aniž jsme dosáhli Starou Basoru, zamyslel jsem se. Za hodinu jsme přece urazili daleko víc, než patnáct kilometrů!

Haddedinové se za jízdy bavili hovorem, já však, s Hale.fem v čele všech jsem mlčel, neboť jsem se zaměstnával pozorováním klisny. Konečně jsem se však přece ohlédl po šejkovi, jenž ujížděl poslední ze všech. Můj obrat byl vykonán rychle a pro něho neočekávaně - viděl jsem, že jiskrné oči se na mne upíraly nevysvětlitelně dychtivým pohledem.

Postřehnu, že se na něho dívám, sklopil víčka - znamení vždy podezřelé - a jeho tvář přijala výraz lhostejnosti.

Zastavil jsem koně, počkal jsem na něho. Přiblížil jsem k němu a tázal jsem se:

"Zajisté víš docela dobře, kde je Stará Basora."

"Jak bych nevěděl?" usmál se.

"Ale mně se přece jen zdá, že se mýlíš. Jeli jsme tak rychle, že jsme tam již dávno mohli být."

"Jak se ti zamlouvá klisna?"

Tato otázka přiléhala k mým slovům asi tak, jako pohlavek ke královské koruně. Odpověděl jsem tudíž udiveně:

"Tvá ryzka je koněm výborným, ale nemluvil jsem o ní, nýbrž o Kubbetu el islám."

"Rozuměl jsem ti dobře, ale viděl jsem také, že se ti kůň líbí a protože jsem ti chtěl způsobit radost projížděkou, volil jsem úmyslně okliku ostatně velmi nepatrnou. Můžeme se vrátit."

Obrátil koně a zamířil na severozápad. Byli jsme tedy již za Starou Basorou. To mně bylo podezřelé, ačkoli byla šejkova výmluva obratně volena.

"Doufám, šejku, že jsi poctivý průvodce," pronesl jsem výstražně.

"Chceš mne snad urážet, emire?" osopil se na mne zlostně.

"Nechci. Proč bych tě urážel svým dotazem? Ale chtěli jsme navštívit Kubbet el islám, nikoli cválat až do Mekky. Proč jsi nás nevedl přímou cestou?"

"Z důvodu, který jsem ti již řekl. Půjčil jsem vám koně, nevyžádav nic za tuto úsluhu a ty mně za to děkuješ urážkami. Je štěstím pro tebe, že nemám u sebe zbraně, jinak bych tě přinutil, abys se mnou bojoval."

"Jakže? Ty že nejsi ozbrojen?"

"Nejsem. Nechal jsem doma ručnici i svůj nůž a jel jsem s vámi sám, abych vám dokázal, že s vámi smýšlím poctivě a dobře vím, jakou úctou jsem povinen slavnému emirovi Kára ben Nemsí. Pohled!"

Ručnice vskutku neměl a když při posledních slovech rozepjal haik, viděl jsem, že měl prázdný opasek. Má nedůvěra rychle zmizela i řekl jsem:

"Odpusť, že má řeč zněla jinak, než byl můj úmysl. Urážet jsem tě nechtěl - toho jsem vskutku dalek."

"Divil jsem se tvé nedůvěře," odpověděl, "neboť kdybych i měl u sebe sto vyzbrojených bojovníků, proti tobě bychom přece nezmohli pranic. Je známé, že Kára ben Nemsí má několik bunduk es sír (ručnice kouzelnosti), jimiž může ustavičně střílet bez nabíjení. Již tato okolnost by mne zastrašila, kdybych měl vskutku na mysli nějaký zlý uskok."

Tedy až do těchto končin, k munte-flckým Arabům, pronikla zvěst o mé opa-kovačce soustavy Henryovy! Ostatně jsem se tomu příliš nedivil, rozpomenuv se na úspěchy, za něž jsem karabině děkoval u Arabů na Tigrisu.

Po krátké době jsme dorazili k vyschlému říčnímu ramenu Džarizaade a spatřili jsme před sebou zříceniny Staré Basory. Měli jsme se k nim vlastně dostat od severovýchodu, oklikou jsme se k nim blížili od jihozápadu.

Jak jsem řekl, má nedůvěra k šejkovi zmizela, ale procitla znovu, když jsem upozoroval, že Abd el kahir se rozhlížel velmi pátravě, ostře a napjatě po celém okrsku zřícenin. Objednal sem někoho a teď ho hledal.

Kdo to mohl být? Někdo z jeho mužstva, či více lidí?

Od chvíle, kdy sám nabídnul Mesudovi své koně pro náš výlet, již minuly plné dvě hodiny, tedy dost času pro

Munteflky, aby sem dorazili pěšky. Byla-li tato domněnka správná, zajisté šli Arabové přímou a nejkratší cestou, kdežto šejk volil úmyslně okliku, abychom nenarazili na jejich šlépěje.

Teprve nyní se mi jeho chování jevílo v náležitém světle a také jsem již rozuměl jeho dychtivým pohledům, upřeným na mne. Nezajímal se o mou osobu nebo slávu, ale o mé ručnice, o "kouzelné pušky", které již mnohému darebákovi pálily v očích.

Ale také jsem se mohl mýlit a řekl jsem

si proto, že nesmím proti němu podniknout nic, dokud nebudu mít zjevný důkaz o jeho nepoctivosti. Kdybych ho bezdůvodně obviňováním urážel, snadno jsme mohli propadnout pomstě takového mocného šejka.

"Protože znáš tak dobře Kubbet el islám," oslovil ho Mesud, "tedy nám zajisté správně povíš, která z těchto zřícenin je beit ibn Risaa (dům syna Risaa). Chceme tam vykonat pobožnost."

Šejk ukázal ke zpustošené hromadě trosk na jižní straně a odpověděl:

"Tam vás povedu. Koně zůstanou zde."

"Proč?" tázal jsem se. "Můžeme přece až do města - -"

Jeho zrak se hrozivě zablesknul.

"Koně náležejí nikoliv vám, nýbrž mně," zahučel, "a zůstanou tam, kde určím."

"Zůstaneme tedy také zde," odsekl jsem mu.

"Učiň, jak chceš. A vy druzí, pojďte!"

Odcházeli a Haddedinové šli za ním, takže jsem ani nenabyl tolik času, abych pořádně Mesudovi pošeptal, aby se měl na pozoru. Na Omara ben Sadek jsem pohlédl výstražně.

Halef stanul při mně a nehnul se.

"Nepůjdeš s nimi?" tázal jsem se ho.

"Ne! Jsem tam, kde je můj sídli a nemám žádnou příčinu k uctívání nějakého ibn Rissa. Uctívám Isa - nikoli Rissa (Isa = Ježíš). Zdá se mi, že se ti šejk valně nezamlouvá."

"Ani trochu. Mám ho v podezření, že kuje nějakou neplech proti nám. Sečkej zde, u koní a já se zatím podívám, byla-li má domněnka správná."

"Jaká domněnka?"

"Že se zde poblíž skrývají Muntefikové."

"Ti přece bydlí ve vsi el Nahit."

"Ano, a přál bych si, aby tam byli všichni. Dosud mám jen podezření o nic pevného neopřené a byl bych rád, abych toto pevné místo nenalezl. Proto zde počkáš a nevzdálíš se od koní, neboť dokud jsou v naší moci, budeme ve výhodě."

"Kam vlastně chceš - -?"

"Na severní stranu města. Nenaleznu-li tam lidské šlépěje, tedy jsem se klamal."

"Nech zde aspoň ručnice, aby ti při šplhání nepřekážely."

"Právě ručnice podržím u sebe, neboť na ně může mít někdo spaden." "

A šel jsem.

Halef hovořil o šplhání zcela právem. Mohl jsem ovšem celý okresek zřícenin obejít beze všeho šplhání, ale k tomu bylo třeba hodně času, kdežto má přítomnost byla nutná každým okamžikem.

Proto jsem záhy zabočil, nestaraje se o severní část zbořeného města, západním směrem a vklouznul jsem do trosek, kde jsem mohl na šlépěje přicházející od severu narazit.

Již již měl jsem za to, že má nedůvěřivost byla naprosto neoprávněná. Chtěl jsem se obrátit, abych se vrátil k Haléřovi, ale v tu chvíli, stoje mezi dvěma rozpadlými hliněnými zdmi, jsem za nimi spatřil volný prostor, kde byla půda pokrytá jemným prachem.

A v tomto prachu jsem viděl otisky, které ovšem mohly pocházet od zvířecích tlap. Došel jsem tam rychle a shýbnul se. Nikoli! Nebylo třeba, abych se schyloval k zemi, neboť jsem i ze vzpřímeného postavení viděl zcela dobře, že tudy šli lidé a mohlo jich být deset anebo ještě víc.

Má předtucha! V prvním okamžiku jsem se chtěl vrátit k Haléřovi, ale on nemohl být ničím ohrožen, anebo by aspoň mohl nebezpečí postihnout. Spíš se jednalo o Mesudu, který měl u sebe peníze.

Mesud s ostatními Haddedin byl patrně váben do některého místa, kde se skrývali Muntefikové, aby ho oloupili nebo dokonce zavraždili, a k tomuto místu zajisté směřovaly šlépěje, které jsem spatřil.

Neobrátil jsem se tedy, nýbrž kráčel po stopě tak rychle, jak mně bylo v obtížném terénu, jenž chvílemi stoupal a klesal, možné, hned jsem se drápal přes hromady trosek; hned jsem zase seskakoval do nějakého propadliště. Občas jsem byl nucen k nebezpečným skokům, abych si zkrátil okliku, kterou šlépěje tvořily. Běžel jsem, skákal, šplhal, přeskakoval stále dál, až konečně jsem stanul udýchaný na vysoké hromadě trosek, kde jsem si chtěl oddechnout.

Nalevo, daleko ode mne v širé rovině stáli koně. Halef u nich seděl v suché trávě a vedle něho stál - šejk. Zdálo se, že spolu hovoří zcela přátelsky. Byl bych se snad tedy přece mýlil?

Jakže? Abd el kahir by byl vskutku počestným chlapem? Takový beduín? Cítil

jsem, že se mému srdci ulehčilo - v tom pooděšel šejk za Halefa, zvedl kámen ze země, přiskočil a rozpráhnul se k mocnému úderu do temena Haléřová.

"Halef! Ati balak! (Halefe, měj se na pozoru) Ati balak!" rozkřikl jsem se, ale již bylo pozdě. Ubohý hadži dostal ránu do hlavy a skácel se na znak.

Zmocnil se mne zvířecí vztek, jaký jsem dosud nikdy nepocítil. Pádil jsem, či letěl jsem, klouzavě z hromady, namířil jsem dole přímým směrem ke koním, přes všechny překážky, až konečně jsem vyšplhal na vysokou, sluncem skoro v moučku vypraženou zeď, křehkou jako perník - ale nahoru jsem se dostal přece a chtěl jsem seskočit na druhou stranu.

V tom okamžiku jsem pod sebou užířel několik lidí, kteří však nebyli mými Had-dedin. Chtěli proklouznout pode mnou, ale současně se z jižní strany ozval žalostivý výkřik, jenž byl neklamným znamením, že se tam někomu přihodilo neštěstí.

Byl jsem na vážkách. Kam dříve? K Ha-lefovi, anebo tam - - ano, co jsem měl nebo chtěl učinit, neznamenalo v tu chvíli pranic, neboť zdivo, na němž jsem stál či visel připravený k seskoku se pode mnou zhroutilo a já se zřítíl zrovna mezi chlapy, kteří se na mne okamžitě vrhli.

Nevím, co se vlastně dělo v přístích vteřinách. Později jsem se temně rozpomínal, jako bych byl, zabalen hustým oblakem prachu a popadán mnohými tlapami a přidržován k zemi. Mlátil jsem kolem sebe rukama a nohama, abych se uvolnil.

Ale pak jsem byl zahalen nejen prachem, nýbrž i "závojem zapomětivosti."

Procitnuv posléze z mrákot, užířel jsem těsně u své hlavy tvář Omara ben Sadek.

"Oh! Konečně rozevíráš oči, sidi!" volal, "Hamdullilah! Nejsi tedy mrtev? Vidiš mne? Slyšíš mne? Víš, co říkám?"

Chtěl jsem odpovédět, ale slova jsem ze sebe nevypravil. V hrdle jako bych měl drsnou barvířskou štetku a na místě

hlavy prázdný sud - takto jsem byl rdousen a tloučen do hlavy.

"Procitni, sidi, procitni úplně!" křičel Omar, "nerozumíš, co ti říkám? Otvíráš přece oči!"

Sedm Haddedinů stálo u něho, dívali se na mne velmi úzkostlivě, ale nemohl jsem ani mluvit, ani vykonat nějaký pohyb.

"O, Alláh! On je mrtvý s rozevřenýma očima," volal Omar, "a kde je Halef? Proč nešel s našim effendim? Halefě! Halefe!"

Halef! Můj dobrý, malý Halef! Vzpomínka na něho mně vrátila paměť, pohyb i řeč. Vyskočiv, vykřikl jsem:

"Pojďte! Halef byl nejspíš zavražděn?"

Ale sotva jsem vykročil, již jsem zakolísal a kácel jsem se. Vzpružil jsem se znovu a zase Jsem klesl.

"Halef zavražděn? Kde?" volali Haddedi-nové.

"U koní. Běžte tam!"

"Ano! Běžte tam!" souhlasil Omar, "ale já setrvám u effendiho, který nemůže na nohy."

"Mohu, neboť nelze jinak! Je to nutné."

"Zkus to tedy, můj milý, dobrý effendi! Budu tě podporovat."

Vyzvedl mne a za jeho přispění jsem mohl vykročit. Šlo to zvolna, ale čím dále jsem kráčel, tím volněji bylo mé hlavě a tím ochotněji poslouchaly nohy.

Když jsme došli tam, kde jsem Halefa opustil a kde jsem naposled spatřil šejka, ležel hadži bez vědomí na zemi s krvavou hlavou. Ale koně byli pryč, zmizeli. To mně vrátilo tělesnou i duševní pružnost. Vypro-/stiv se z náruče Omarovy, který mne již i nepotřeboval podporovat, nařídil jsem kterémusi Haddedinovi:

"Utíkej rovně k severnímu konci zřícenin, zda-li odtud spatříš Munteflky na koních!"

Arab uposlechl a rozletěl se k troskám pokleknuv k Halefovi, prohlížel jsem ho. Mrtev nebyl, pouze omráčen a rána, která mu byla zasazená kamenem a silně krvácela, se mně nezdála být nebezpečná. Bez obavy jsme mohli čekat, až se z mrákot probere. Teprve nyní jsem zpozoroval, že nejsme iv plném počtu.

"Kde je Mesud?" tážal jsem se, "nevidím ho."

"O, sidi! Měl's pravdu až přespříliš, když jsi mně dával výstražné znamení a jemu Jsi šeptal, aby se měl na pozor!"

žaloval f Omar. "Mesud, bratr mé ženy, je mrtvý, f proboden a oloupen psovskými psy prokle-;4 tého kmene

Munteflků." "Probůh! Je to pravda?" "Ano. Nalezli jsme jeho mrtvolu."

"Myslel jsem si to, když jsem zaslechl váš pokřik. Nedbali jste mého napomenutí, mé výstrahy?"

"Bohužel, nedbali! Když jsme klečeli na modlitbách, vzývající Ibn Risaa, jehož Alláh nemohl ani lepšího stvořit, zvábil nějakou výmluvou šejk Mesuda, aby s ním pooděšel. Z nenadání jsme ho zaslechli volat o pomoc. Chvátili jsme za ním, ale hledali jsme ho dlouhou chvíli, než jsme ho našli. Bylo mu probodnuto srdce veskrz a peníze, které měl u sebe, zmizely. Způsobivše veliký povyk, chtěli jsme ke koním a k tobě. Tím jsme právě zaplašili vrahy od tebe a zachránili ti život. Ale vrahové nám uprchli."

"Snad pro tu chvíli, nikoliv však navždy; můžeš se na to spolehnout. Neopustím dříve Šat el Arab, dokud se nevyrovnám pořádně s tímto šejkem. Kde leží Mesud ben hadži Šukar? Veďte mne k němu!"

Někteří setrvali u Halefa, křísíce ho; druzí šli se mnou ke zříceninám. Kráčeli jsme přes místo, kde mne našli na pólo ubitého a zardoušeného a teprve zde jsem se rozpomenul na své ručnice, které jsem měl při sobě - Zdělil jsem se, neboť ručnice na místě nebyla! Munteflkové se ujali tohoto drahocenného vlastnictví - sebrali mé slavné, kouzelné ručnice, bez nichž jsem nebyl ničím.

Přijal jsem tuto ztrátu na vědomí mlčky, místo abych nařikal, ale mlčení znamenalo vztekrou odhodlanost, že si zase k ručnicím dopomohu.

Jinak jsem oloupen nebyl. Munteflkové patrně neměli čas k prohledávámých kapes, protože byli Haddedinové zahnáni.

Pak jsme došli na místo, kde ležel Mesud. Velmi rychle a těžce pykal za svou důvěřivost, za své veliké sebevědomí.

Ano! Mrtev byl - docela pravidelně a přesně mu probodli srdce a jeho kapsy obrátili na ruby. Vydrancovali ho úplně.

Omar ben Sadek se zasmušile díval na mrtvolu, pak omočil prsty pravé ruky v krvi zabitého, pozvednul pravici k přísaze a promluvil:

"Vím, effendi, že tvé smýšlení je smířlivější než mé. Vykonal jsem již kdysi přísahu pomsty, tehdy v sutu, pod jehož solným poklopem zmizel můj otec a pomstil jsem se později vrahovi tím, že jsem mu daroval život a pouze ho oslepil, ale tentokrát nebudu znát žádné smilování.

Ponořím tuto svou ruku do krve Abda el kahir právě tak, jako jsem ji nyní ponořil do krve zavražděného svaka. Chceš mně k tomu dopomoci?"

Dopomoci ke vzájemné vraždě? Já, křesťan? Ne! Ale mohl jsem směle říci "ano", protože jsem věděl, že nikoliv šejk byl vrahem, nýbrž některý z jeho lidí, byť i jednali pouze z jeho příkazu. Proto jsem odpovídal:

"Ano. Šejk zemře, dopustíHi se vraždy. Chci ho hledat a nalézt rovněž, neboť se, i svého života odvážím, abych si vydobyl zpět ručnice."

Kapitola druhá - EL LAKIT

Než jsme se vrátili k Halefovi, probral se z mrákot. Držel si hlavu oběma rukama a spatřiv mne, volal:

"O, sidi, co se to stalo? Že mně bručí hlava jako tehdy velký medvěd, jehož jsme skolili u chatrče uhlířovi, to by nevadilo, neboť zcela jistě bručet přestane, ale Me-sud prý pozbyl život a ty bys byl málem také zavražděn.

Byl bych zemřel žalem a bojem nad tvou smrtí a Hannech, nejlepší a nejkrásnější mezi ženami, by se stala vdovou a Kára, můj syn, truchlícím sirotkem. A tím vším je vinen tenhle Abd el kahir, šejk, vrah a loupežník! Necht' ho Alláh srazí do onoho dílu pekla, kde i sám oheň je tak studený, že jsou ďáblové nuceni vařit jej, aby se ohřál."

"Nemysli si, že jsem vyváznu tak lehce," odpověděl jsem. "Chlapi mně sebrali ručnice."

Rázem na svou bolest zapomenul, vyskočil, ale nemluvil, nýbrž řval:

"Tvé ručnice? Jinž jsme povinni tolikerymi díky za svou záchranu? Které jsou tak nenahraditelné? Je to pravda, sidi?"

"Bohužel!"

"Nechť tedy ještě Alláh nesrazí šejka do pekel, ale počká s tím tak dlouho, až mu zase ručnice vyrveme! Postrádat a oželet Je přece nehodláš! Zajisté si pro ně doběhneš!"

"Docela jistě!"

"Dobře, velmi dobře, sidi! Tyto ručnice tě provázely všemi zeměmi k veškerým národům a do všech stanů a kdykoliv se rozlehl jejich řev, vyšli jsme vítězně ze všech nebezpečností. Čím bychom byli bez nich? Lidmi bezrukými a beznohými, ptáky bez křídel a dýmky bez křesadla i tabáku.

Ano! Dojdeme si pro ně za všech okolností a bez podmínek a kdyby je šejk ukryl do všech pekel sebe chytřeji, dostaneme je. A až je budeme mít, pak zasadím touto pěstí Abdovi el kahir takový pohlavěk, jaký on mně zasadil kamenem či dřevem, ale z toho pohlavku neproctne tak snadno, jako já po jeho pohlazení."

"Proč jsi nebyl ostražitější? Věděš přece, že mu nevěřím, že ho podezřívám."

"Oh! Tento čubčí syn čubky hovořil tak vlídně a důvěřivě, že jsem skoro želel, že ho podezříváš."

"Chápu, docela chápu. Mesuda zkrátka dovedl do drápů svých nohsledů a vrátil se k tobě nepozorovaně, když se naši Had-dedinové modlili, srazil tě kamenem k zemi, aby také mohl mne, až bych se vrátil, usmrtit. Nebyla jeho vina, že jsem padl dříve jeho lidem do rukou a že byli zahnáni na útěk. Nyní nám chybí koně a jsme nuceni vrátit se do Basory pěšky.

"Zlá věc, ovšem! Kdybychom měli koně, mohli bychom se ihned pustit po stopách vrahů a jistě bychom je dohonili."

"Nalezneme je, aniž se za nimi budeme honit. Víme, kdo jsou a šejk Muntefiků jen tak zhora nemůže zmizet z povrchu zemského. Jakmile se vrátíme do Basory, odebereme se k mutessarifovi (guvernér) a povíme mu, co se stalo. Je povinen nám pomoci k právu."

"Jestliže totiž dopustí Alláh, aby mutessarif chtěl."

"Je nucen chtít, neboť mu ukáží, že stojím ve stínu padišahově. Vzpamatoval jsi se tou měrou, že můžeš s námi nastoupit pěší pochod?"

"Oh! Uzdravil jsem se velmi rychle, jakmile jsem slyšel o ztrátě ručnic. Můžeme jít!"

"Dobře! Ale mrtvého nesmíte nechat beze stráže. Mutessarif vyšle své zřízence, aby zjistili skutkovou povahu zločinu a mohli pak usvědčit pachatele. Mesuda pohřbit nesmíme, ale vrátíme se s úředníky, načež ho pohřbíme."

"Mesud byl můj příbuzný," ozval se Omar ben Sadek, "a jak za něho vezmu krevní mstu nad vrahem, tak i u něho posečkám na stráž, dokud se nevrátíte."

Aniž vyčkal na náš souhlas, vzdálil se. Ostatní nastoupili se mnou pochod do Basory.

Upřímně doznávám, že jsem skoro víc želel ztráty svých ručnic, než Mesudovy smrti. Co řekl Halef, bylo správné: jedině těmto zbraním jsme děkovali za naše

úspěchy v dobrodružných podnicích a také často za to, že jsme vůbec vyvázli životem.

Jakou jen službu mně prokázala Hen-ryova opakovačka! Mně i jiným! Proto také jsem byl pevně odhodlaný i svůj život dát v sázku, jen abych opakovačku zase nabyl.

Dávno již minulo poledne, než jsme dorazili do Basory. Ještě než jsme pomysleli na oběd, odebrali jsme se přímo do rezidence mutessarifovy.

Věděl jsem, že guvernér basorsky je svým smýšlením stoupencem pověstného Midhata paši, který jako vrchní guvernér bagdadský vykonal mnoho pro blaho a zdar celé provincie. Oba se snažili reformovat; proto jsem doufal, že mu nebude má víra překážkou, pro niž by mně odepřel pomoc.

Služebnictvem, jak se ani jinak myslet nedalo, jsem byl ihned odkázán, abych se opět zeptal buď zítra či pozítřku anebo také za několik dnů, "jak bude vůlí Alláhovou", protože prý měl právě velitel velmi důležitý rozhovor.

Mně však ani na mysl nepřípadlo, abych se dal z úřadu po turecku vypoklonkovat ze vrat ven, nýbrž poslal jsem mutessarifovi svou legitimaci a čekal na výsledek.

Již po několika minutách jsem byl za hlubokých poklon vybídnut, abych vešel do selamlíku (přijímací salon).

Seděl tam při kávě a čibuku guvernér s opáleným a beduinsky oděným mužem, jenž nemohl být obyčejným nomadem, dostalo-li se mu takové pocty, že směl sedět po boku mutessarifově.

Guvernér mne vítal velmi milostivým pokynem, abych přistoupil, přitisknul mé listiny, padišahovou pečeti potvrzené, k čelu, rtům a hrudi a vraceje mi je, vybídnul mne, abych se posadil proti němu.

Při tom si vypomáhal strašlivě zkomolenou frančtinou, takže jsem mu mnoho nerozuměl a spíše z posunků jsem uhodl, co si ode mne přeje.

Jakmile jsem usedl, zatleskal na znamení, aby mně byla donesena káva a dýmka; pak jsme seděli dlouhou chvíli mlčky, kouříce a kávu popíjejíce.

Mutessarif byl vlastně na rozpacích, ježto věděl dobře, že já, Evropan, jeho hrůzné frančtině nemohu porozumět.

Konečně spustil zase, ale mluvil tolik páté přes deváté, že jsem se odhodlal přerušit ho a říci mu, že jeho mateřské řeči úplně rozumím.

"Dík Alláhovi!" zvolal radostně, oddechnuv si, "řeči západních národů jsou jako kolo volského povozu; slyšíš je točit a vzrát a jejich slovům nerozumíš. Padišah, jemuž Alláh popřejž tisíc let života, ti poskytnul milostivě velmi vzácnou ochranu. Viděl jsem tvé jméno v listině. Jak se vyslovuje?"

"Mé jméno zní zde docela cizí. Snad bys mne mohl jmenovat tak, jak si zvyklo obyvatelstvo této země."

"Jak tedy zní tvé zdejší jméno?"

"Kára ben Nemi."

Beduin vedle něho sedící vykřikl a tázal se, upíraje napjatě své oči na mne:

"Tentýž Kára ben Nemsí, jemuž Mohamed Emin daroval svého pověstného hřebce Říha?"

"Ano. Tentýž."

"Mašallah! Slyšel jsem o tobě mnoho."

Hovořil pak šeptem - drahnou chvíli s guvernérem, což bylo vůči mně nezdvořác-vím, ale nejspíš měl při tom dobrý úmysl, neboť tvář mutessarifova se vyjasňovala vždy více, až mu konečně úsměv pohrával ústy.

"Také Jsem o tobě slyšával," oslovil mne, "tys tedy cizincem, který tehdy velmi chytře přinutil mutessarifa mosulského, aby sesadil svého vlastního makredža (vrchního rychtáře) a přispěl jeho věz-ňům?"

"Ano," odpověděl jsem podle pravdy, ač mně tato otázka moc příjemná nebyla.

Do té chvíle se mutessarif jen usmíval, nyní však se hřmotně zachechtal a pokračoval:

"Nepotřebuješ mít žádné starosti, neboť mosulský mutessarif byl mým protivníkem, který způsobil mně a mnohým mým stoupencům různé starosti. Zvědělo se již také, jaký byl tehdy vývoj událostí. Kuchař byl zrádce a jeho pán krátce na to sesazen. Jsem ti přátelsky nakloněn. Přišel-lis, abys vyslovil nějaké přání, vyslechnu tě a vyhovím ti, pokud bude možno."

"Přišel jsem tě vskutku obtěžovat prosbou."

"Vyslov ji tedy!"

"Jsem nucen dovolávat se tvé úřední ochrany."

"Proti komu?"

"Proti Abdovl el kahlr, šejkovi Munte-fiků."

"Proti Abdovl el kahlr?" žasnul mutessarif.

"Proti Abdovl el kahlr?" žasnul beduín ještě více.

Oba na mne vyvalovali oči a potřásali hlavou. i

"Co můžeš říci proti tomuto šejkovi? Ublížil ti nějak?" tázal se guvernér.

"Nejen nějak, nýbrž hodně mnoho."

"Mluv tedy! Mluv! Jsem nesmírně zvědav!"

"Abd el kahlr jest loupežník a vrah a prosím, aby byl stíhán a přísně ztrestán."

"Loupežník - -"

"Vrah!"

Vykřikl to oba současně.

Jak se mi zdálo, považovali darebác-kého šejka za poctivce a spořádaného chlapa; proto jsem si pospíšil velmi, obratně, abych je lépe poučil. Vyprávěl jsem jim celý příběh starobasorský od A až do Z.

Mutessarif mne klidně vyslechl; beduína se však zmocňovalo čím dále hrozivější rozčilení, při němž mne často přerušoval velmi silně zvolenými výrazy. Jakmile jsem umkl, rozkřikl se ve svrchovaném vzteku:

"Považoval by někdo něco podobného za možné? Může se vskutku dít takové neplecha? Běda tomu psu, dopadnu-li ho!"

Ústy guvernérovy zase pohrával úsměv, tentokrát však ironický.

"Můžeš nás ubezpečit svědectvím, že

bylo tvé vyprávění pravdivé?" tázal se mne.

"Mohu."

"Věřím, že jsi úplně přesvědčen o pravdivosti svých slov, ale mýlíš se přece jen. Nemluvíš pravdu, nýbrž obviňovali muže docela nevinného."

"Je-li tomu tak," pravil jsem klidně, "tedy byla naprosto správná má předtucha, že ten padouch vůbec není Abd el kahir, šejk muntefických Arabů. Jinak - -"

"Ano! Docela jinak. Nebyl jím a být nemohl, neboť Abd el kahir sedí zde vedle tebe a mne."

Možno si pomyslet, že mne toto neočekávané vysvětlení nijak nepotěšilo, ale také mne nestrhlo do zvláštních rozpaků, protože šejk neměl důvod, aby se na mne čtil.

Nezlobil se vskutku, za to však přímo běsnil proti chlapovi, který se zastíral jeho jménem. Vyskočil, pobíhal po selamlíku a tázal se ustavičně, kdo to mohl být a kdo všechno je do aféry zapleten.

Vypodobnil jsem mu proradného lotrasa pokud možno přesně a zmínil jsem se též o dvou jizvách na čele.

"Toto není žádné zvláštní znamení," odporoval mně, "máme zde svobodné kmeny, jejichž bojovníci si dávají dělat takové jizvy."

"Ano vím o tom a soudím, že by se dala podle toho poznat příslušnost kmenová."

"Jizvy však také mohly povstat zraněním."

"Nesoudím tak z jejich zevnějšku a naopak jsem přesvědčen, že byly uměle a úmyslně provedeny."

"Pak by bylo třeba vědět, měli-li chlapi, kteří byli s ním, také takové jizvy."

"Mhm! To ovšem nemohu říci, neboť nevím."

"Přece jsi je viděl a rval ses s nimi."

"Viděl, ale jen okamžik a za krátké urputné rvačky jsme byli zastřeni hustými kotouči prachu."

"Snad si toho všimli Haddedinové, kteří tě doprovázeli."

"Smím odejít, abych se jich otázel?"

"Dovolíš-li, učiním tak sám."

Šejk vyšel z komnaty a vrátiv se za krátko, pravil:

"Jeho společníci měli rovněž také takové jizvy, které jsou tedy znamením kmenovým. Dvě jizvy rovnoběžné, těsně

vedle sebe od pravé strany k levé kosmo přes čelo - mhm! - takové mají některé oddíly kmene tamimského."

"Kde jsou bydliště těchto kmenů?" tázal jsem se.

"Zrovna při kárávání cestě, směřující odsud do Mekky," odpověděl šejk.

"Mohl bys podrobněji označit krajinu?"

"Leč bych věděl, ke které větvi tamimského kmene padouchové, kteří zneužili mé poctivé jméno, náleželi. Ale za to je stihne odplata, přísám Alláh! Taková hanebnost se dá smýt jen krví, velkým množstvím krve. Já je naučím! Připojím se k vojsku, které proti nim vyšleš."

Mutessarif, na něhož poslední věta byla řízena, pokrčil rameny a prohlásil:

"Mé zplnomocnění se nevztahuje dále, než k el Hufeir, kde jsou hranice Iráku, ale

benl Tamim bydlí za těmito hranicemi. Dám však přivést kupce, u něhož byl ten zdánlivý šejk."

Na to byl vyslán policejní vojín, aby muže přivedl. Byli jsme však zrovna tam, kde dříve.

Zvěděli jsme totiž, že kupce znal pravého šejka Abd el kahir zrovna tak jako já. Uvěřil zkrátka jeho lživému tvrzení.

Loupežník prodával u něho různé předměty, nejspíš také jen ukořistěné.

Radili jsme se, hovořili to a ono a konec konců, byli jsme vesměs toho názoru, že by vrahy mohli být přece jen někteří beni Tamim. Nezbyvalo nám tedy jiného nic, než pustit se po kárávání cestě směrem k Mekce.

Malá naděje mě ovšem ještě zbývala; spočívala ve šlépějích vrahů. Kdyby mně bylo možné ještě téhož dne je sledovat, mohlo se aspoň očekávat, že vyvolám něco určitějšího.

Když jsem tuto naději oznámil šejkovi, vybidnul mne velmi horlivě, abych se i-hned pustil do stíhání vrahů. Byl jsem k tomu z pochopitelných příčin ochotný, ale chyběl mě kůň, v čemž zase mi pomohl sám mutessarif.

Dal mě ihned osedlat koně ze své soukromé konírny!

Šejk hořel touhou ztrestat pachatele a byl odhodlán pustit se za mnou se svým průvodem a Haddediny, jímž chtěl opatřit koně. Haddedinové by se rádi přidružili ke mně ihned, ale chyběli jim koně jako mně a kromě toho museli pohřbít Mesuda ben hadži Šukar.

Můj hadži Halef nechtěl však až do zítřka čekat a jeho chvástavé výmluvnosti, která guvernéra bavila, se podařilo vyloudit na něm druhého koně.

Vědět jsme arci nemohli, kam nás stopy vrahů zavedou a bylo tudíž možné a snadné, že se s námi naši přátelé minou, nemohouce nás nalézt. Aby se tomu předešlo, dohodli jsme se, že jim na každý způsob v nedaleké osadě Mangašania, necháme vzkaz nebo znamení.

Koně již stáli pohotově v nádvoří. Rozloučiv se s mutessarifem a šejkem, odjel jsem s Haléřem, ručnice nemaje. Byli by mně ji rovněž půjčili, ale myslel jsem si, než-li špatnou, raději žádnou.

Ujížděli jsme cvalem ke Staré Basoře, kde jsme především chtěli uvědomit Omaru ben Sadek o tom, jak jsme pořídili a co hodláme podniknout; pak teprve jsme chtěli pátrat po stopách loupežné rotý.

Omar seděl vedle mrtvoly svého mladého svaka, vedle něhož trčel v zemi Omarův nůž, což bylo podle zvyku a mravu haddedinského znamením skálopevného rozhodnutí, že bude smrt Mesu-dova krvavě pomstěna.

A rozhodnutí se jevílo též ve strnulosti jeho tváře a v zasmušilém pohledu, jímž nás vítal. Vyslechl mne klidně, když jsem mu vyprávěl, co jsme vyřídili v Basoře a pak pravil:

"Kdyby tě bratr mé ženy poslechl, emíre, byl by dosud na živu; mou povinností však je pomstít jeho smrt a také se dříve nevrátím do stínu haddedinských stanů,

dokud pachatele neskolím. Ed dern b'ed dem (krev za krev) a dle toho budu jednat, ježto bych byl jinak u celého svého kmene v opovržení."

"Ano! Dnešní vraždu jsme povinni pomstít," přizvukoval mu Haléř velmi vážně, "kdybychom se všemožně nevynasnažili, abychom vraha dopadli a ztrestali, nesměli bychom našim bojovníkům na oči a Hannech, nejlíbeznější květina země a nejctnostnější všech žen, by se ve mně zklamala."

Rozloučivše se s Omarem, zajeli jsme k severní části zřícenin, kde jsme našli stopy náležející vrahům. Stopy byly tak znatelné, že nebylo žádným uměním udržet je v dohledu; Směřovaly na západojiho-západ, a kdyby se v tom směru udržely, dovedly by nás na poutničkou cestu z Ba-sory do Mekky.

Toto mě bylo stejně příjemné jak nepříjemné. Příjemné proto, že cesta byla poměrně dost hustě obydlená a poskytovala tudíž výhodu, že jsme se mohli poptávat, ale proto zase nepříjemné, že obyvatelstvo při všech cestách k Mekce je nesnášenlivě mohamedánského smýšlení a mohla nás tudíž stihnout ledajaká pohroma, kdyby se prozradilo, že jsem křesťan.

Protože jsme po stopě mohli postupovat pouze do večerního soumraku, pobízeli jsme koně, pokud bylo možné ke spěchu, takže jsme urazili značnou vzdálenost, dříve než se setmělo.

Utábořivše se v širém prostranství, odpočinuli jsme si a jakmile se úsvit zašeřil, jeli jsme dále.

O dvě hodiny později jsme dorazili k Mangašania, osadě, kde již před Mohamedem dal postavit strážní věž arabský náčelník Keis.

Shledali jsme prabídné hnízdo, obývané větví velkého kmene tamimského. Tito lidé se zvali beni Mazin a jevíli se mi podezřelými, ale smířil jsem se s touto okolností, rozpomenuv se na úmluvu se šejkem Abdem el kahir, že mu zde totiž zanechám zprávu. Kdyby nás stopa vrahů vedla jinam, byli bychom tím ztratili mnoho drahého času.

Před osadou bloumalo několik chlapi-sek, kteří nás zdravili s přemrštěnou vlností, jejichž upřímnost byla již na první pohled pochybná. Případalo mně to, jako by již číhali na náš příjezd a jejich až příliš pátravé a úskočné pohledy, jimiž nás sledovali, se mně ani dost málo nezamlouvali.

Tázel jsem se, možno-li mluvit se šejkem el beled (obecní starosta), a když mně bylo přisvědčeno, dal jsem se k němu dovést.

Bydlel v dost prostorné hliněné chatrči, z jejíž otevřených dveří vykročil, spatřiv nás přicházet.

Také zde mi to připadalo, jako bychom již byli očekáváni. Tázal jsem se ho, viděl-li tlupu jezdců, kteří tudy před několika hodinami projeli.

"Ovšem, viděl jsem jezdce," odpověděl mi, "zastavili se u studnice a naplnili své měchy."

"A kam se dali? V kterou stranu?"

"Tam!" pravil, mávnuv rukou k západu.

"Tedy již nejeli po poutnička silnici?"

"Ne, protože by tudy nedorazili do svého duaru a jim se chtělo domů."

"Domů? Vís tedy, kde je jejich obydlí?"

"Ano."

"A kdo jsou?"

"Ovšem."

"Kdo tedy?"

"Byl to Humam ben Džihal, šejk Hadešů s několika bojovníky. Byli v Kubbet el islám, aby vzývali ibn Rissa. Šejk tím dostal svého slibu."

"A kde bydlí?"

"Ve vadl Basám, na druhé straně silnice vasitské, odsud tři dny jízdy."

"Jsi si jistý, že se nemýlíš?"

"Jak bych se mohl mýlit? Humam ben Džihal je můj přítel a bratr, jehož často navštěvuji."

"Jak dlouho se zde zdržel?"

"Ani ne půl hodiny. Měl nějak příliš na spěch, aby se dostal ke svému vadi Basám."

"Řekl ti snad, proč tak chvátá?"

"Neřekl, protože jsem se netázel. Chcete sestoupit a naplnit své měchy?"

Měli jsme měchy, neboť v těch krajinách náleží vodní měch k sedlovému postroji.

"Dovolíš-li, učiníme tak," pravil jsem.

"Dovolím, zaplatíte-li obvyklý poplatek."

Dal jsem mu peníze, ostatně velmi skrovný obnos, a sestoupiv s koně, žádal jsem Halefa, aby koně odvedl ke studnici, dal jim napít a pak naplnil vodou naše měchy. Pak jsem obešel osadu, abych se porozhlédl, byla-li zpráva šejka el beled správná.

Byla! Stopa, kterou jsme sledovali, se táhla vskutku na západ, takže se mi zdálo, že nás šejk neobelhal, ale přes to vše mi pravilo vnuknutí, abych mu příliš nedůvěřoval.

Protože jsem věděl, koho máme na mušce, nepotřebovali jsme tolik chvátat a naopak - mohli jsme klidně v Man-gašania čekat na šejka munteflického, abychom se s ním spojili a jeli dále. Okamžité stíhání po stopě bylo zcela zbytečné. Halef s tím byl srozuměn.

Obyvatelé Mangašania nám přinesli za malý poplatek jídlo a jevíli k nám vůbec všemožnou pozornost. Při tom se mnou jednali velmi ostýchavě a pozoroval jsem několikrát, že jejich oči spočívaly na mé tváři s velice zvláštním výrazem. Byl jim snad veleznámý a veleslavný Kára ben Nemsí popsán a vyličen? To mohl učinit jedině vrah, který byl jistě přesvědčený, že ho stíhat budeme a řekl jim to. To zase zvýšilo mou nedůvěřivost.

Záhy po poledni přitřhl Abd el kahir s Haddediny a svými Muntefky. Nenadal se, že se v osadě se mnou setká, když však jsem mu řekl, co jsem vyzvěděl, zvolal:

"Ano, tím se mně vysvětluje mnoho, emire. Šejk Hadešů je vskutku lupič a bylo by, zcela možné, že se dopustil vraždy v Basoře. Alláh nechť ho za to zničí, že se odvážil zneužít mé poctivé jméno. Pojedeme okamžitě za ním. Znáš cestu do vadl Bašamu, ač jsem tam nikdy nebyl."

Vypravivše se tedy, jeli jsme až do soumraku, načež jsme se utábořili v poušti. Žádal jsem šejka, aby dal rozestavit stráž, čemuž se vysmál, a nevyhověl. Protože jsem podobnou opatrnost nikdy nezanedbával, podělil jsem strážemi Had-dediny a sám jsem bděl s prvním z nich.

Po dvou hodinách jsme byli vystřídáni Haléfem a Omarem, načež jsme ulehli. V brzkou mne však probudil výstřel. Vyskočiv, tázal jsem se, kdo vystřelil. Omar tak učinil. Spatřil ve tmě postavu plížící se a volal na ni, protože se nedočkal odpovědi, vystřelil. Byla-li to bytost lidská či zvíř, nevěděl.

S ručnicí a revolverem v rukou jsme obešli ležení a našli dobře vyzbrojeného beduína, jemuž koule Omarova prorazila lebku. Byl mrtev. Posvítivše si na něho několika sirkami, poznali jsme v něm k našemu údivu jednoho z lupičů, které jsme stíhali.

"Vidíš aspoň, že bylo správné rozestavit stráž," řekl jsem šejkovi, "očekávali nás a plížili se k ležení, aby nás přepadli. Stráž nutno zdvojnásobit."

Stalo se tak, ale až do rána se již nic nestalo. Jakmile se rozednilo, našli jsme šlépěje nočních útočníků, kteří jen bdělostí Omarovou byli zdrženi od provedení svého záměru. Jejich nové stopy odbočovaly od dosavadního nalevo.

"Chtějí nás zmýlit," pravil šejk, "ale to se jim nepodaří. Nepustíme se za nimi, nýbrž pojedeme přímo k vadl Basám. Nechť se starají sami, aby nás dohonili."

v

Souhlasil jsem a byl tudíž dřívější směr zachován. Celý den jsme projížděli krajinami, které nebylo sice možno nazvat pouští, ale mohly přesto vše být porovnány s krajinami saharskými.

Navečer jsme dospěli po kárávání cestě, směřující od Vasitu do Džul Ošar, ke studnici, která obsahovala vodu ve značném množství, ale celkem špatnou. Uložili jsme se u ní a napojili koně. Ráno jsme jeli dále, abychom dorazili pokud možno blízko vadl Basám a tam vrahy vyčíhali. Stalo se však jinak.

Nebylo ještě poledne, když jsme spatřili houf jezdců, kteří se k nám přibližovali zleva v ostrém úhlu. Byli pouze čtyři

-snad tedy oddíl těch, na něž jsme čekali. Chopivše se zbraní, zastavili jsme, abychom na ně počkali. Příchozí pustili koně do cvalu a v brzké jsme poznali, že jsme byli na omylu, totiž já a Haddedinové, nikoli však Muntefi-kové, neboť šejk, rozeznáv tváře přijíždějících, zvolal:

"Jsou to oni, emire, docela jistě oni. Mají v čele svého šejka, Humama ben Dži-hal; jsou to Hadešové."

"Znáš ho dobře?" tázal jsem se.

"Ovšem!"

"Tedy náš šejk el beled z Mangašana pořádně napálil, neboť z těchto mužů nás v Kubbet el islám nepřepadl ani jediný."

"Cože? Jakže? Nikoliv tito lidé?"

"Ne!"

"Necht' tedy Alláh zatratí lháře proklatého, ale to je málo! Potrestám ho sám -hůř než Alláh!"

Čtyřlístek hadešských Arabů přiharco-val a zdravil nás. Jejich náčelník se vyptával na příčinu a směr naší jízdy a já jsem považoval za nejlepší, říci mu pravdu. Vyhlížel ovšem docela jako loupežník, ale konečně - beduínové v oblasti Tigrisu a arabské pouště jsou více méně vesměs loupežníky.

"Allah'l Alláh!" zachechtal se, vyslechnuv mne, "nemám vám za zlé, že jste mne považovali za lupiče, ale tolik vám pravím, že bych to zaonačil lépe, kdybych se dopustil vraždy v Kubbet el islám. Rád bych však znal toho, s kým jste mne omylem zaměnili. Nechtěli byste mi ho řádně popsati?"

Vyhověl jsem jeho přání. Jakmile jsem se zmínil o jizvách, zvolal:

"Mašallah! Od pravé strany k levé kos-mo přes čelo dolů?"

"Ano."

"On jediný měl takové jizvy?"

"Ne. Všichni jeho lidé měli zrovna takové."

"Již to mám a mám to. Víš, kdo to je!"

"Nuže? Pověz přece!" naléhal jsem na něho.

"Vždyť je to - - - ale ne! Počkat!" přerušil se chlapík, a v Jeho tváři se zračila dravci číhavost, "budete ho ovšem pronásledovat, což?"

"Zajisté."

"Kdyby bylo třeba, až do sídel pastvisek jeho kmene?"

"Zajisté!"

"Tedy mně cosi slibte!"

"Co si přeješ?"

"Že tam pojeděš cestou, kterou ti označím."

"Něco podobného slíbit nemohu, protože je docela možné, že mne nepředvídané okolnosti donutí, od této cesty odbočit."

Ale v tom mne přerušil Abd el kahir, šejk Muntefiků:

"Zdráháš-li se vyhovět jeho přání, tak se nic nedozvíme. Zavazuji se slibem místo tebe."

"Dobrá, a já tě tedy zavazuji rovněž tímto slibem," pravil Humam, "ostatně se nepotřebujete za ním plahočit, neboť kdybyste jeli se mnou do vadi Basám, stejně vám padne do rukou. Žiji s ním rovněž v krevní mstě. Jeho kmen a můj se navzájem pronásledují - byl jsem tam právě a postaral jsem se o to, aby mně vběhnul do pastí."

A zasmál se.

Pobídlí jsme ho k podrobnějšímu vysvětlení.

"Zvěděl jsem, že odejel do Basory a vypravil jsem se tedy do jeho duaru, abych mu tam zahrál pěkný kousek, hahaha," pokračoval zlomyslně, "jaký kousek, to zrovna nepotřebujete vědět, ale mohli byste mně ho pokazit, kdybyste uhnuli z cesty, kterou vám naznačím."

Vím však docela jistě, že sebere kde koho a potáhne proti mně, jakmile se vrátí z Basory". A teď vám povím, kdo to je. Nazývá se Abd el Birr, je šejkem Malíků ben Handhala a bydlí ve vadi es šagina."

"Allatt'w Alláh!" vykřikl Abd el kahir, "to"

je možné. Ano! Tomu věřím! A teď již také vím, proč nás obelhal šejk el beled z Man-gašana, ten pes! Vždyť je jeho soufcne-novcem. Mangašana je obývaná beni Ma-zin, kteří náležejí k velikému kmeni Tamim a Malíkové beni Handhala jsou zrovna takovými psy z téže kmenové čub-ky. On se šejkovi svěřil a spolčil se s ním."

"Pravdu díš! Tvrdím znovu, že vrahem, jehož hledáte je vskutku tento Abd el Birr; přísahám to na el kuran!"

"Jsme nuceni tedy pustit se za ním."

"Nechtěli byste raději se mnou do vadi Basám a tam na něho počkat? Přijde docela jistě."

"Nemůžeme. Tolik času nemáme."

"Tedy obraťte a jeďte až k jeho poslednímu noclehu, načež se pusťte po jeho stopách. Bude se přidržovat vasitské silnice až ke Džul Ošar, odkud přejde na cestu k Mekce. Chceš se tak zachovat?"

"Ano. Slibuji ti to. Je to také nejkratší cesta k jeho duaru."

Byl jsem náhledu docela jiného, než Abd el kahir, ale neřikal jsem nic a nechával si vše na pozdějšek. Ještě jsme vyměnili s loupežníky několik zdvořilůstek, načež jsme se s nimi rozloučili - totiž vraceli jsme se tam, odkud jsme přišli! Humam ben Džihal a jeho tři Hadešové stáli však vytrvale, aby viděli, zda-li zachováváme daný slib. Obracel jsem se k nim často, aniž jim to mohlo být podezřelé, jakmile jsme však ujeli tak daleko, že nás již Hadešové nemohli vidět, odbočil jsem z dosavadního směru napravo.

"Co děláš?" tázal se mne Abd el kahir, "jedeš nesprávným směrem."

"Jedu směrem zcela správným," odpověděl jsem.

"Byla by to oklika."

"Právě naopak. Nepřátelé naši ujížděli na jihozápad, kdežto my jedeme přímo na jih. Jak bychom je tedy dohonili?"

"Pojedeme za nimi od našeho a jejich posledního noclehu."

"To by byla oklika, při níž bychom ztratili nejméně celý den jízdy."

"Ale zavázal jsem se slibem."

"Ale já ne! Ostatně nemá tento předmět ani pro tebe vážný význam a nedopustíš se žádného velkého hříchu, nebudeš-li se tímto rychle daným slibem řídit. Chceš-li však dostat slibu, nemám nic proti tomu. Jen jed' klidně dál. Já jsem však nikomu nic nesliboval a nebudu dělat žádné zbytečné okliky, protože chci padouchy dohonit, dřív než dorazí do svého duaru. Až by tam byli, byl by již útok na ně obtížnější."

Mimo to všechno chování hadešského šejka se mně jeví podezřelé. Zcela jistě se dopustil něčeho darebného, o čem nemáme vědět a podobného tajnůstkářství si všímám vždy a jdu mu na kořínek. Chci totiž vědět, koho a co mám před sebou i za sebou."

Pokračoval jsem ve vytčeném směru; Halef, Omar a druzí Haddedinové se přidružili ke mně a Munteflkové přitrhli po nějaké době také za námi, přesvědčivše se, že hodláme setrvat na svém úmyslu.

Co mi také záleželo na lehkomyšlných slibech jejich šejka? Měl jsem na zřeteli naši záležitost, nikoliv však podezřelé přání nějakého Humama ben Džihal, jenž byl dle všeho lotr, jako všichni beduini.

Jeli jsme tedy na jihozápad a také jsme narazili v brzkú na stopy těch čtyř Hadešů. Přidržující se jich, jeli jsme až do večera; aniž se co zvláštního přihodilo. Okolní krajina měla velice smutné vzezření a voda nám docházela, ale zabočit na jih k vasitské cestě jsem nechtěl, protože by to byla nová oklika a poněvadž u ní bydlely četné větve tamimského kmene.

Tito Tamimové byli zajisté spřáteleni s Abdem el Birr, který je již také dávno mohl na nás upozornit. Nebyli bychom tudíž mezi nimi bezpeční svým životem -vždyť jsem neměl své ručnice.

O něco dále bydleli na téže cestě příslušníci jiných kmenů, jimž jsme mohli věnovat o něco více důvěry. Proto jsme pobízeli své koně k všemožnému spěchu, jen abychom urazili řádný kus cesty.

Důsledkem toho, když se setmělo, byli nejen velice znaveni koně, ale také jezdcí; proto jsme také rychle usnuli, sotvaže Jsme rozestavili noční hlídky. Abd el kahir po včerejší zkušenosti nepovažoval totiž již za zbytečnost zabezpečit se na noc bdělou stráží.

Byl jsem však záhy probuzen a sice zase Omarem ben Sadek. Trásl mě silné ramenem a šeptal tak, aby druhé spáče nebudil:

i

"Vstaň sidi a naslouchej! Jaké podivné zvuky. Takové zvířecí hlasy jsem jakživ neslyšel!"

Vyhověl jsem mu a vzdálil jsem se s ním na nějaký krok od ležení, kde mne již nerušilo chrápání lidí a funění koní.

Naslouchal jsem. Kolem bylo hluboké ticho, vbrzku však je přerušily podivné zvuky, které jsem rovněž - nepoznal. Z hrdla zvířecího naprosto nemohly vycházet a když se opakovaly po několikáté, řekl jsem:

"Podivné! Není-li to hlásek nařikajícího dítěte, pak věru nevím, komu bych jej přisoudil. Ani šakal, ani fenek - a hyena již docela ne. Přibližujme se zvolna, ale se zbraní v ruce!"

Kráčeli jsme tiše a čím dále jsme kráčeli, tím zřetelnější byly zvuky; později jsme již rozeznávali dvě slabiky, totiž "zař" a "ka" a tyto slabiky mohly vycházet jen z dětského hrdla.

"Zarka" je však femininum arabského slova "asrak", což znamená "modrý" a jednalo se tedy o ženské jméno, buď matky nebo chůvy.

Ale dítě aby bylo samo v noci na poušti? Nemožné! Zcela, jistě u něho byli dospělí lidé a bylo tedy třeba svrchované opatrnosti, neboť to mohla pro nás být také nepřátelská past.

Plížili jsme se tedy stále blíž a blíž, až jsme konečně viděli docela malé dítě. Leželo v písku úplně opuštěno a kolem nebyla živá duše!

Celé okolí jsem prošel opatrně, obávaje

se stále nějakého uskoku, ale nepozoroval jsem nic.

Obchůzka mně zabrala hodně času a když jsem se k Omarovi vrátil, divil jsem se nad výjevem, jenž se mi naskytl. Omar seděl na zemi a měl dítě v náručí. Dítě ovinulo svými raménky jeho šíji a spalo.

Omar kladl prst na ústa - nachýlil jsem se k němu.

"Tiše, sidi, aby se neprobudil! Usnul. Můžeme se vrátit, ale tiše, zcela tiše," šeptal a povstával zvolna, aby dítě otřesem neprobudil.

Pak je opatrně nesl do našeho ležení, kde usedl na své místo a setrval celou noc v úplné nehybnosti - on, drsný beduín, jehož jsem viděl rozčtivělého jedině vůči jeho mladé ženě!

Připadla na mne totiž poslední hlídka a byl jsem tedy svědkem až do úsvitu něžné a tklivé péče, kterou svému na-lezenci Omar věnoval.

Byl to hošík. Na úsvitě protahoval údy a ještě v polospánku volal znovu onu záhadnou Zarku. Pak rozevřel oči, ale jaké oči!

Docela modré oči. Skoro bych řekl nebesky modré, kdyby vůbec byly nebeské oči, které jsou podle mého úsudku básnickým vynálezem.

Ale arabský klučina s modrými očima, to již bylo také něco. Omar vykřikl překvapením a byl nad svým objevem celý nadšený, neboť klouček byl jakoby ho vymalovali a jistě se ještě nedožil dvou let.

Omarův výkřik probudil všechny nocleháře, kteří se ohromně divili, spatřivše cizí dítě. A klouček, boje se neznámých o-smahlých chlapů, hledal ochranu na šíji Omarově a stále se dovolával své Zarky, kterou asi již dávno postrádal.

Dali jsme mu napít a sehnali pro něho několik měkkých datlí; tím jsme ho upokojili.

Ale co s kloučkem? Vzít ho s sebou, bylo obtížné a nechat ho na poušti, bylo by zcela nemožné. Nejbližší osadou byl el Achadid na vasitské cestě; tam jsme ho tedy chtěli dopravit, domnívající se, že tam náleží. Byli jsme tím donuceni k oklince, ale nedalo se na tom nic měnit.

Vysedli jsme tedy na koně a cválali k osadě. Dítě se nás bálo a plakalo, kdykoli se někdo z nás k němu přiblížil, ale vůči Omarovi, svému pěstounovi, jevílo podivuhodnou něhu a přitulnost, nad kterou byl beduín celý šťastný.

Držel kloučka, zahaleného haikem, na koni a pečoval o něho tak pozorně, že bych podobné vlastnosti u něho nikdy nehledal.

"Sidi," pravil mi, "tohle je právě dítě mého srdce. Alláha беру za svědka, že ho odevzdám jen Jeho otci."

A nenalezne-li ho?"

"Tedy si ho nechám a přivezu ho Saháma, ženě své lásky, která bude blažená z mého daru."

Jeho přichylnost k dítěti vzrůstala každou hodinou a když jsme k večeru dorazili již zcela blízko k el Achadidu, pravil:

"Přeji si, abychom jeho rodiče nenalezli.

Pohled jen, jak mne tahá a rve bradu a při tom se směje. Ale přinesu jim ho, přinesu, byť i bydleli kraj světa. Přísám Alláh! Přinesu jim jejich ztracené štěstí."

Netušil věru, jak osudné bylo pro něho dovolávání se Alláha. Záhy poznal následky.

El Achadid nebyl obýván žádnou ta-minskou větví a nemající tedy, čeho bychom se obávali, zajeli jsme do osady.

Ale pátrali jsme zbytečně. Nikdo na-lezence neznal, nikomu dítě nechybělo a nikdo také nevěděl, ztratilo-li se dítě některým rodičům v sousedních duarech.

Navrhoval jsem, abychom dítě svěřili za odměnu péči některého achadidského usedlíka, ježto by nám za jízdy překáželo a sousedé achadidští mohli snáze než my vypátrat, odkud dítě pochází, ale Omar živě odporoval a posléze prohlásil:

"Nikoli, sidi! Já jsem hoča našel a chci ho odevzdat rodičům přímo. Cizím lidem ho nesvěřím a nenaleznu-li jeho rodiče, nechám si ho. Bude mým synem. Což abych ho nazýval Zarkou?"

"To je přece ženské jméno!"

"Dobře! Necht' se tedy zove el lakit (na-lezenec). Není Jméno, jež by pro něho bylo vhodnější

Kapitola třetí - PRO DÍTĚ VŠECKO

Sousedé el achadidští se k nám chovali vlídně. Zdarma nám nabídli vodu -v oněch krajinách vzácná věc! - a za velmi skrovné ceny nám dali ovoce, mouku a jiné potraviny.

Jeden z nich se právě vrátil koňmo z Vasitu a vyprávěl, že se setkal s Abdem el Birr a jeho tlupou handhalskou. Když se o tom mimochodem zmínil, zpozoroval jsem, že mezi achadidskými a handhal-skými je nepřátelská řevnivost a proto jsem oznámil, proč jsme do této krajiny přišli.

Ihned nám bylo blahopřáno veškerým obyvatelstvem k úspěchu, byli jsme přinuceni pobýt v osadě jako hosté a když jsme příštího jitra vyjžděli, byly nám dány všechny potřebné zprávy a pokyny, protože již byli Munteflkové se svými krajinskými a místními vědomostmi pomalu v koncích.

Zvěděli jsme tudíž, že Malíkové beni Handhala mají před námi náskok půldenní jízdy, museli jsme se přičinit, abychom tento náskok vyrovnali. Předsevzetí nám však bylo ztěžováno chlapečkem, který přes všecku pečlivost Omarovu přece jen trpěl rychlou jízdou a víc již nemohl vydržet.

Munteflkové reptali, ale Omar si z toho mnoho nedělal. Modré oči mu zkrátka "udělaly" a jak se zdálo, myslel nyní víc na chlapce, než na celou svou krvavou pomstu, která nás vlastně v tyto odlehlé končiny zavlékla.

Celou cestu hovořil a žvatlal se svým "el lakit", ačkoliv mu hošík odpovídal jen jediným slovem - vždy jen "Zarka".

Náleželo snad přece toto jméno jeho matce?

Na sklonku téhož dne jsme zase narazili na stopu přechájejících Handhalů a rozhodli se po krátké poradě, odloučit se od ní jen tehdy, kdyby se jednalo o objížděku některé osady, jejíž obyvatelstvo nás nesmělo zahlédnout.

Stíhaní loupežníci se až dosud přidržovali vasitské cesty, ale příští dopoledne ukazovala jejich stopa směr k Mavija, osadě, rozložené při cestě do Mekky.

Bylo nám řečeno, že v této osadě bydlí Arabové anbarští, před nimiž jsme se nemuseli ukrývat, jak jsme se domýšleli, protože nenáleželi k Tamimům a chtěli jsme se jich na Handhali dotazovat. Ale přes to jsem z opatrnosti radil, aby celá družina počkala mimo osadu a sám jsem se vypravil s Halefem na výzvědy.

Několik mužů stálo u předních chatrčí a stanů. Jakmile nás zahlédli, pádili do osady, patrně proto, aby oznámili příjezd dvou cizích jezdců. Ale přes to vše, když jsme již byli v samém středu osady, neviděli jsme nikoho, leda stařenu, které jsem se dotazoval po šejkovi el beled.

Označila nám veliký stan jako bydliště

tohoto významného hodnostáře. Zajeli jsme tam a volali. Vchodová opona se rozevřela a přísný vladař vesnice se objevil v otvoru.

Aniž vyčkal, oč nám jde, zval nás do vnitř na čibuk. Omlouvali jsme se nedo statkem času, on však tpo nedbal a opa koval své pozvání tak důtklivě, že by bylo neodpustitelnou urážkou, kdybychom jeho pozvání odmítli.

A zneprátení si někoho v těchto místech jsme nesměli, poněvadž jsme se tudy museli vracet. Sestoupili jsme, přivázali koně ke stanovým tyčím a vešli Jsme dovnitř.

Hospodář nás vítal úplným a dokonalým "ala va sála va marhába" (uvítací fráze), což zaplašilo nepatrné obavy, které

jsem dosud choval, neboť nikdy se takto nevtáá přichoží, jehož nemají rádi.

A hned také zval, abychom usedli. Na dlouhém kůlu viselo několik čibuků, ze kterých nám vyhledal dva nejlepší, pak nám dal tabák a křesadla. Byl zkrátka svrchovaně vlídný a úslužný hostitel, posadil se k nám a navazoval hovor, aniž se tázal po našich poměrech, důvodech a úmyslech.

Ale v tom jsem Již také zaslechl zvenčí tiché, plíživé kroky mnohých lidí, čímž se má nedůvěřivost znovu vzbudovala. "Obyvatelé této osady nejspíš nejsou doma," pravil jsem zcela klidně, "viděl jsem jen několik mužů a stařen."

Šejk rychle vstal, počal se tvářit docela jinak a odpovéděl:

"Všichni jsou doma, všichni a čekali na vás."

"Na nás čekali?" tázal jsem se, aniž jsem povstal, "věděli snad, že sem přijedeme?"

"Věděli to! Abd el Birr, šejk Handhalů nám řekl, že sem přijdete, psové křesťanští, abyste poskvrnili svatou cestu poutničkou. Zato zaplatíte svými životy! Naši mužové jsou skrytí, aby vás, psové smr-dutí

"Hubu zamknout!" osopil jsem se na něho, vyskočil jsem a také Halef se již vymrštil, "ano, já jsem křesťan, ale pes jsi ty!"

"A tvoji lidé jsou psovskými syny a zbabělými potomky čubčích vnuků, kterým ukážeme své biče!" přerušil mne můj statečný, neohrožený Halef a již také strhnul z kolíku krátkou, z kožených řemínků spletenou žílu a přetáhnul chlapa dvakrát, třikrát, čtyřikrát křížem krážem přes hlavu.

Šejk chtěl vykřiknout, ale k tomu se již nedostal, neboť jsem ho srazil k zemi a rozhrnul stanovou oponu užívanou místo dveří.

Vskutku! Venku stálo nejméně sto o-zbrojenců mužů a výrostků, připravených k usmrcení a roztrhání hanobitelů "svaté" silnice a za nimi se seskupilo ženské plemeno všeho věku

Chtěl jsem se vyšvihnout na koně, skokem se přes tyto hlupáky přenést a prorazit jejich řady, ale úskočný hadži Halef mne popadl a odtáhl, načež se rozkřiknul, dřív než došlo na nějaký projev zbrklého náboženského fanatismu.

"Cože vám vlezlo do hlav, vy pravověrní Moslemínové a stateční válečníci z Mavlja? My přece náležíme k Handhalům a náš šejk, Abd el Birr nás vyslal, abychom zdejšímu starostovi oznámili, že nevěřící psové, na které číháte, za nedlouho přijedou. Opustili jste své úkryty předčasně! Každým okamžikem se mohou džaurové objevit a jestliže vás uzří takto shromážděné, uprchnou vám! Honem se skryjte, dokud je čas! Rychle, rychle, jinak vám utečou!"

A aby je omámil dokonale a své lži zjednal důraz, uskočil zase do stanu a - já za ním. Šejk se dosud válel v mrákotách na zemi. Vyhlednuvše několika trhlínami, viděli jsme, jak zmámený dav se rychle roz-prchává.

Chytrácký hadži, zjistiť váhu svého úspěchu, zachechtal se do pěstí a pravil:

"Vidíš, jak to pomohlo, sidi? Snad bys byl dvacet či třicet těchto hlupců skolil svými pěstmi, ale před britkostí mého jazyka prchají všichni, všichni - a bylo jich třikrát třicet a ještě snad třicet, nepočítaje ženy. - Hamdullillah! Již zalezl i poslední! A teď ven odsud a na koně!"

Venku nebyla ani živá duše, ale sotvaže jsme vysedli, vyrazilo několik lidí do té chvíle ukrytých za dlouhou, nízkou chatrčí. Poznal jsem Abda el Birr a jeho tři Handhaly.

"Byli jste oklamáni, zrazeni, podvedeni!" řval vztekle, "vzhůru, hlupáci! Za nimi! Skolte Je, sice vám utečou!"

Halef ho mohl zastřelit, ale neučinil to. Maje dosud v ruce bič, jímž udílel obecnímu starostovi lekci z mravovědy, zašvlhl jím několikrát velmi významně do vzduchu.

Pak Jsme cválali trysem z vesnice, pronásledováni sraženým a potácejícím se klubkem, v němž druh druhovi překážel. Všichni rvali, jak jsem jakživ ani Indiány takto řvát neslyšel.

Dalo se očekávat, že nás budou splašení fanatikové pronásledovat; proto jsme se nezastavili, když jsme dojeli ke své družině, nýbrž hnali se podél ní dále, volajíce, aby se řídili naším příkladem.

Abychom stihatele popletli, zabočili jsme přímo na sever, kam jsme naprosto nechtěli a spatřili Jsme vskutku, ohlednuvše se, tlupu jezdců vyjíždějících z osady; Tito lidé však záhy poznali, že máme velní! značný náskok a vraceli se tudíž již po několika minutách.

Na to jsme se vrátili také, ale velkým obloukem, do původního směru, přičemž Halef vyprávěl ostatním naše dobrodružství, vychloubaje se strašlivě ohromným chytráctvím.

Dohonili jsme tedy loupežníky, protože se zastavili v Mavija, aby nás zničili. Abd el kahir radil, abychom je přepadli na cestě k nejbližší osadě, čemuž jsem však odporoval, protože se dalo předvídat, že právě od poslední zkušenosti se budou chovat velice opatrně.

Nejbližší osadou byl Ér Rakmatan, který již náležel Handhalům a nechtěl jsem tudíž skákat mezi dvěma ohni, nýbrž pokusit se o přepadení a přemožení loupežníků

teprv za Rakmatanem. Haddedinové souhlasili se mnou.

Rakmatan je rozložený na hořéním konci vadl Falg a je mezi mohamedány proslavený jako bývalé sídlo básníka Maleka ben Reib el Mazini.

Předpokládal jsem, že Abd el Birr neopustí Mavija jen tak rychle a stane-li se tak přece, že počká u svých soukmenovců v Rakmatanu. Protože jsme byli prozrazeni, bude se asi domnívat, že se již nevrátíme, podle toho jsme měli čas až do rána.

Nespěchali jsme tedy nijak a mimo to jsme vykonali velikou okliku, abychom nebyli spatřeni, takže se již stmívalo, když jsme dorazili na poutničkou cestu, minu-vše Rakmatan vůbec, a skryli jsme se za skaliska ve vadl Maskat ér raml, za nímž začíná poušť zvaná Es Šiha.

Omar měl čas a oči výhradně jen pro péči o svého malého nalezence. Bylo vskutku dojemné vidět a slyšet, s jakou něhou obstarává jeho skrovné potřeby a s jak tklivě měkkým přízvukem s ním hovoří. Žádná matka by nebyla něžnější, rozmluvnější a pozornější. Však se ho také dítě ani na okamžik nechtělo pustit.

Záleželo mně ovšem na tom, abych vyzvěděl, zda-li Abd el Birr již dorazil do osady anebo ji již opustil, což jsme ovšem

neočekávali; proto jsem se rozhodl, že půjdu na výzvědy sám. Halef mne chtěl doprovodit, ale odmítnul jsem ho. Nebyl by mně prospěl a spíše uškodil. Světlý haik, jenž mne mohl prozradit. Jsem ovšem nechal v ležení.

Při našem příjezdu do vadl Maskat ér raml, jsem viděl osadu; čas, ve kterém bych tam za soumraku došel, jsem odhadoval na půl hodiny a vskutku, jakmile tato doba u-ptynula, stál jsem již u první chatrče.

Z okenních otvorů vyzařovala v celé vsi zář kahanů, plněných sesamovým olejem. Osada lne k ohybu vadl Falg a nechtěl-li jsem být spatřen, musel jsem slídit a vyzvídát za humny.

Plížíl jsem se od příbytku k příbytku, až jsem z jedné strany vesnici obešel; pak jsem se vracel, abych pozornost soustředil na budovu ze všech největší a podle toho asi nejbohatšímu sousedovi, ne-li zrovna starostovi náležející. Zpozoroval jsem, že přede dveřmi této budovy bylo přivázáno několik koní. Zadní zeď měla čtyři okénka, z nichž tři byla osvětlená. Doplížil jsem se k prvnímu a nahlédl jsem dovnitř.

Viděl jsem malou, prostince zařízenou místnost, ve které seděla jakási žena nehybně na rohoži. Vypadalo to, že naslouchá, co se v jejím sousedství hovoří, neboť bylo slyšet z vedlejší místnosti hlasy.

Tuto druhou místnost jsem si prohlédl druhým oknem. Byla větší a seděli v ní tři muži. Jeden z nich povstal a popocházel rozčileně - byl to šejk bení Handhalů.

"Tedy můj syn, mé jediné dítě, jež mně bylo v mé starobě narozeno, zmizelo, bylo uloupeno Humamen ben Džihal, prokletým psem hadešským!" zvolal náhle, zalomiv rukama, "ale byl to vskutku on? Kdo ho viděl? Kdo ho poznal?"

"Tvá žena, neboť ho dobře zná. Byla s dítětem na makbara (hřbitov) zcela sama a tam byla Hadešany přepadena."

"Oh, prokletá, peklu propadlá! Ale já ji to záhy spočítám velmi záhy! Neboť pojedu odsud ihned dál, abych doma shromáždil bojovníky k odvetné výpravě. Jakmile budou naše koně nakrmeni a napojeni, pojedeme odsud.

Srovnám se zemí celý vadl Basám pro tuto krádež dítěte! Humam se mně strašně vymstí, strašněji se již vymstít nemohl, ale moje pomsta bude ještě strašnější! Znal mou nekonečnou lásku k dítěti a nejspíš je na cestě zavraždit.

A tato žena - co dělá nyní? Sedí a dřepí a na nic jiného nemyslí, než jak jí bude slušet smuteční oblek. Prokletá! Ona propadla smrti! Má první kule není určena pro vraha mého syna, nýbrž pro ni, jen pro ni. Přisáhám při bradě

"Zadrž a nepřísahej!" přerušil hospodář zuřivce, "tvá žena není doma!"

Jí kde by byla?"

"Pustila se za vrahy jako lvice, které bylo její mládě odňato."

"Oh! Tedy ji také zavraždil a ona tedy ušla zaslouženému trestu. Co mně prospělo, že pronásledovala vraha? Smíš ty ji jmenovat lvicí? Měla bránit své dítě jako lvice. Přisáhám při bradě Alláhově, prorokově a všech kalifů, dopadnu-li ji, zeji - -"

"Nepřísahej!"

Tentokrát ho nezakřikl hospodář. Výkřik zazněl ze sousední místnosti, ve které seděla žena, kterou jsem dříve spatřil. A teď nastal výjev, jež vyličít se péro zdráhá a budiž mně tedy prominuto jeho líčení.

Ve své úzkostlivosti a materské zoufá-losti přišla tato žena ke spřáteleným soukmenovcům pěšky prosit o pomoc a pobyla zde několik hodin, než se zcela neočekávaně sešla se svým z loupeže se vracejícím manželem, který se vztekal a běsnil na ni, ubohou, slabou ženu.

Srazil ji k zemi, vláčel ji po podlaze za vlasy, kopal ji a byl by ji posléze zastřelil, neboť již vytrhl bambitku z opasku a zamířil na ni, ale jeho druhové mu strhli ruce a zabránili nové vraždě. Nezabránili však Jiné surovosti, na kterou byli ostatně zvyklí. Šejk popadl znovu ženu za vlasy, vyhodil ji ze dveří a řval do tmavé noci:

"Enti talika bit telatech!"

Tohle znamená: Jsi trojnásob zavržena" - a je to vlastně zákonem předepsaná formule manželského rozvodu. Od této chvíle již nebyla jeho ženou. Velmi roztomilé, což?

Obešel jsem dům, abych se po ní poohlédl, ač to bylo pro mne nebezpečné -přicházela mně právě vstříc okolo nároží. Spatřivši mne, lekla se.

"Nazýváš se Zarka?" tázal jsem se tiše.

"Ano. Kdo jsi?" vypravila ze sebe namáhavě.

"Tvůj přítel, který ti přináší pomoc. Pojď se mnou!"

Vzal jsem ji za ruku a odváděl. Nezdráhala se, ač jsem byl cizincem, ač se jí nesměl kromě manžela jiný muž dotknout. Ale zoufalosti otupělá, zlostejnělá, plačíc a vzlykajíc šla se mnou celou půlhodinu, aniž jsme promluvili, až konečně jsme došli k vadl Maskat ér raml.

Ale tam, kde moji druzi číhali za skalisky, bylo slyšet něžný hlas Omarův a pak jiný, jemnější a slabší, který dvakrát odpovídal tímž "Zarka". A žena, vyrazivši ze sebe pronikavý výkřik, se vrhla do tmy kupředu.

Co mám říct? Zdráhalo-li se dříve péro vyličovat hnusný výjev, zdráhá se nyní hlava. Péro by psalo, ale hlava není schopna vyličít nekonečnou slast matčinu -a proto raději mlčím, arcí z důvodů docela jiných.

Omar, tímto neočekávaným obratem situace pramálo uspokojený, mi kladl deset a dvacet otázek, druzí chtěli také mít nějaké vysvětlení, ale na to všecko nebyl čas, protože chtěl přece Abd el Birr šejk Hand-halů osadu rychle opustit. Neměl-li uniknout, bylo třeba si pospíšet.

Byla tedy Zarka s dítětem dopravena tak hluboko do vadl, aby nemohla slyšet, o čem by se rokovalo a setrvali při ní dva Haddedinové na stráž, které jsem náležitě instruoval.

Pak bylo přes cestu nataženo mé lasso, třicet loktů dlouhé a velmi silné, až nepřetržitě. Koně prchajících Handhalů mohl přes ně klopýtnout, abychom si zabezpečili celý úlovek beze ztráty času a krve. Na to jsme čekali.

Ještě neuplynulo ani patnáct minut, když jsme zaslechli dupot. Ač byla tma, ujížděli loupežníci ostrým klusem. Šejk proklínal celý svět, nadával hrubě a nabádal ke spěchu - - a již tu byli.

Nebýt lassa, minuli by nás v několika vteřinách, kdybychom totiž po nich nestříleli; takto však nás neminul ani jediný; všichni koně se skáceli a jezdcí se váleli mezi nimi.

Rozumí se samo sebou, že jsme na ně ihned vyrazili. Hnal jsem se k šejkovi, který se prozradil svým bohapustým láteřením. Strach ho zbavoval pružnosti; pak se chtěl bránit, chtěl povstat, ale nemohl a skácel se nazpět s bolestným výkřikem, protože si zlomil pravou nohu.

Po strašném výprasku byli všichni chlapi spoutáni a naskládáni vedle sebe do řady, přičemž nebylo proneseno slovo. Vyžádal jsem si ticho až do svého návratu, načež jsem odňal šejkovi obě bambitky a krácel jsem do vsi.

Doraziv tam, plížil jsem se zase po humnech až k největší budově, která vskutku, jak jsem později zvěděl, náležela šejkovi el beled, přešel jsem do průčelí a vstoupil dovnitř hlavními dveřmi.

Šejk el beled seděl sám ve velké místnosti a kouřil - nejspíš chtěl ukořistit dýmku rozčilení posledních hodin. Spatřiv mne, upustil dýmku na zem a vyskočil rovnýma nohama.

"Znáš tyto zbraně?" osopil jsem se na něho, namířiv na něho bambitkami Abda el Birr.

"Mašallah! Bambitky šejka Malíků beni Handhala!"

"Tak je. Dal mně Je na znamení ověřovací a poznávací. Neušel příliš daleko. Jedná se o tajemství, které se smíš dnes dozvědět jen ty jediný a nikdo jiný. Máš několik fa-nanir? (lampióny, papírové svítilny)."

"Mám."

"Přines je a pojď se mnou! Staly se důležité věci, ale neptej se a pospěš si."

"Cože? Kdo jsi? Neznám tě!"

"Poznáš mne a všechno ti poví on sám. Ale vezmi nohy na ramena! Ani minuta se nesmí zmařit."

Velmi určitý přízvuk mé řeči a bambitky v ruce se neminuly zamýšlenou působností. Chlapík přinesl svítilny, zažehnul jednu a šel se mnou.

Ačkoliv se mne po cestě zvědavě dotazoval, neřekl jsem mu nic, když jsme již byli na místě, řekl jsem, že je mým zajatcem, ale že nemusí se ničeho obávat, zachová-li se pokojně až do rána.

Dřív, než si náležitě uvědomil, proč, zač a kterak, byl spoutaný, a to jsme zažehli všechny svítilny, tak že bylo světla všude dost.

Především si odbyl svou záležitost šejk Muntefík prudkými výčitkami, nadávkami a kletbami nad šejkem a všemi syny Handhalů. Drahnou dobu jsem mu přenechal plnou vůli, pak ale, když jeho výmluvnost nebrala konce a nadávky jeho se příšerně stupňovaly, učinil jsem jim přítrž poznámkou:

"Není na tom dost? U tebe se jedná o pouhou urážku, za kterou můžeš vyžadovat slušnou omluvu, anebo udělení nějakého menšího trestu, nikoli však takového, jenž by mohl mít vzápětí smrt. Ale máme zde také krevního mstitele, který si může vyžádat život tohoto zajatce. Dovol, aby se mohl také ozvat."

"Proč tedy nemluví?" divil se Abd el ka-hir Omarovi, který dosud jen lapal po vzduchu, promluvit nemoha pro nadávky šejkovy a výkřiky Muntefíků.

Postoupil tedy Omar kupředu a zadíval se Abdovi el Birr zasmušile do tváře. Ha-lefovi jsem dal zatím tajný pokyn, jemuž hadžl porozuměl a tajně se vytratil, aby přivedl Zarku s chlapecem.

"Zavraždit's bratra mé ženy, aniž ti slovem ublížil, oloupil's ho a obohatil jsi se jeho jménem. Jsi vrah, loupežník a zloděj a já jsem mstitel. Znáš zákon pouště, jenž zní: Život za život, krev za krev?"

"Usmrť mne!" vysmíval se mu delikvent, "Alláh mne vydal v tyto ruce tímto prokletým Károu ben Nemsí, Jehož aby červi za živa žrali. Alláh mne oloupil o radost mého života, o mé jediné dítě, o syna mého stařectví - nechci déle žít. Budu ti vděčný za to, dáš-U mně olovo do těla."

"Něco podobného Omar nejspíš neočekával a proto upadal do rozpaků. Chtěl vraha ztrestat, ale nechtěl mu prokazovat dobrodiní. Bezradně se zadíval nejprve na něho, pak na mne.

"Zastřel ho, anebo probodni, Omare!" vybídnul jsem ho.

Jeho rozpaky vzrůstaly. Chtěl pomstu, ale být katem a usmrtit bezbranného nedovedl.

"Rozumím ti," pokračoval jsem, "ano kdybys byl křesťan, mohl by ses pomstít strašlivě tím, že bys mu sypal žízňivé uhlí na hlavu."

Omar se nerozhodně zadíval do země.

V tom se vzepjal mocně Abd el Birr ve svých poutech, nedbaje bolesti ve zlomené noze a vyrazil ze sebe ryk vskutku nelidský, v pravdě dravci. Jeho žena totiž přišla, majíc hošička na ruce.

Pokleknuvši vedle něho, nastavila mu čelo dítěte k polibku.

Loupežníka se zmocnilo strašné pohnutí. Jeho oči téměř vylézaly z důlků, jeho nozdry lapaly vzduch, jeho hlas skřehotal zvukem, jakého lidské hrdlo sotva je schopno.

"Můj syn - - žije, žije!" vriskal, "emire, rozvaž mi ruce - jen - na okamžik jediný, abych ho mohl - objemout - - k srdci přivínout - - jen se ho dotknout - - - pohladit ho - - -".

Shýbnuv se, rozvázal jsem mu ruce. Hned je vztáhnul po děcku, tiskl je k sobě a zvedal k obloze, jakoby v obět nebesům, zase je k sobě vinul a vzlykal, smál se, choval se jako pomatenec; pak přitáhnul k sobě i ženu a volal:

"Zavrhnul jsem tě, ale přijmu tě zase! Jsi zase mou ženou, mou věrnou, dobrou ženou. Chceš?"

Přikývla, slzíc, ale odpovědět nemohla.

"Vzdal jsem se tě a jsi tedy svobodná," pokračoval šejk, "můžeš volit svobodně jiného muže, ale chceš-li, půjdeme ke kadi-mu a dáme se znovu - -"

Nedomluvil. Teprv nyní se rozpomenul, že dal v sázku život a prohrál, hanebně prohrál. Vždyť již i prosil o svou smrt!

"O, Všeslitovníče! Konec, konec všemu!" zalkal, "ale ne - -! Vždyť - -! Ano - -! Cenu krve položím, zaplatím, vyrovnám se! Nemohu přece nyní zemřít! Mám syna, mám syna, který potřebuje otce! Osířel by!"

"A přece zemřeš!" odpověděl mu Omar chladně.

Vzal jsem kloučka z náruče otcovy, odevzdal ho Omarovi a řekl jsem mu:

"Tento maličký za něho oroduje, neboť je jeho synem. Dvakrát jsi se Alláhovi zapřísáhl, že učiníš rodiče tohoto dítěte

šťastnými, bude-li ti to možné. Uvažuj o tom! Přemýšlej!"

Klouče objalo ihned jeho šíji a tisklo mu hlavinku do vousů. Omar, do té chvíle tak odhodlaný, se obrátil a zmizel s dítětem jako duch v noční temnotě.

Hrobové ticho nastalo, jehož použil šejk, aby se ženy dotazoval, jak se jí dostalo ztracené dítě do rukou. Ukázala mlčky na mne a já mu to řekl.

"On tedy našel mého syna, on, krevní mstitel, jehož příbuzného jsem dal zavraždit! O, Alláh! Jak přísně trestáš můj poklesek!"

Omar se vrátil právě a zaslechl ještě poslední projev. Na jeho tváři spočíval neobyčejně měkký výraz. Položil dítě otci do náruče a pronesl:

"Nevyžaduji tvou smrt, spokojím se krevním výkupným - - pro toto dítě, které mne oloupilo o celou mou duši," hovořil přerývaně a tlumeně, "bojovníci haddediri-šti mne snad pro tuto příčinu nebudou považovat za nehodného sebe."

Stisknuv mu upřímně ruku, upokojil jsem ho:

"Nikdy jsi nebyl mužem statečnějším a šlechetnějším, než v tomto okamžiku, kdy jsi sám sebe přemohl. Pověz doma všem, kdož mne tam znají, že ti to řekl Kára ben Nemsi výslovně. Jak vysoko si ceníš krevní výkup?"

"Nechť zaplatí tolik, mnoho-li byl nucen zaplatit Abd el Motaleb, děd prorokův, tedy sto velbloudů."

"Sto velbloudů!" vykřikl šejk, "to je celé mé jmění. Pak mě nezůstane nic, docela nic, ale budiž! Všecko ti dám, jen když mám svého syna a svou ženu a mohu pro ně žít a starat se. Vlastně ani nejsem vrahem tvého svaka. Vraha jsi zastřelil, když jsme vás chtěli přepadnout v noci na cestě k vadl Basám."

"Jsme tedy dohodnutí a zajatci dostanou svobodu," prohlásil jsem.

"Jejich vazba byla ihned uvolněná."

Abd el Birr nemohl ovšem zůstat na silnici bez pomoci. Šejk el beled prohlásil, že ho vezme pod svou střechu i jeho dítě a ženu a zároveň také pozval mne.

Qn, i dosavadní naši nepřátelé, z dobré vůle slibovali nejsvětějšími přísahami, že jsou již daleci veškerých úskočných a záludných myšlenek, že nás považují za své přátele a bratry a že jsou připraveni bránit nás proti všem nepřátelům.

Tentokrát jsme jim mohli věřit i vraceli

jsem se, abychom přijali pohostinství v Rakmatanu.

Když jsme vešli do starostova domu, prohlédl a obvázal jsem zraněnou nohu loupežného šejka, pokud jsem tomu rozuměl. Na štěstí nebyla zlomenina velká. Nemocný pocítil již na druhý den úlevu tak značnou, že dal zavolat kádiho (soudce), aby se dal se svou ženou znovu seždat.

Kdybych nebyl křesťan, jistě bych byl těm oddávkám přítomen jako svědek; touto poctou byl za mne obšťastněn Omar. Hodný muž byl tak pohnut, že po odbytí obřadu promluvil ke starým novomanželům:

"Přináším dar snubní, který zamítnout nesmíte. Učinili jste mne svědkem svého nového štěstí manželského, které jen chudoba zkazit a umožnit může. Proto se zříkám krevního výkupu, jenž budiž darem pro vašeho malého syna. Alláh požehnej jeho i tento můj dar."

Šejk nemohl pohnutím promluvit, Zarka nemohla pohnutím promluvit, ale její modré oči se típyly bohatými slzami.

Tuto barvu očí po ní podědil její synek - jmenovala se Zarka právě pro své modré oči.

Co mohl učinit šejk Muntefklů po tomto příkladě dobromyslnosti a velkomyslnosti, který mu dal Omar? Odpustil také a vzdal se veškerých pomstychtivých myšlenek.

Vlastně tedy bylo velice po křesťansku citěno a jednáno v tomto domě na pout-nické cestě do Mekky, kde mohamedánský fanatismus dosud každý rok slavil své krvavé orgie.

Plné tři dny jsme pobýb v Rakmataně jako hosté a nikdo se neodvážil říci mně urážlivé slovo. Pravá láska vítězí vždy nad největší, zdánlivě nepřemožitelnou nenávistí.

Ukradené ručnice mně byly ovšem vráceny neporušené a také Haddedinové dostali plný obnos, stržený za prodanou velbloudí srst v Basoře, který byl mrtvému Mesudovi v Kubbet el islám uloupen.

Karel May

KOUZELNÝ KOBEREK

V hlavní mešitě šiitského poutního města, v Mešed Husajnu, visí koberec, o němž koluje tato historka:

K Ijarovi, známému tkalci koberců, přišel Jussuf el Kúrdšii, známý musaníf, aby objednal koberec pro přítele Mazáka, mladého kutubiho.

Ijar řekl:

"Vlastně nemám čas, ale poněvadž jsi to ty, udělám to. Koberec je pro Mazáka, kterého si vážím, a proto zhotovím neobyčejný koberec, nejlepší, jaký jen můžu udělat."

Jussuf el Kúrdšii po čase opět přišel, aby se podíval na započatou práci. Když ji uviděl, prohlásil:

"Nejsem s tebou spokojen, Ijare! Chci takový vzor, který by se líbil všem lidem, a zejména nosičům a poháněčům oslů, ale ty jsi mi asi neporozuměl."

Tkadlec odpověděl:

"Objednal jsi tuto práci pro Mazáka, který není ani nosičem ani poháněčem oslů. Myslíš-li si, že by se mé umění nelíbilo prostým lidem, mýlíš se. Dovol, abych práci udělal tak, jak sám chci, a budeš jistě spokojen."

"Co tedy vlastně chceš udělat?" zeptal se Jussuf.

"Kouzelný koberec, který každého, kdo naň stoupne, zavede na stezku lásky. Utkám jej z niti, které se nikdy nezničí a budou věčné."

Toto vysvětlení Kúrdšilmu stačilo a klidně odešel.

Když však po několika dnech opět přišel, aby se podíval, jak práce pokračuje, zachmuřil se a řekl:

"Vidím postavy, které se mi nelíbí, a které se nebudou líbit ani ostatním lidem. Vidím pozadí, přeplněné slovy

moudrosti, lásky a milosrdenství, které působí na oko rušivé. Prosím tě, abys tímto způsobem nepokračoval."

Tkadlec se na něho vážně podíval, zavrtěl překvapeně hlavou a odpověděl:

"Považoval jsem tě za znalce umění a domníval jsem se, že mi důvěřuješ. Snad jsem se mýlil. Chceš-li ode mně skutečné dílo, nekaz již jeho počátek. Počkej s úsudkem, až bude koberec dokončen. Nedokážeš-li to, jdi na bazar, kde dychtivě čekají na každého kupce. Tam ti vnutí věc, která bude už zítra roztrhána."

Kúrdkšii mlčky odešel. Nesouhlasil s Ijarem, třebaže nemohl proti jeho slovům nic namítat.

Když však zašel k němu potfetí a pohlédl na skoro hotový koberec, zvolal:

"Mašalláh! Co to vidí moje oči! Stále pokračuješ ve vyplňování pozadí nevhodnými slovy, a postavy, které tkáš na koberec, se nebudou líbit žádnému věřícímu. Ukonči práci a koberec olemuj. I když se mi nelíbí, ponechám si jej, neboť jsem si ho objednal. Koberec bude sice menší, než jsem předpokládal, ale na bazaru je jich dostatek. Koupím pro Mazáka jiný, aby byl spokojený."

Tu povstal Ijar od práce, usmál se bolestně a pravil:

"Ty si tedy myslíš, že vyrábím jen zboží pro bazary a považuješ mne za člověka obyčejného vkusu? Kdybych jim byl, seděl bych s ostatními na lavici před krámem a pokřikoval bych na kupce. Já ale tkám podle myšlenek, které nelze přetrhout, a když jsem hotov, pak se tyto myšlenky promění ve skutečný čin. Klidně odejdi a kup si na bazaru to, co chceš koupit. Nemusíš si vzít můj koberec a nemusíš ho ani platit. O mne se stará Alláh a nikoli můj obchod."

Jussuf el Kúrdkšii zlostně odešel, doprovázen tušením, že nejednal rozumně.

Ijar když koberec dokončil, poslal ho El Aklemu, nejmoudřejšímu z kalífů. Ten dal rozestřít koberec před svým trůnem a svolal hodnostáře své říše. Když všichni stáli před kobercem, promluvil k nim:

"Pomodlete se svatou fáthu a poklekněte přitom na tento koberec. Bylo mi řečeno, že je to koberec rad, a chci jej proto vyzkoušet."

Předstoupil velkovezír a řekl:

"Nechceš rozvinout Prorokův svatý prapor, abychom roznesli na hrotech svých mečů učení islámu do celého světa?

Poradme se o tom, zda je to vůle Alláhova."

"Souhlasím," řekl kalíf. "Poklekněte na kraj koberce a pomodlete se!"

Všichni uposlechli.

Koberec byl šedivý a nebylo na něm vidět žádnou moudrou radu ani žádný obraz. Jakmile však pronesli první slova fáthy, začal koberec ožít. Jeho tkáš ztemněla a na ní se objevila zlatem zářící řada přísloví, vetkaných Ijarem. Objevil se na ní zelený, vlající prapor Proroka a kolem něj se kupily všechny ty postavy, které se Jus-sufovi el Kúrdkšii nelíbily. Řvoucí a tančící dervišové, softové, álimové, misionáři, říťci se sloupy a knězi. To všechno jasně viděli všichni, co se modlili, dokud nepro-nesli poslední slova fáthy:

"...a neved' nás cestou těch, kteří bloudí, ne cestou těch, na které se zlobíš."

Jakmile vyřkli tato slova, začaly se postavy proměňovat. Bylo jich právě tolik, kolik bylo těch, kteří se modlili, a každý z nich viděl před sebou stát svůj vlastní obraz, podobný k nerozeznání, ale současně zesměšňující jeho víru.

Tu vyskočil ten, co předfíkal modlit

bu a zvolal:

"Ne, to nejsem já! Učiň, ó Alláhu, abych byl jiný."

Tu sestoupil kalíf El Akle ze svého trůnu, postavil se doprostřed koberce a promluvil:

"Ano, jste to vy. Vy všichni, co tady stojíte. Koberec vám ukazuje vaši víru. Dávejte dobrý pozor, co se stane teď!"

Pohlédli na něho a napjatě očekávali, co se stane. Obličej kalífa se změnil a změnila se i jeho postava. Na koberci už nestál kalíf, nýbrž - tkadlec Ijar.

Zdvihl velitelsky ruku a řekl:

"Odstupte! Viděli jste již dost. Ukáže-li vám tento koberec lepší obraz vaší viry, pak vám bude dovoleno rozvinout zelený prapor Proroka. Vidíte nyní mého ducha, který žije v tomto koberci. Uložím jej nyní v chrámě Alláha. Přijďte tam vždycky, když se budete potřebovat poradit. Můj duch vám řekne pravdu."

Jen co domluvil tato slova, zmizel, a s ním i jeho koberec.

Na druhý den se rozšířila zpráva, že v mešitě Mešed Husajn leží velký, šedý koberec, který nelze odstranit. Objevil se tam prý přes noc a nikdo ho tam nedonesl. Všichni strážcové mešity to byli ochotni odpřisáhnout...

KAREL MAY

Z Murzúku do Kairvánu

Krevní msta

(c) Illustration Jan Hora

(c) Illustration obálky Adam Glajc

Vydalo GÁBI, Česly Těšín

Fotosazba fa Horňák, Český Těšín

Vytiskly Brněnské papírny, s. p., Český Těšín

Doporučená cena nakladatelem 46 Kč včetně DPH

ISBN 80-85767-33-3